

Nr 9.

Uppläst och godkänd i första kammaren den 18 september 1914.
» » » i andra kammaren den 18 september 1914.

Riksdagens skrivelse till Konungen, angående regleringen av utgifterna under riksstatens nionde huvudtitel, innefattande anslagen till jordbruksdepartementet.

(Jordbruksutskottets utlåtande nr 1 och 126.)

Till Konungen.

I avseende å regleringen av utgifterna under riksstatens *nionde* huvudtitel, innefattande anslagen till jordbruksdepartementet, får riksdagen anföra följande:

1:o) Riksdagen vill till en början erinra om, att förra riksdagen under innevarande år till nedannämnda ändamål beviljat följande anslag, nämligen:

Bihang till senare riksdagens protokoll 1914. 14 saml. 9 häft. (Nr 9.) 1

	Ordinarie anslag.	Extra anslag.
	Kronor.	Kronor.
A. Departementet.		
Provisorisk lönereglering för befattningshavare i jordbruksdepartementet, <i>förslagsanslag</i>	—	6,760
Avlönande av en kanslisekreterare inom jordbruksdepartementet	—	5,050
Arvode åt extra föredragande inom jordbruksdepartementet m. m.	—	4,000
B. Lantbruksstyrelsen.		
Anställande under år 1914 av ingenjörsträden hos lantbruksstyrelsen	—	3,500
C. Lanthushållningen.		
Befrämjande i allmänhet av jordbruk och lantmannanäringar	412,450	—
Undervisningsanstalter för jordbruk och lantmannanäringar:		
Lantbruksinstituten m. m.	451,300	—
Undervisningsmateriel för lantbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp ..	—	3,000
Hovbeslagsskolan vid Alnarp	—	3,500
Ändringsarbeten i sjukstallet vid veterinärinstitutionen vid lantbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp	—	3,100
Anordnande av utbildningskurser för kontrollassistenter	—	14,800
Anordnande av utbildningskurser för ladugårdsförmän	—	18,800
Bidrag till anställande av jordbrukskonsulenter	—	62,500
Bidrag till avlöning åt vandringsrättare i Dalarne och Norrland	—	21,000
Bidrag till avlöning åt vandringsrättare i södra och mellersta Sverige ..	—	15,000
Utbildande av en stipendiat i boskapsskötsel och mejerihushållning ..	—	1,500
Statsbidrag åt Fredrika-Bremerförbundets lanthushållningsskola vid Rimforsa för utbildande av lärarinnor	—	8,000
Statsbidrag åt Uppsala enskilda läroverks fackskola för huslig ekonomi för utbildning av lärarinnor i lanthushållning å skolans lantgård Brogård	—	5,500
Hästavelns förbättrande, <i>reservationsanslag</i>	369,400	—
Ersättning till statens hingstdepåer för minskning i inkomster under år 1914 till följd av ändrad disposition av vissa till depåerna förut anslagna kronoegendomar	—	20,100
Extra personal vid Flyinge hingstdepå	—	4,630
Åtgärder för inhemska häststammar	—	20,000
Understödjande av stamboksföring rörande hästar	—	10,000
Arvode åt en statsinspektör över köttkontrollen	—	5,600
Avlönande av en karantänsvakt vid karantänsanstalten i Haparanda för husdjur m. m.	—	750
Bidrag till upprätthållande av avelscentra för nötboskap m. m.	—	25,000

	Ordinarie anslag.	Extra anslag.
	Kronor.	Kronor.
Främjande av nötboskapsaveln inom Norrbottens län	—	5,000
Förekommande och hämmande av tuberkelsjukdomar hos nötkreaturen	—	100,000
Åtgärder för höjande av landets svinavel	—	40,000
Fjäderfäavelns befrämjande	—	20,000
Bidrag till bestridande av kostnaderna för allmänna lantbruksmöten	—	7,500
Prisbelöningar vid allmänna lantbruksmöten	—	17,500
Maskin- och redskapsprovvningsanstalterna vid Ultuna och Alnarp	—	21,000
Bidrag till underhåll av åtta kemiska stationer för jordbrukets och näringsarnas behov	—	48,000
Bidrag till underhåll av en kemisk-växtbiologisk anstalt inom Norr- bottens län	—	13,750
Understöd åt svenska mosskulturföreningen	—	50,000
Understöd åt frökontrollanstalter	—	10,000
Bidrag till åtgärder för befordrande av den inhemska odlingen av frö utav klöver, gräs och foderrotfrukter	—	20,000
Anställande av en statskonsulent i fröodling	—	6,500
Understöd åt Sveriges utsädesförening	—	66,000
Åtgärder för höjande av det mindre jordbruket	—	270,000
Anställande av en statskonsulent för det mindre jordbruket	—	6,500
Bidrag till åtgärder för främjandet av ordnad bokföring vid mindre jordbruk, <i>förslagsanslag</i>	—	15,000
Ökat statsbidrag till fortgående smörprovningar m. m.	—	16,000
Norrländska avdikningsanslaget	—	1,900,000
Allmänna avdikningsanslaget	—	450,000
Anställande av en förste torvingenjör, tre torvingenjörer och en torv- assistent	—	27,000
Upprätthållande av en torvskola	—	7,000
Anställande av en andre instruktör i husslöjd och personligt ålders- tillägg till andre instruktören Jonas Wallander	—	3,500
Lindring av fraktkostnaderna vid transport å järnväg av kalk, kalkstens- mjöl och mangel för jordbrukets behov, <i>förslagsanslag</i>	—	380,000
D. Fiskeriväsendet.		
Bidrag till anordnande av undervisningskurser och hållande av föredrag i navigation m. m. för bohuslänska fiskare	—	1,400
Understöd åt södra Sveriges fiskeriförening	—	18,500
Utförande av hydrografisk-biologiska undersökningar av de Sverige omgivande haven m. m.	—	30,100

	Ordinarie anslag.	Extra anslag.
	Kronor.	Kronor.
Underhålls- och driftkostnad för fartyget Skagerak	—	36,000
Försäkring av fartyget Skagerak	—	5,200
Underhålls- och driftkostnad för fartyget Eystrasalt	—	8,500
Stationerande under vintern 1914—1915 av ett armerat ångfartyg vid rikets kuster för åstadkommande av ordning och skydd vid fiskets bedrivande	—	33,000
Bestridande av kostnaderna för utförande av vissa fiskehamnar	—	620,000
Byggande av en fiskehamn vid Östra Torp i Malmöhus län	—	100,000
E. Skogsväsendet.		
Personligt lönetillägg åt tillförordnade lektorn vid skogsinstitutet Tor William Jonson	—	500
Skogsodlingens befrämjande	—	100,000
Bidrag till bestridande av kostnaderna för uppehållande av skogsvårdsstyrelsernas verksamhet	—	67,500
Bestridande av kostnader för reglering av flottleder inom riket	—	285,000
F. Lantmäteriväsendet.		
Lantmäteriundervisningen	—	36,300
Bestridande av kostnaderna för vissa av distriktslantmätare företagna tjänsteresor m. m. <i>förslagsanslag</i>	—	30,000
Fortsatt reparation och renovation av kartor i lantmäterikontoren i länen	—	20,000
Uppläggande av nya registratur och arkivens ordnande i lantmäterikontoren i länen	—	10,000
Inbindning av handlingar i lantmäterikontoren i länen	—	5,000
Anskaffande för lantmäterikontorets i Umeå räkning av kopior utav vissa skifteskartor med tillhörande handlingar	—	9,000
Beredande av skrivhjälp å lantmäterikontoren i länen	—	12,000
Försöksanstalt för fotomekanisk reproduktion av lantmäterikartor	—	15,500
G. Rikets allmänna kartverk.		
Namngranskning för rikets allmänna kartverks behov	—	3,000
Instrument och inventarier för rikets allmänna kartverks geodetiska avdelning	—	13,400
H. Geologiska och hydrografiska undersökningar.		
Nyanskaffning och omändring av möbler och montrar m. m. till Sveriges geologiska undersöknings under byggnad varande nya lokaler vid Frescati	—	97,700
Transport av Sveriges geologiska undersöknings samlingar och inventarier från dess nuvarande till de nya lokalerna	—	8,675

	Ordinarie anslag.	Extra anslag.
	Kronor.	Kronor.
I. Veterinärväsendet.		
Veterinärundervisningen	179,000	—
Statens veterinärbakteriologiska anstalt	—	38,520
J. Vägunderhållet och skjutsväsendet.		
Bestridande av statsverkets andel i kostnaden för vägdelningar, <i>förslagsanslag</i>	—	35,000
Understöd åt synnerligt betungade väghållningsdistrikt	—	150,000
K. Fattigvård.		
Fattigvården i allmänhet, <i>förslagsanslag</i>	350,000	—
Understöd åt svenska fattigvårdsförbundet	—	17,000
L. Diverse.		
Anordnande av jordförmedlingsbyråer för egnahemsrörelsen	—	20,000
Insamlande av jordbruksstatistiska uppgifter genom lokalundersökningar	—	25,000
Befrämjande av avsättningen i främmande länder av alster av svenska lantbruket och dess binärningar samt fiskerinärningen	—	29,000
Sveriges deltagande uti internationella lantbruksinstitutet i Rom	—	7,000
Ersättning till hushållningssällskapen för till statsverket indragna brännvinsförsäljningsmedel	2,100,000	—
Täckande av vissa av statskontoret förskottsvis bestridda utgifter	—	144,244
Rese- och traktamentspenningar, <i>förslagsanslag</i>	150,000	—
Extra lönetillägg för innevarande år åt en del tjänstemän och betjante vid under jordbruksdepartementet lydande verk och stater, <i>förslagsanslag</i>	—	5,000

2:o) I den till innevarande riksdag den 14 maj detta år avlåtna proposition angående statsverkets tillstånd och behov har Eders Kungl. Maj:t under nionde huvudtiteln i punkten 1 föreslagit riksdagen att

dels godkänna i statsrådsprotokollet framlagt förslag till stat för lantbruksstyrelsen att tillämpas från och med år 1915 ävensom förklara, att de villkor och bestämmelser, som nu gälla för åtnjutande av de för ordinarie befattningar å lantbruksstyrelsens stat upptagna avlöningar, skola vara gällande även i fråga om sådana avlöningar å den nya staten med tillägg, att för byrådirektörens tillträde till den medgivna andra

löneförhöjningen skola gälla enahanda villkor, som stadgats för tillträde till första löneförhöjningen,

dels ock höja anslaget till lantbruksstyrelsen, nu 57,600 kronor, med 22,300 kronor till 79,900 kronor.

Handläggningen inom den centrala statsförvaltningen av de ärenden, som med ett gemensamt namn kunna kallas vattenavledningsärenden i vidsträckt bemärkelse, sker för närvarande i regel gemensamt av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen samt lantbruksstyrelsen. De förrättningar ute i orterna, som föranledas av dylika ärenden, verkställas av personal vid de nämnda ämbetsverk underlydande tjänstemannakårer, nämligen dels av personal vid väg- och vattenbyggnadsstaten, och dels av personal, tillhörande lantbruksingenjörskåren.

De nu ifrågavarande vattenavledningsärendena hava samtliga sin grund i ansökningar om lån eller bidrag av statsmedel. Sådana ansökningar kunna numera avse antingen lån ur *odlingslånefonden* eller statsbidrag utan återbetalningsskyldighet vare sig från *norrländska avdikningsanslaget* eller från *allmänna avdikningsanslaget*, dock att ansökning kan avse att erhålla såväl lån som anslag. Även sedan lån eller bidrag beviljats, påkalla emellertid de företag, som sålunda understötts, på flerfaldigt sätt åtgärd av nämnda styrelser eller den ena av dem ävensom av de dem underlydande tjänstemannakårer. Dylik senare åtgärd föranledes icke blott av företag, som erhållit lån eller bidrag från ovannämnda fond och anslag, utan även av företag, som understötts från de tidigare av riksdagen beviljade anslag, som numera ersatts av ovannämnda bägge avdikningsanslag, nämligen dels det senast år 1906 beviljade anslaget till understödjande av sådana myrutdikningar och vattenavtappningar, vilkas ändamål vore att minska frostländigheten för närliggande bygd, och dels det under vart och ett av åren 1907—1911 anvisade allmänna frostminskningsanslaget.

Med *odlingslånefonden* närbesläktade uppgifter hava *norrländska nyodlingsfonden* och *täckdikningslånefonden*. Ärenden rörande lån ur dessa fonder behandlas emellertid endast av lantbruksstyrelsen.

Angående handläggningen av ärenden rörande lån från *odlingslånefonden*, såvitt nu är i fråga, må anföras följande. För varje företag, till vilket lån sökes, skall fullständig, av utredning angående jordens naturliga beskaffenhet och större eller mindre lämplighet för odling samt uppskattning av beräknat jordförbättringsvärde åtföljd plan till arbetets utförande jämte beräkning över de såväl med vattenavledningen och avdikningen som ock

med odlingen, där sådan förekommer, förenade kostnader vara av sakkunnig person uppgjord och underställas Kungl. Maj:ts prövning, sedan planen och kostnadsförslaget först undergått granskning i väg- och vattenbyggnadsstyrelsen samt lantbruksstyrelsen. Lån beviljas ej, med mindre dessa styrelser vitsorda, att, såvitt de kunna finna, laga hinder mot företagets utförande ej förefinnes. Lånet bestämmes av Kungl. Maj:t enligt vissa angivna regler, men må icke överstiga 70 procent av det jordförbättringsvärde, som väg- och vattenbyggnadsstyrelsen samt lantbruksstyrelsen anse sig kunna vitsorda. Med den, som mot åtnjutande av statslån åtager sig ett odlingsföretag, skall kontrakt i vederbörlig ordning avslutas samt av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen godkännas. För fullgörande av kontraktet ävensom för de lyftade statsmedlens återbäring, ifall mot kontraktet brytes, skall ställas sådan säkerhet, som av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen godkännes. Sedan av lånet utbekommit vad som får lyftas på grund av att arbetet blivit börjat — varom intyg skall hava företetts —, skall vid varje av de följande lyftningstiderna företes intyg av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, att, enligt vad därstädes nöjaktigt styrkts, så mycket av arbetet blivit utfört, som skäligen kan anses motsvara vad i förhållande till det beviljade låneunderstödet belöper på vad av lånet redan utbekommit. Förlängning i arbetstiden kan medgivas av Kungl. Maj:t, naturligtvis efter styrelsernas hörande.

Beträffande statsbidrag från ovannämnda bägge *avdikningsanslag* gäller i huvudsak följande. För varje företag, till vilket bidrag sökes, måste plan till arbetets utförande jämte beräkning över därmed förenade kostnader vara uppgjord och hava vunnit Kungl. Maj:ts fastställelse. Dessa planer och förslag granskas av styrelserna. Då arbetets utförande överlämnas till menighet, bolag eller enskilda, bör kontrakt därom vara i vederbörlig ordning avslutat samt av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen godkänt. För fullgörandet av sådant kontrakt ävensom för de lyftade statsmedlens återbäring, ifall mot kontraktet brytes, skall, utom av städer och vissa menigheter, ställas sådan säkerhet, som godkännes av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen. Statsbidrag kan i allmänhet ej utbekommas, förrän arbetsföretaget blivit börjat, varom intyg skall företes. Därefter få de anslagna medlen i mån av arbetets fortgång lyftas vid de terminer, som finnas utsatta i kontraktet eller särskilt blivit bestämda av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen. Förlängning i den uti kontraktet bestämda arbetstiden kan medgivas av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen.

Varje företag står under kontroll av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen beträffande vattenavledningen och av lantbruksstyrelsen be-

träffande odlingen, där sådan förekommer. Vederbörande myndighet äger besluta om godkännande av den del av arbetet, som står under dess kontroll.

Enligt den för *väg- och vattenbyggnadsstyrelsen* samt de ordinarie tjänstemännen i väg- och vattenbyggnadsdistrikten gällande instruktion omfattar styrelsens ämbetsbefattning handläggning av bland annat sådana tekniska och administrativa ärenden, som angå arbeten för beredande av större odlingsföretag, skydd mot översvämning eller minskning av frostländighet. Förutom de arbeten av dylikt slag, som möjligen kunna utföras av staten och på dess bekostnad och om vilka nu ej är fråga, utgöras ovan omförmälda, till väg- och vattenbyggnadsstyrelsens handläggning hörande arbeten av sådana, som utföras av enskilda personer, bolag eller menigheter, antingen helt och hållet på egen bekostnad eller med understöd av staten i form av anslag, lån eller andra förmåner, för såvitt dessa arbeten äro av den beskaffenhet, att Kungl. Maj:ts tillstånd erfordras för deras verkställande och arbetena blivit i avseende å såväl utförandet som vidmakthållandet för det allmännas nytta ställda under styrelsens kontroll. I avseende å dessa arbeten åligger det styrelsen, bland annat, att, utan att ingripa i den särskilda förvaltning och ledning av arbetena, som tillkomma arbetsdirektionerna, i egenskap av övervakande myndighet hos Kungl. Maj:t anmäla vad i ett eller annat avseende kan vara anmärkningsvärt; att, då till styrelsen inkommer eller överlämnas väckt fråga om företagande av arbete, till vars utförande Kungl. Maj:ts tillstånd erfordras, granska och, där sådant finnes behöfligt, låta omarbета medföljande ritningar och kostnadsförslag eller från vederbörande infordra felande dylika eller eljest nödiga handlingar; att, där statsbidrag i form av lån eller anslag äskas, tillse, att de för sådant bidrags erhållande stadgade villkor äro fullgjorda och att uppgift finnes å de tillgångar, som för övrigt äro tillgängliga för arbetets utförande; att med utredning av ärendet och yttrande, bland annat, i fråga om statsbidrag, i händelse sådant sökts, underställa frågan Kungl. Maj:ts prövning; att därefter, sedan Kungl. Maj:ts beslut blivit styrelsen delgivet, underrätta vederbörande därom samt, där plan för arbetet fastställts, vidtaga på styrelsen ankommande åtgärder för arbetets bringande till verkställighet; att hava tillsyn över arbetenas utförande i enlighet med de av Kungl. Maj:t fastställda planer och givna föreskrifter, så att inga mera väsentliga ändringar må äga rum utan anmälan och vederbörligt tillstånd, styrelsen medgivet att tillåta eller föreskriva sådana mindre ändringar i fastställda planer, som leda till förbättring; att med undantag för de fall, då jämligt nådig föreskrift sådant icke erfordras, hos Kungl. Maj:t anmäla, om

arbete icke blivit inom bestämd tid fullbordat eller alldeles icke kommit till utförande, och i sådant fall föreslå den åtgärd, som kan finnas erforderlig; samt att övervaka, att redan utförda anläggningar varda ändamålsenligt och i enlighet med givna föreskrifter underhållna, så att icke det med anläggningen åsyftade gagn förminskas. Gemensamt med lantbruksstyrelsen har väg- och vattenbyggnadsstyrelsen att till Kungl. Maj:t avgiva utlåtande i frågor, som röra statsunderstöd i form av lån, anslag eller andra förmåner för vattenavlednings- eller avdiknings- och odlingsföretag eller arbeten, som avse minskande av frostländighet. Styrelsen innefattar tre byråer, varav en teknisk byrå under ledning av en byråchef, och en administrativ byrå, vilken förestås av en byrådirektör. Å tekniska byrån finnas anställda en förste byråingenjör och två byråingenjörer. För kompetens såsom byråchef, förste byråingenjör eller byråingenjör fordras att hava genomgått tekniska högskolan (fyraårig kurs i högskolans avdelning för väg- och vattenbyggnadskonst) och därjämte förvärvat praktisk duglighet i ingenjörsyrkets utövande. Byrådirektören skall hava avlagt juridisk examen. Chefen för tekniska byrån åligger bland annat att bereda och föredraga alla tekniska ärenden rörande allmänna arbeten utom enskilda järnvägar och ärenden rörande godkännande av arbetsföretag samt låta granska inkomna planer och berättelser angående allmänna arbeten, ansvara för uppsättning och expediering av styrelsens skrivelser i dylika ärenden m. m. Byrådirektören åligger bland annat att bereda och föredraga alla på styrelsen ankommande administrativa och ekonomiska ärenden; att upprätta förslag till kontrakt och säkerhetsförbindelser angående med statsmedel understödda anläggningar och arbeten; att granska inkommande sådana kontrakts- och säkerhetshandlingar, att ansvara för uppsättning och expediering av styrelsens skrivelser i mål, som tillhöra hans föredragning m. m.

I landsorten handhavas närmaste uppsikten över och bestyret med sådana arbeten, som tillhöra väg- och vattenbyggnadsstyrelsens ämbetsbefattning, av sex distriktschefer och åtta distriktsingenjörer. Av de sistnämnda äro två anställda i vardera av de bägge nordligaste distrikten, tillsammans omfattande Norrland och Kopparbergs län, samt en i varje av övriga distrikt. För distriktschef och distriktsingenjör fordras enahanda kompetens, som för byråchef här ovan nämnts. Distriktschef har till åliggande, bland annat, att företaga inspektionsresor inom distriktet, enligt honom av styrelsen meddelad särskild befallning, och därvid — utan ingripande i den särskilda förvaltningen för enskildas arbeten, som understödjas med statsbidrag — tillse och kontrollera, att undersökningar

verkställas och dylika arbeten utföras i enlighet med fastställda planer under ledning av lämplig person; tillhandagå med råd och upplysningar; söka rätta tekniska misstag och granska under arbetets utförande väckt förslag om ändring av gillad arbetsplan samt till styrelsen avgiva yttranden över sådant förslag; förrätta besiktning å redan verkställda anläggningar och utfärda sådana intyg, som erfordras för bedömande, huruvida arbetsföretag må kunna såsom fullbordat av styrelsen godkännas, samt att till styrelsen insända inspektionsberättelse med anmälan, om fel eller försummelse blivit begångna i avseende å utförandet eller underhållet. Distriktsingenjören är anställd till distriktschefens biträde med skyldighet att på eget ansvar verkställa de inspektioner eller andra förrättningar, vartill han förordnas.

Enligt den för *lantbruksstyrelsen* gällande instruktion har lantbruksstyrelsen att gemensamt med väg- och vattenbyggnadsstyrelsen till Kungl. Maj:t avgiva utlåtande i frågor, som röra statsunderstöd, i form av lån, anslag eller andra förmåner, för vattenavlednings- eller avdiknings- och odlingsföretag eller arbeten, som avse minskande av frostländighet. I avseende å företag, för vilket lån från odlingslånefonden beviljats, tillhör det lantbruksstyrelsen att gemensamt med väg- och vattenbyggnadsstyrelsen bestämma tiden, inom vilken företaget skall vara fullbordat. Lantbruksstyrelsen skall ock hava tillsyn över själva odlingsarbetets utförande i enlighet med fastställd plan och givna föreskrifter, så att inga väsentliga ändringar må äga rum utan anmälan och vederbörligt tillstånd, styrelsen dock medgivet att tillåta eller föreskriva sådana mindre ändringar i den för odlingsarbetet fastställda planen, som leda till dess förbättring. Styrelsen har ock att meddela slutligt godkännande av själva odlingsarbetet och bör, så snart dylikt godkännande lämnats, därom underrätta väg- och vattenbyggnadsstyrelsen. I styrelsen finnas anställda fyra byråchefer, varav en för agrikulturtekniska ärenden och en för kansli- och ekonomiska ärenden. Några andra ordinarie tjänstemän än överdirektören samt byråcheferna finnas ej. För behörighet till byråchef för agrikulturtekniska ärenden fordras att hava fullgjort vad som är föreskrivet för kompetens till lantbruksingenjörstjänst samt att hava under minst fem år tjänstgjort såsom lantbruksingenjör. Byråchef för kansli- och ekonomiska ärenden skall hava avlagt juridisk examen. Till byråchefens för agrikulturtekniska ärenden handläggning höra ärenden rörande vattenavlednings-, avdiknings- och odlingsföretag samt arbeten, som avse minskande av frostländighet, ävensom ärenden angående lantbruksingenjörskåren. Byråchefen för kansli- och ekonomiska ärenden åligger, bland annat, att ansvara för uppsättningen av samt till styrelsens

granskning överlämna koncept till expeditioner i alla mål och ärenden, som föredragits hos styrelsen.

För anställande hos lantbruksstyrelsen av extra ingenjörbiträden, vilka biträda byråchefen för agrikulturtekniska ärenden vid granskning av arbetsplaner m. m. till företag av ifrågavarande slag, hava sedan länge anvisats särskilda medel, först av Kungl. Maj:t från nionde huvudtitelns anslag till extra utgifter, men under senare år av riksdagen såsom anslag å extra stat.

Lantbruksingenjörkåren består för närvarande av 22 lantbruksingenjörer, 3 extra lantbruksingenjörer och 3 lantbruksstipendiater. Varje ordinarie lantbruksingenjör har sitt distrikt, som i regel utgöres av ett län, dock att i vissa fall antingen två län sammanförts till ett distrikt eller del av ett län lagts till distrikt, som omfattar annat län, varjämte de två nordligaste länen delats i tre distrikt. Lantbruksingenjörerna äro skyldiga, var inom sitt distrikt, att uppgöra planer till och leda utförande av företag, som avse avdikning, sjösänkning eller annan vattenavledning, invallning, ängsvattning, odling och åkeromläggning samt jords indelning till omloppsbruk m. m. dylikt ävensom att i övrigt tillhandagå med råd och upplysningar rörande jordbruket. För sistnämnda uppgift anlitas emellertid lantbruksingenjörerna numera ytterst sällan, enär andra tjänstemän finnas anställda för detta ändamål. Lantbruksingenjör är jämväl pliktig att efter förordnande av lantbruksstyrelsen, inom eller utom sitt distrikt, verkställa inspektion eller avsyning av själva odlingsarbetet till företag, för vilket lån från odlingslånefonden beviljats. Extra lantbruksingenjör är skyldig att efter förordnande upprätthålla lantbruksingenjörsbefattning samt vid behov utföra särskild förrättning. Lantbruksstipendiat åligger att för erhållande av praktisk utbildning tjänstgöra hos lantbruksingenjör såsom biträde samt, då han vunnit kompetens såsom lantbruksingenjör, efter förordnande tjänstgöra såsom sådan eller såsom extra lantbruksingenjör. För att kunna antagas till lantbruksstipendiat fordras numera, bland annat, att hava minst ett halvt år allvarligt deltagit i de vid ett lantbruk förefallande göromål, att minst ett år med gott vitsord tjänstgjort såsom biträde hos lantbruksingenjör samt att hava genomgått treårig kurs vid tekniska högskolan, omfattande i huvudsak samma fyraåriga kurs, som erfordras för att erhålla godkänt avgångsbetyg från fackskolan för väg- och vattenbyggnadskonst, allenast med undantag av den del av kursen, som avser järnvägsbyggnader samt konstruktioner av större järnbroar och dammbyggnader samt av hamn- och kajbyggnader. För att kunna antagas till lantbruks-

ingenjör eller extra lantbruksingenjör fordras att minst två år haft anställning såsom lantbruksstipendiat, att hava genomgått ettårig kurs vid lantbruksinstitut samt en kurs i rättskunskap, i bägge fallen enligt lantbruksstyrelsens närmare bestämmelser, att minst ett och ett halvt år varit anställd vid vattenbyggnads- och torrlägningsarbeten av olika slag, som av lantbruksstyrelsen prövas lämpliga, samt avgivit godkänd berättelse däröver, att efter vunnen kompetens för anställning såsom lantbruksstipendiat minst två år tjänstgjort hos lantbruksingenjör och därvid förvärvat intyg om praktisk erfarenhet och skicklighet i alla till en lantbruksingenjörsbefattning hörande verksamhetsgrenar samt att minst ett halvt år tjänstgjort såsom tekniskt biträde hos byråchefen för agrikulturtekniska ärenden i lantbruksstyrelsen. Dessa kompetensvillkor för lantbruksingenjörer äro betydligt skärpta gentemot de bestämmelser i detta hänseende, som förut varit gällande.

Frågan om förenkling och besparing av arbetskrafter vid vattenavledningsärendenas handläggning väcktes redan år 1907, i det att väg- och vattenbyggnadsstyrelsen samt lantbruksstyrelsen genom en ämbetskrivelse från jordbruksdepartementet den 20 april sistnämnda år anmodades taga under omprövning, huruvida och i vad mån bestämmelserna i fråga om handläggningen av med statsbidrag understödda odlings- och frostminskningsföretag m. fl. ärenden kunde genom överflyttande av grupper av ärenden från det ena ämbetsverket till det andra eller annorledes förenklas samt snabbheten i ärendenas avgörande befordras, utan att prövningens säkerhet äventyrades.

I avgivna utlåtanden har väg- och vattenbyggnadsstyrelsen för sin del förordat, att vattenavledningsärendena måtte överflyttas till att behandlas av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen ensam, i sammanhang varmed lantbruksingenjörerna, vilkas verksamhet, enligt styrelsens mening, huvudsakligen vore av teknisk art, borde ställas under väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, dit även den agrikulturtekniske byråchefen i lantbruksstyrelsen borde överflyttas såsom ledamot. Lantbruksstyrelsen däremot har kraftigt framhållit angelägenheten av att ifrågavarande, till jordbruket hörande ärenden i stället överflyttas till lantbruksstyrelsen, dock att väg- och vattenbyggnadsstyrelsen borde höras, då ett företag i något avseende berörde det allmännas rätt. Departementalkommitterade hava i sitt betänkande den 31 december 1912 berört jämväl förevarande fråga och därvid uttalat sig för ärendenas överflyttande till kommunikationsdepartementet och dess avdelning för väg- och vattenbyggnader, väg- och vattenbyggnadsstyrelsen.

I nu förevarande framställning har Eders Kungl. Maj:t föreslagit, att den nuvarande dubbelbehandlingen av vattenavledningsärendena skulle upphöra och ifrågavarande ärenden i stället helt förläggas till lantbruksstyrelsen. Enär, enligt vad verkställd utredning givit vid handen, den övervägande mängden av företag av ifrågavarande slag äro i tekniskt hänseende särdeles enkla, har nämligen departementschefen ansett det vara naturligast, att jordbruksintresset, som ju vid varje företag är det grundläggande, även finge vara det avgörande vid bedömandet av frågan om vilket av ämbetsverken, som borde övertaga ärendena. För att bereda nödig trygghet för en fullt sakkunnig behandling i sådana fall, då en fråga förekommer, som kräver granskning av sådan speciell teknisk sakkunskap, som icke är tillräckligt företrädd inom lantbruksstyrelsen, skulle lantbruksstyrelsen vara skyldig att inhämta yttrande från väg- och vattenbyggnadsstyrelsen. Sålunda skulle väg- och vattenbyggnadsstyrelsens yttrande inhämtas, då fråga vore om att sänka eller uttappa sjö, som vid medelvattenstånd har en ytvidd, överstigande 25 hektar, samt att förändra vattnets djup eller läge i älv, å eller annat vattendrag, där farled eller flottled finnes, kungsådra av ålder varit, kanal, slussverk eller annan sådan vattenbyggnad är anlagd, vatten för allmän vattenledning begagnas, järnväg över vattendraget framgår eller ock annan allmän väg framgår över vattendrag av den storlek, att för vattendraget i fråga genom denna väg erfordras en sammanlagd broöppning överstigande 6 meter, beräknad med vertikala landfästen mot vattengångsöppningen, samt dessutom jämväl eljest, när i något ärende förhållandena gjorde detsamma önskvärt.

Vattenavledningsärendenas förläggning till lantbruksstyrelsen skulle emellertid i vissa hänseenden medföra ökade utgifter för denna styrelse. Lantbruksstyrelsens nuvarande stat slutar på 57,600 kronor. För bedömande av de nuvarande kostnaderna för styrelsens ämbetsförvaltning böra dock till detta belopp läggas de medel å extra stat, som beviljats för anställande av extra ingenjörbiträden hos styrelsen. För innevarande år är för detta ändamål av de av riksdagen åren 1913 och 1914 beviljade medel beräknat ett belopp av 8,875 kronor, vadan totalkostnaden för lantbruksstyrelsen för innevarande år bör upptagas till 66,475 kronor.

Det av Eders Kungl. Maj:t nu framlagda förslag till ny stat för lantbruksstyrelsen har följande utseende:

	Lön	Tjänst- görings- pennin- gar	Orts- tillägg	Summa	
	kronor	kronor	kronor	kronor	
Överdirektören och chefen.....	6,200	2,800	1,000	10,000	
1 byråchef	5,000	2,500	600	8,100	} Efter 5 år kan lönen höjas med 600 kronor.
3 byråchefer	15,000	7,500	1,800	24,300	
1 byrådirektör	3,600	1,800	400	5,800	} Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytter- ligare 500 kronor.
1 förste vaktmästare	900	450	150	1,500	
1 vaktmästare	700	350	150	1,200	} Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kronor och efter 10 år med ytter- ligare 100 kronor.
Till ingenjörbiträden å den agrikul- turtekniska avdelningen	—	—	—	10,000	
Till andra extra biträden, vikariats- ersättning och expenser	—	—	—	19,000	
Summa	—	—	—	79,900	

Anm. Därest vaktmästare i sådan egenskap åtnjuter fri bostad samt bränsle, skall, så länge denna förmån kvarstår, ortstillägg ej till honom utgå ävensom å lönen avdragas 100 kronor årligen.

Det framlagda statförslaget, slutande på 79,900 kronor, utvisar alltså en ökning av 13,425 kronor. Denna ökning fördelas med 5,800 kronor på avlöning åt en byrådirektör, med 1,500 kronor på avlöning åt en förste vaktmästare, med 1,125 kronor på förhöjning i de för anställande av ingenjörbiträden avsedda medel och med 5,000 kronor på ökning i expensanslaget. Anställandet såväl av byrådirektören som av förste vaktmästaren motiveras emellertid icke uteslutande av merberörda överflyttning, utan till väsentlig del av ett redan i lantbruksstyrelsens nuvarande ämbetsåligganden grundat behov. Så är även förhållandet beträffande ökningen av anslaget till extra biträden, vikariatsersättning och expenser, varav särskilt 2,000 kronor äro avsedda att möjliggöra anställande av kvinnliga biträden å styrelsens byråer för lantbruks- och fiskeriärenden.

Slutligen skulle ärendenas övertagande av lantbruksstyrelsen kräva anställandet ute i orterna av ytterligare en extra lantbruksingenjör och

två lantbruksstipendiater. Avlöningarna till dessa nya befattningshavare skulle uppgå till 6,600 kronor årligen. Från denna kostnadsökning anses emellertid kunna dragas 2,524 kronor, motsvarande beräknad besparing i kostnaderna för inspektionsförrättningar i anledning av ärendenas överflyttande till lantbruksstyrelsen.

För åtnjutande av de i den nya staten för lantbruksstyrelsen upptagna avlöningar för ordinarie befattningshavare skulle gälla samma villkor och bestämmelser, som av riksdagen år 1908 godkännts i fråga om den nu gällande staten med tillägg enligt riksdagens beslut år 1911 om ett andra ålderstillägg till vaktmästaren och år 1912 i fråga om vaktmästares rätt till semester. Endast en ny föreskrift angående byrådirektörens andra ålderstillägg skulle erfordras. Några övergångsstadganden skulle icke behövas, enär ingen annan förändring skulle kunna genom den nya staten inträda beträffande styrelsens nuvarande ordinarie personal, än att vaktmästaren möjligen kunde beföras till förste vaktmästare, och han uppenbarligen icke borde för ålderstillägg i denna befattning äga tillgodoräkna sig föregående tjänstgöring såsom vaktmästare.

Olägenheterna av den nuvarande anordningen, enligt vilken de flesta av de s. k. vattenavledningsärendena eller ärenden rörande lån ur odlingslånefonden samt statsbidrag från avdikningsanslagen skola handläggas av såväl väg- och vattenbyggnadsstyrelsen som lantbruksstyrelsen, varigenom vållas omgång, tidsutdräkt och kostnad, torde ligga i öppen dag. För undvikande av denna dubbelbehandling synes det därför önskvärt, att handläggningen av ifrågavarande ärenden helt övertages av endast det ena av sagda ämbetsverk. Vid övervägande av frågan, till vilket av ämbetsverken ärendena lämpligen böra överflyttas, har riksdagen, i likhet med departementschefen, funnit avgörande skäl tala för att handläggningen av berörda, till jordbruket speciellt hörande frågor övertages av lantbruksstyrelsen, som redan för närvarande ensam handlägger de därmed likartade ärendena rörande lån från norrländska nyodlingsfonden samt täckdikningslånefonden. Genom att, såsom föreslagits, väg- och vattenbyggnadsstyrelsens yttrande inhämtas i sådana frågor, som till äventyrs erfordra sagda styrelses särskilda sakkunskap, torde nödig trygghet under alla förhållanden vinnas för att jämväl rent tekniska synpunkter komma att bli behörigen beaktade. I fråga om kontrollen å arbetsföretagen och deras avsyning torde icke heller, med hänsyn till de numera skärpta kompetensvillkoren för lantbruksingenjörer, med fog kunna göras någon invändning mot ifrågavarande tjänstemäns kompetens att verkställa dessa arbeten.

Riksdagen, som sålunda funnit sig böra biträda förslaget, att ifrågasvara ärenden överflyttas till lantbruksstyrelsen, har icke haft något att erinra mot den i samband därmed föreslagna ökningen i lantbruksstyrelsens stat, vilken, enligt vad av utredningen framgår, icke betingats enbart av ärendenas överflyttning, utan till väsentlig del motiverats av ett redan för närvarande befintligt behov, vilket i alla händelser måst på ett eller annat sätt tillgodoses. Icke heller har riksdagen haft något att invända mot anställande i orterna, i anledning av merberörda överflyttning, av ytterligare en extra lantbruksingenjör samt två lantbruksstipendiater.

Riksdagen, som icke heller i övrigt funnit anledning till erinran mot Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag, får därför för Eders Kungl. Maj:t anmäla, att riksdagen

dels godkänt följande stat för lantbruksstyrelsen att tillämpas från och med år 1915:

	Lön	Tjänstgöringspennin- gar	Orts- tillägg	Summa	
	kronor	kronor	kronor	kronor	
Överdirektören och chefen	6,200	2,800	1,000	10,000	
1 byråchef	5,000	2,500	600	8,100	Efter 5 år kan lönen höjas med 600 kronor.
3 byråchefer	15,000	7,500	1,800	24,300	
1 byrådirektör	3,600	1,800	400	5,800	Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytter- ligare 500 kronor.
1 förste vaktmästare	900	450	150	1,500	Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kronor.
1 vaktmästare	700	350	150	1,200	Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kronor och efter 10 år med ytter- ligare 100 kronor.
Till ingenjörbiträden å den agrikul- turtekniska avdelningen	—	—	—	10,000	
Till andra extra biträden, vikariats- ersättning och expenser	—	—	—	19,000	
Summa	—	—	—	79,900	

Anm. Därest vaktmästare i sådan egenskap åtnjuter fri bostad samt bränsle, skall, så länge denna förmån kvarstår, ortstillägg ej till honom utgå ävensom å lönen avdragas 100 kronor årligen.

dels förklarar, att de villkor och bestämmelser, som nu gälla för åtnjutande av de för ordinarie befattningar å lantbruksstyrelsens stat upptagna avlöningar, skola vara gällande även i fråga om sådana avlöningar å den nya staten med tillägg, att för byrådirektörens tillträde till den medgivna andra löneförhöjningen skola gälla enahanda villkor, som stadgats för tillträde till första löneförhöjningen,

dels ock höjt anslaget till lantbruksstyrelsen, nu 57,600 kronor, med 22,300 kronor till 79,900 kronor.

3:o) I punkt 2 av förevarande huvudtitel har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för anordnande av elektriska ledningar vid centralanstalten för försöksväsendet på jordbruksområdet å extra stat för år 1915 anvisa ett anslag av 14,500 kronor ävensom medgiva, att Kungl. Maj:t må under innevarande år av tillgängliga medel förskottsvis utanordna detta belopp.

På framställning av Kungl. Maj:t beviljade 1913 års riksdag ett anslag å 20,800 kronor att jämte övriga för ändamålet tillgängliga medel utgå till bestridande av kostnaderna för anläggande av huvudkablar från Stockholms stads elektricitetsverk till dåvarande och beslutade vetenskapliga institutioner å nordvästra delen av norra Djurgården. Kostnaden för framdragande av kablar till ifrågakomna område å norra Djurgården uppskattades till inalles 80,130 kronor. Denna kostnad beräknades fördelad på de olika ifrågavarande institutionerna i proportion mot installerad watt, så att experimentalfältet med centralanstalten för försöksväsendet på jordbruksområdet skulle deltaga i kostnaden med 8 procent eller 6,400 kronor, vilket belopp ingick i det av riksdagen anvisade anslaget å 20,800 kronor. I de arbeten, som skulle utföras för den sålunda beräknade kostnaden, upptogs emellertid icke anbringandet av nödiga ledningar från huvudkabeln till varje särskild institution, utan skulle varje institution själv få bestrida kostnaderna därför.

Enligt numera upprättat kostnadsförslag skulle den approximativa kostnaden för införandet av ledningar från ifrågavarande huvudkabel till centralanstaltens för försöksväsendet på jordbruksområdet byggnader utgöra, inklusive montering, 7,000 kronor för huvud- och servisledningar samt 7,000 kronor för centraler och inomhusledningar med tillbehör. Till detta belopp skulle läggas 500 kronor för kostnader för kontroll och oförutsedda händelser m. m. Kostnaden för armatur och uppsättning skulle däremot kunna bestridas av besparingar å anstaltens utgiftsstat.

Bihang till senare riksdagens protokoll 1914. 14 saml. 9 häft. (Nr 9.) 3

Då riksdagen genom att anvisa medel för bestridande av kostnaden för anläggande av huvudkablar för elektrisk ström till ifrågavarande institutioner givetvis avsett, att institutionerna genom nödiga ledningars anbringande från huvudkabeln till de särskilda byggnaderna skulle beredas elektrisk belysning inom sina lokaler, får riksdagen, som icke haft något att erinra mot den för anläggande av dylika ledningar till centralanstaltens byggnader beräknade kostnad, anmäla, att riksdagen för anordnande av elektriska ledningar vid centralanstalten för försöksväsendet på jordbruksområdet å extra stat för år 1915 anvisat ett anslag av 14,500 kronor ävensom medgivit, att Kungl. Maj:t må under innevarande år av tillgängliga medel förskottsvis utanordna detta belopp.

4:o) I punkt 3 av huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t vidare föreslagit riksdagen att

dels godkänna i statsrådsprotokollet föreslagen stat för statens lantbruksingenjörer, extra lantbruksingenjörer och lantbruksstipendiater att tillämpas från och med år 1915 ävensom förklara, att nuvarande villkor och bestämmelser för åtnjutande av de för lantbruksingenjörer i gällande stat upptagna avlöningsförmåner skola tillämpas även i fråga om sådana avlöningar å den nya staten,

dels medgiva, att Kungl. Maj:t må under en tid av fem år från och med år 1915 i de fall, då extra lantbruksingenjörstjänst i följd av brist på kompetenta sökande icke kan tillsättas, använda därigenom tillgängliga avlöningsmedel till anställande i händelse av behov utav lantbruksstipendiater eller tillfälligt ingenjörsbiträde inom lantbruksingenjörsdistrikt,

dels ock höja anslaget till lantbruksingenjörer och deras biträden, nu 91,800 kronor, med 10,100 kronor till 101,900 kronor.

I riksstaten finnes för närvarande å ordinarie stat uppfört ett anslag å 91,800 kronor till lantbruksingenjörer och deras biträden. Från detta anslag utgå enligt den av 1910 års riksdag godkända staten avlöningar dels till 22 lantbruksingenjörer med för varje 3,000 kronor i lön och 500 kronor i tjänstgöringspenningar jämte för lantbruksingenjören i Stockholms län, därest hans stationsort är Stockholm, 400 kronor i ortstillägg, dels till envar av 3 extra lantbruksingenjörer med arvode å 3,000 kronor och dels till 3 lantbruksstipendiater med arvode å 1,800 kronor till var och en. De ordinarie lantbruksingenjörerna åtnjuta därjämte rätt till två ålderstillägg, vartdera å 500 kronor, efter 5 och 10 år.

Antalet ordinarie lantbruksingenjörer, som år 1874 utgjorde 12, har därefter småningom ökats till ovan angivna antal. Senaste gången,

ökning skedde, var vid 1908 års riksdag, då de bägge nordligaste distrikten, omfattande Västerbottens och Norrbottens län, delades i tre distrikt.

I anledning av framställning av lantbruksstyrelsen, varuti vederbörande ortsmyndigheter och korporationer instämt, har nu föreslagits inrättandet av ett nytt lantbruksingenjörssdistrikt samt anställande i anledning därav av ytterligare en ordinarie lantbruksingenjör. Ifrågavarande ökning påkallas av behovet av en uppdelning av tvenne av de nuvarande distrikten, omfattande det ena Skaraborgs och Hallands län och det andra Älvsborgs och Göteborgs och Bohus län, uti tre distrikt, av vilka det ena skulle omfatta Skaraborgs län, det andra Hallands län och Älvsborgs läns södra hushållningssällskaps område samt det tredje Älvsborgs läns norra hushållningssällskaps område jämte Göteborgs och Bohus län. Därjämte skulle, på sätt förut omförmäls, till följd av vattenavledningsärendenas överflyttning till lantbruksstyrelsen, lantbruksingenjörskåren ökas med en extra lantbruksingenjör samt, i normala fall, två lantbruksstipendiater.

Den nuvarande avlöningsstaten för statens lantbruksingenjörer, extra lantbruksingenjörer och lantbruksstipendiater slutar på ett belopp av 91,800 kronor. Den av Eders Kungl. Maj:t föreslagna nya staten har följande utseende:

	Lön	Tjänst- gö- rings- pennin- gar	Orts- tillägg	Arvo- den	Summa	
	kronor	kronor	kronor	kronor	kronor	
1 lantbruksingenjör i Stockholms län.....	3,000	500	400	—	3,900	} Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor.
1 lantbruksingenjör	3,000	500	—	—	3,500	
21 lantbruksingenjörer.....	63,000	10,500	—	—	73,500	
1 extra lantbruksingenjör	—	—	—	3,000	3,000	
3 extra lantbruksingenjörer.....	—	—	—	9,000	9,000	
lantbruksstipendiater med sammanlagd anställningstid av 60 månader, arvode av 150 kronor per månad	—	—	—	9,000	9,000	
Summa	—	—	—	—	101,900	

Anm. Ortstillägget för lantbruksingenjören i Stockholms län utgår endast, för såvitt lantbruksingenjörens stationsort är Stockholms stad.

Ökningen, 10,100 kronor, utgöres av avlöning dels till en ny ordinarie lantbruksingenjör med 3,500 kronor, dels ock till en ny extra lantbruksingenjör med 3,000 kronor samt till två nya lantbruksstipendiater med 1,800 kronor till vardera.

I den nya staten har, i stället för visst antal lantbruksstipendiater med visst årsarvode för varje, upptagits ett avlöningsbelopp å 9,000 kronor, motsvarande årsarvode till fem dylika stipendiater, att utgå till »lantbruksstipendiater med sammanlagd anställningstid av 60 månader, arvode av 150 kronor per månad». I sammanhang härmed har föreslagits, att rätt måtte medgivas Kungl. Maj:t att under en tid av fem år i de fall, då extra lantbruksingenjörstjänst till följd av brist på kompetenta sökande icke kan tillsättas, använda därigenom tillgängliga avlöningsmedel till anställande i händelse av behov utav lantbruksstipendiater eller tillfälligt ingenjörsbiträde inom lantbruksingenjörsdistrikt.

Av utredningen i förevarande ärende har riksdagen övertygats om behövligheten av ett nytt lantbruksingenjörsdistrikt samt anställande av ytterligare en ny ordinarie lantbruksingenjör, icke minst med hänsyn till de nya och vidgade uppgifter, som alltjämt tillkomma för dessa tjänstemän. Riksdagen, som, på sätt under punkt 2 härovan anförts, icke heller haft något att erinra mot anställande, i anledning av vattenavledningsärendenas överflyttning till lantbruksstyrelsen, av ytterligare en extra lantbruksingenjör samt två nya lantbruksstipendiater, eller mot förevarande framställning i övrigt, får därför för Eders Kungl. Maj:t anmäla, att riksdagen

dels godkänt följande stat för statens lantbruksingenjörer, extra lantbruksingenjörer och lantbruksstipendiater att tillämpas från och med år 1915:

	Lön	Tjänst- gö- rings- pennin- gar	Orts- tillägg	Arvo- den	Summa	
	kronor	kronor	kronor	kronor	kronor	
1 lantbruksingenjör i Stockholms län.....	3,000	500	400	—	3,900	} Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytter- ligare 500 kronor.
1 lantbruksingenjör	3,000	500	—	—	3,500	
21 lantbruksingenjörer.....	63,000	10,500	—	—	73,500	
1 extra lantbruksingenjör.....	—	—	—	3,000	3,000	
3 extra lantbruksingenjörer.....	—	—	—	9,000	9,000	
lantbruksstipendiater med sam- manlagd anställningstid av 60 månader, arvode av 150 kronor per månad	—	—	—	9,000	9,000	
Summa	—	—	—	—	101,900	

Anm. Ortstillägget för lantbruksingenjören i Stockholms län utgår endast, för såvitt lantbruksingenjörens stationsort är Stockholms stad.

dels förklarar, att nuvarande villkor och bestämmelser för åtnjutande av de för lantbruksingenjörer i gällande stat upptagna avlöningsförmåner skola tillämpas även i fråga om sådana avlöningar å den nya staten,

dels medgivit, att Kungl. Maj:t må under en tid av fem år från och med år 1915 i de fall, då extra lantbruksingenjörstjänst i följd av brist på kompetenta sökande icke kan tillsättas, använda därigenom tillgängliga avlöningsmedel till anställande i händelse av behov utav lantbruksstipendiater eller tillfälligt ingenjörbiträde inom lantbruksingenjörskdistrikt,

dels ock höjt anslaget till lantbruksingenjörer och deras biträden, nu 91,800 kronor, med 10,100 kronor till 101,900 kronor.

5:o) Under punkt 4 av förevarande huvudtitel har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för uppförande av en museibyggnad vid Alnarp anvisa å extra stat för år 1915 ett anslag av 20,950 kronor ävensom medgiva, att Kungl. Maj:t må under innevarande år låta av tillgängliga medel förskottsvis utanordna detta belopp.

Vid jubileumslantbruksmötet i Malmö innevarande sommar har jämväl anordnats en lantbrukshistorisk avdelning, inrymd i en större kring-

byggd gård, avsedd att mottaga sådana föremål, som kunde belysa provinsen Skåne i topografiskt, etnografiskt, ekonomiskt och särskilt agronomiskt avseende. Den del därav, som mera direkt berör lantbruket, visar, huru jorden fordomdags brukats, husdjuren sköts, lantmannaprodukter m. m. framställts och förädlats, vid sidan av de moderna förfaringssätten, och är alltså avsedd att giva en inblick i den utveckling, som jordbruket under senaste århundrade undergått.

Bestyrelsen för jubileumslantbruksmötet har nu ställt de samlingar av jordbruksredskap, modeller, husgeråd, tabeller m. m., vilka densamma med äganderätt förvärvat, till Alnarpsstyrelsens förfogande. Såsom villkor för överlämnandet har bestyrelsen i främsta rummet uppställt uppförandet av en lämplig förvaringslokal och vidare, att institutet förbunde sig att vårda och utveckla de ifrågavarande samlingarna samt hålla dem tillgängliga ej blott för de studerande vid Alnarp, utan även för andra intresserade personer.

För inrymmande av såväl ifrågavarande av utställningsbestyrelsen skänkta föremål som ock de mejeriredskap, som för närvarande förvaras på för ändamålet olämpliga lokaler vid lantbruksinstitutet, samt föremål, som framdeles kunna hopbringas, har nu föreslagits byggandet av ett lantbruksmuseum vid Alnarp. Med användande av härför befintligt material vid utställningen i Malmö, vilket bestyrelsen förklarat sig villig avstå till ett pris av 2,300 kronor, skulle ifrågavarande museibyggnad, enligt avgivet kostnadsförslag jämte ritningar och med iakttagande av vissa av överintendentsämbetet påkallade ändringar, kunna komma till uppförande för det av Kungl. Maj:t äskade beloppet av 20,950 kronor.

I likhet med departementschefen anser riksdagen, att, då förvärvandet till Alnarp av nu ifrågavarande museiföremål, vilka, jämte det att de äga ett kulturhistoriskt värde, även torde kunna bliva till nytta vid undervisningen, kan ske utan annan kostnad för statsverket än uppförandet av en byggnad för deras förvarande, detta tillfälle icke bör lämnas obegagnat.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot det för denna byggnads uppförande beräknade beloppet eller i övrigt, får därför för Eders Kungl. Maj:t anmäla, att riksdagen för uppförande av en museibyggnad vid Alnarp anvisat å extra stat för år 1915 ett anslag av 20,950 kronor, ävensom medgivit, att Kungl. Maj:t må under innevarande år låta av tillgängliga medel förskottsvis utanordna detta belopp.

6:o) I punkt 5 av huvudtiteln hade Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att i avbidan på den proposition angående anslag för utförande av hydrografisk-biologiska undersökningar i Atlantiska oceanen, som kunde komma att avlåtas till riksdagen, för ifrågavarande ändamål å extra stat för år 1915 beräkna ett anslag av 11,000 kronor.

I en därefter till riksdagen den 20 juli avlåten proposition, nr 252, har Eders Kungl. Maj:t under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag föreslagit riksdagen att för utförande av hydrografisk-biologiska undersökningar i Atlantiska oceanen å extra stat för år 1915 under nionde huvudtiteln anvisa ett anslag av 11,000 kronor.

Förevarande framställning avser anvisande av erforderliga medel för bestridande av kostnaden för utförande av hydrografisk-biologiska havsundersökningar ombord å det svenska krigsfartyg, som år 1915 skulle komma att utsändas för att närvara vid Panamakanalens invigning nämnda år. Kostnaderna ifråga skulle, enligt förslag av hydrografisk-biologiska kommissionen, komma att fördelas på följande poster:

I. Resekostnader för två vetenskapsmän med två biträden, av vilka en antoges komma att tillhöra underofficersmännen, tillsammans 3,000 kronor, varuti tillika kostnader för oförutsedda utgifter inginge.

II. Apparater.

En Lucas-lodmaskin.....	kronor 1,000
En Sigsbees »Loth spinde»	» 50
En handwisch.....	» 150
10,000 meter metalltråd	» 200
20,000 meter slagen metall-lina	» 600
2 meterhjul	» 300
8 st. Ekmans vattenhämtare	» 1,200
4 » Kipp-termometrar	» 200
Diverse termometrar	» 600
Planktonhåvar	» 300
2 vattenhämtare av Petterson-Nansens modell	» 500
En Sigsbees lodningsapparat, omkr.	» 2,900

Summa kronor 8,000.

Då ifrågavarande undersökningar, i vilka ett flertal främmande stater beräknas komma att deltaga, torde kunna bli av stor betydelse

genom de upplysningar, som genom desamma erhållas rörande vatten-cirkulationen och därmed sammanhängande förhållanden i Atlanten, har riksdagen icke haft något att erinra mot att vid dessa undersökningar en medverkan från Sveriges sida kommer till stånd. På grund härav och då riksdagen icke haft något att invända mot beloppet av den för ändamålet beräknade kostnaden eller i övrigt, har riksdagen för utförande av hydrografisk-biologiska undersökningar i Atlantiska oceanen å extra stat för år 1915 anvisat ett anslag av 11,000 kronor.

7:o) Under punkt 6 av förevarande huvudtitel har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att *dels* godkänna i statsrådsprotokollet framlagt förslag till stat för skogshögskolan, dock att under år 1915 skall tillämpas det i statsrådsprotokollet jämväl framlagda förslaget till stat för högskolan för nämnda år; *dels ock* godkänna de villkor och bestämmelser, som i statsrådsprotokollet föreslagits för åtnjutande av de i staten för skogshögskolan för ordinarie befattningar upptagna avlöningsförmåner, med förklarande tillika, att för tiden intill den 1 oktober 1915 det skall åligga rektor vid skogshögskolan att bestrida direktörstjänsten vid skogsinstitutet samt skogshögskolans professorer att bestrida undervisningen vid samma institut, envar i sina läroämnena.

På framställning av Kungl. Maj:t medgav 1912 års riksdag, att för uppförande av nya byggnader för en högre skogsundervisningsanstalt samt för statens skogsförsöksanstalt ävensom anläggande av erforderlig undervisningspark samt försöksfält m. m. finge under villkor, som Kungl. Maj:t närmare bestämde, tagas i anspråk visst angivet område utav lägenheten Frescati å Norra Djurgården, varjämte riksdagen anvisade ett belopp av 693,900 kronor för uppförande å berörda område av byggnader för skogsundervisningsanstalten med därtill hörande yttre anläggningar och 34,800 kronor för utförande av vissa byggnadsarbeten vid Malingsbo.

För samma riksdag framlade Kungl. Maj:t jämväl förslag till allmänna grunder för förändrad organisation av den högre skogsundervisningen att tillämpas från och med tidpunkten för byggnadsarbetenas fullbordande. Enligt dessa grunder skulle den högre skogsundervisningen — för närvarande förlagd till skogsinstitutet — försiggå vid en till de beslutade nya byggnaderna förlagd högre skogsundervisningsanstalt benämnd skogshögskola, med bibehållande av den nuvarande anordningen med en lägre och en högre kurs för utbildande av skogstjänstemän av

olika kompetens. Samtidigt med förslag till allmänna grunder för undervisningen framlade Kungl. Maj:t jämväl förslag till stat för den blivande skogshögskolan.

De av Kungl. Maj:t sålunda föreslagna nya allmänna grunder för den högre skogsundervisningen godkändes av riksdagen, dock med uttalande av att den för den förberedande kursen föreslagna tid av fem och en halv månader syntes väl kort, varför riksdagen ansåg det böra tagas under övervägande, huruvida icke densamma utan rubbning av förslaget lämpligen borde i någon mån utsträckas.

Mot det av Kungl. Maj:t framlagda förslag till stat för skogshögskolan förklarade sig riksdagen icke heller hava något att erinra. Den ifrågavarande staten hade följande utseende:

	Lön	Tjänstgöringspenningar	Särskilt arvode	Summa	
	kr.	kr.	kr.	kr.	
Rektor.....	—	—	1,000	1,000	} Efter 5 år kan lönen höjas med 600 kr.
1 professor.....	5,000	2,500	—	7,500	
3 professorer.....	15,000	7,500	—	22,500	
<i>Anmärkning:</i>					
Förestående 4 professurer omfatta vardera ett av följande ämnesområden. 1) skogsskötsel; 2) skogsuppskattning och skogsindelning; 3) skogsteknologi med byggnads- och avdikningslära; 4) skogsbotanik med allmän botanik.					
1 lektor i skogsskötsel m. m.	2,600	1,400	—	4,000	} Efter 5 år kan avlöningen höjas med 500 kr., efter nya 5 år med 500 kr., efter ytterligare 5 år med 500 kr. och slutligen efter ännu 5 år med 500 kr., och skola för varje ålders-tillägg 350 kr. räknas som lön och 150 kr. som tjänstgör ingspenningar.
1 lektor i skogsteknologi m. m.	2,600	1,400	—	4,000	
1 överassistent	—	—	4,500	4,500	} Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kr.
1 trädgårdsmästare och preparator...	900	600	200	1,700	
1 port- och planteringsvakt	900	600	—	1,500	
1 vaktmästare och maskinist	900	600	—	1,500	
Arvode åt extra lärare	—	—	8,970	8,970	
Amanuensarvode	—	—	600	600	
Till kamrerargöromålens bestridande	—	—	1,000	1,000	
Till biblioteksgöromålens bestridande	—	—	500	500	
Resestipendier åt lärare	—	—	—	550	
Stipendier åt elever vid högre kursen	—	—	—	3,000	
Dito vid lägre kursen	—	—	—	600	
Anslag till praktiska övningar vid högre kursen	—	—	—	22,170	
Dito vid lägre kursen	—	—	—	4,000	
Expenser	—	—	—	23,900	
Summa	—	—	—	113,490	

Anmärkningar: a) Därest professor åtnjuter fri bostad, skola å lönen avdragas 900 kronor årligen.

b) Därest lektor åtnjuter fri bostad, skola å lönen avdragas 500 kronor årligen.

c) Därest trädgårdsmästare och preparator, port- och planteringsvakt eller vaktmästare och maskinist åtnjuter fri bostad och vedbrand, skola å lönen avdragas 250 kronor årligen.

Den sålunda förändrade organisationen av den högre skogsundervisningen är avsedd att träda i tillämpning under loppet av år 1915.

Genom den föreslagna förlängningen av den förberedande kursen hava emellertid åtskilliga jämkningar måst vidtagas i den förut uppgjorda planen. Sålunda har det av nämnda anledning befunnits nästan omöjligt att inom de förefintliga byggnaderna vid Malingsbo erhålla tillräckliga lokaler för såväl inlogering av lärare, assistenter, elever och tjänstepersonal som nödiga föreläsnings-, arbets- och matsalar, utan har i stället föreslagits att till huvudstation för sagda kurs använda den nyinköpta kronoegendomen Garpenberg, varest befintliga byggnader kunna för ganska måttlig kostnad göras fullt lämpliga för ändamålet.

Även beträffande staten föreslås åtskilliga förändringar. Sålunda har arvodet till överassistenten, vilken skulle hava att leda den förberedande kursen, med hänsyn till det långvarigare och mera maktpåliggande arbete, som komme att åligga honom till följd av kursens förlängning, höjts från 4,500 kronor till 5,500 kronor, varjämte bestämmelse om 500 kronors bostadsavdrag föreslagits. Avlöningsposten till trädgårdsmästare och preparator, vilken i 1912 års statförslag upptagits med samma belopp, som då utgick till motsvarande befattningshavare vid veterinärinstitutet eller 1,700 kronor, har nu ändrats till enahanda belopp, som av riksdagen förut innevarande år vid antagning av den nya staten för veterinärhögskolan bestämts för sistnämnda befattningshavare eller 1,650 kronor. I likhet med vad skett beträffande veterinärhögskolan har vidare avlöningen till samtliga till betjäningen hörande befattningshavare fördelats i lön, tjänstgöringspenningar och ortstillägg.

Posten till arvoden åt extra lärare, i 1912 års statförslag upptagen till 8,970 kronor, har nu höjts till 12,700 kronor. Frånsett en mindre jämkning beträffande ämnena skogspolitik m. m. och matematik samt ett nytillkommet arvode av 300 kronor till undervisning i kartskrift, till följd varav anslaget skulle uppgå till 8,800 kronor, har ökningen av denna anslagspost föranletts av nu upptaget arvode av dels 3,500 kronor till extra lärare för undervisning i zoologi m. m. dels ock 400 kronor för undervisning i meteorologi (klimatologi).

Vidare är anslaget till praktiska övningar vid högre kursen höjt från 22,170 kronor till i jämnat tal 24,200 kronor, beroende därpå, att till följd av den förberedande kursens förlängning arvodena till assistenter vid denna kurs ansetts böra ökas med 2,020 kronor. För bestridande av kostnaden för elevernas i den lägre kursen uti studie-

planen ingående resor har anslaget till praktiska övningar ansetts böra höjas från 4,000 kronor till 4,500 kronor.

Slutligen har posten till expenser höjts från 23,900 kronor i 1912 års stat till 26,200 kronor, varjämte upptagits en ny anslagspost å 1,500 kronor för bestridande särskilt av rese- och traktamentskostnad för styrelsen för skogshögskolan och statens skogsförsöksanstalt, ävensom för sekreterarebiträde samt vissa andra utgifter, som kunna förekomma.

Den i enlighet med nu omförmälda jämkningar av Kungl. Maj:t föreslagna nya staten för skogshögskolan har följande utseende:

	Lön kr.	Tjänst- görings- penningar kr.	Orts- tillägg kr.	Sär- skilt arvode kr.	Summa kr.	
Rektor	—	—	—	1,000	1,000	Efter 5 år kan lönen höjas med 600 kronor.
1 professor	5,000	2,500	—	—	7,500	
3 professorer	15,000	7,500	—	—	22,500	
<i>Anmärkning:</i>						
Förestående 4 professurer omfatta vardera ett av följande ämnesområden: 1) skogsskötsel; 2) skogsuppskattning och skogsindelning; 3) skogsteknologi med byggnads- och avdiktningsslära; 4) skogsbotanik med allmän botanik.						
1 lektor i skogsskötsel m. m.	2,600	1,400	—	—	4,000	Efter 5 år kan avlöningen höjas med 500 kr., efter nya 5 år med 500 kr., efter ytterligare 5 år med 500 kr. och slutligen efter ännu 5 år med 500 kr., och skola av varje ålders-tillägg 350 kr. räknas som lön och 150 kr. som tjänstgöringspenningar.
1 lektor i skogsteknologi m. m.	2,600	1,400	—	—	4,000	
1 överassistent	—	—	—	5,500	5,500	Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kr. och efter ytterligare 5 år likaledes med 100 kr.
1 trädgårdsmästare och preparator ..	900	600	150	—	1,650	
1 port- och planteringsvakt	900	450	150	—	1,500	Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kr.
1 vaktmästare och maskinist	900	450	150	—	1,500	
Arvoden åt extra lärare	—	—	—	12,700	12,700	
Amanuensarvode	—	—	—	600	600	
Till kamrerargörörmålens bestridande ..	—	—	—	1,000	1,000	
Till biblioteksgörörmålens bestridande ..	—	—	—	500	500	
Resestipendier åt lärare	—	—	—	—	550	
Stipendier åt elever vid högre kursen ..	—	—	—	—	3,000	
Dito vid lägre kursen	—	—	—	—	600	
Anslag till praktiska övningar vid högre kursen	—	—	—	—	24,200	
Dito vid lägre kursen	—	—	—	—	4,500	
Expenser	—	—	—	—	26,200	
Styrelsens för skogshögskolan och statens skogsförsöksanstalt rese- och traktamentsersättning samt övriga utgifter för styrelsen	—	—	—	—	1,500	
Summa	—	—	—	—	124,500	

- Anmärkningar:* a) Därest professor åtnjuter fri bostad, skola å lönen avdragas 900 kronor årligen.
b) Därest lektor åtnjuter fri bostad, skola å lönen avdragas 500 kronor årligen.
c) Därest överassistenten åtnjuter fri bostad och vedbrand, skola å arvudet avdragas 500 kronor årligen.
d) Därest trädgårdsmästaren och preparatorn, port- och planteringsvakten eller vaktmästaren och maskinisten åtnjuter fri bostad och vedbrand, skall ortstillägg ej utgå till honom, ävensom å lönen avdragas 100 kronor årligen.

De i denna stat upptagna ålderstillägg skulle utgå från nionde huvudtitelns anslag till ålderstillägg. Enär bostadsförmån är avsedd att åtnjutas av överassistenten och de tre till vaktmästarklassen hörande befattningshavarna, kommer avdrag å avlöningarna att ske med tillhoppa 1,250 kronor, vadan för tillämpning av denna stat ett anslag av 123,250 kronor blir erforderligt.

För åtnjutande av de i denna stat för ordinarie befattningar upptagna avlöningsförmåner hava föreslagits följande allmänna villkor och bestämmelser:

att innehavare av ordinarie befattning vid skogshögskolan skall vara underkastad den vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet eller jämkning i åligganden, som vid en möjligen inträdande förändring i högskolans organisation eller verksamhet eller eljest i allmänhet kan varda stadgad, samt i sådant hänseende vara pliktig att, med bibehållande av den tjänstställning och den avlöning, han innehar, i enlighet med nya eller förändrade föreskrifter sköta de med befattningen förenade göromål;

att lärare vid skogshögskolan skall vara skyldig att uppehålla undervisning icke blott i de huvudsakliga ämnen, som i staten finnas angivna såsom tillhörande hans befattning, utan även därutöver i enlighet med vederbörligen fastställda instruktioner och undervisningsplaner;

att med ordinarie befattning vid skogshögskolan icke må förenas annan tjänst å rikets, riksdagens eller kommuns stat;

att med ordinarie befattning vid skogshögskolan ej heller må förenas vare sig uppdrag såsom ordförande eller ledamot i styrelse för verk eller bolag, som är med Kungl. Maj:ts oktroj försett eller blivit såsom aktiebolag registrerat, eller befattning såsom tjänsteman i sådant verk eller bolag eller annan tjänstebefattning av vad slag som helst, såframt ej, vad angår professor, Kungl. Maj:t och, vad angår innehavare av annan befattning, högskolans styrelse uppå därom gjord framställning och efter prövning, att ifrågavarande uppdrag eller tjänstebefattning ej må anses inverka hinderligt för tjänstgöringen vid högskolan, finner uppdraget eller befattningen kunna få tills vidare mottagas och bibehållas;

att högskolans rektor alldeles icke och annan innehavare av lärarbefattning vid högskolan endast inom de gränser, högskolans styrelse bestämmer, äger åtaga sig skogsförrättningar åt enskilda;

att tjänstgöringspenningar eller arvode få uppbäras endast för den tid, befattnings innehavare verkligen tjänstgjort eller åtnjutit semester eller därmed jämförlig ledighet, men skola för den tid, han eljest varit

befriad från tjänstgöring, utgå till den, som uppehållit befattningen, där ej, vad arvode beträffar, annorlunda varder av Kungl. Maj:t bestämt;

att den, som av sjukdom hindras att förrätta sin befattning, äger uppbära hela lönen jämte ortstillägg, därest sådant förekommer, men att den, som undfår ledighet för svag hälsas vårdande, enskilda angelägenheter, tjänstgöring hos riksdagen, dess utskott eller revisorer eller andra särskilda uppdrag eller i behörig ordning avstänges från tjänstgöring eller eljest är lagligen förhindrad att sköta befattningen, kan förpliktas att under ledigheten, utöver tjänstgöringspenningar och i förekommande fall arvode, avstå så mycket av lönen eller ortstillägget, som för befattningens uppehållande erfordras eller eljest provas skäligt;

att avlöning ej må utgå till tjänstinnehavare för tid, varunder han avhållit sig från tjänstgöring utan att hava i vederbörlig ordning erhållit tjänstledighet eller kunna styrka giltigt förfall;

att, därest tjänstinnehavare varder avstängd från tjänstgöring eller i häkte tagen, den del av hans avlöning, som icke provas böra användas till befattningens uppehållande, skall under tiden innehållas, såvida ej provas skäligt låta honom uppbära något därav;

att vid sjukdomsförfall för rektor annan professor skall vara skyldig att, om han därtill förordnas, mot åtnjutande av jämte egna avlöningsförmåner så stor del av det för rektor bestämda arvode, som i vederbörlig ordning kan varda honom tilldelad, och med bibehållande av sin egen undervisningsskyldighet bestrida med rektorsbefattningen förenade särskilda göromål, dock ej längre än sammanlagt tre månader under ett och samma kalenderår;

att, därest förhöjning av avlöning efter viss tids fortsatt innehavande av befattning i samma lönegrad är i staten medgiven, tidpunkten för första förhöjningen bestämmes att inträda efter fem år, under villkor att innehavaren under mer än fyra femtedelar av den tjänstetid, som erfordras för att vinna nämnda förhöjning, med gott vitsord bestritt sin egen eller, på grund av förordnande, annan statens tjänst eller fullgjort annat offentligt uppdrag, dock att härvid icke må föras honom till last den tid, han åtnjutit semester eller därmed jämförlig ledighet, och för andra förhöjningen, om sådan äger rum, efter ytterligare fem år, på samma villkor, samt för tredje förhöjningen, därest sådan kan ske, efter ytterligare fem år, på samma villkor, och för fjärde förhöjningen, i händelse sådan kan äga rum, efter ytterligare fem år, ävenledes på samma villkor, under iakttagande, vad var och en av omförmälda för-

höjningar angår, att den högre avlöningen ej får tillträdas förrän vid början av kalenderåret näst efter det, varunder den stadgade tjänstaldern blivit uppnådd;

att i fråga om rätt till avlöningsförhöjning av omförmälda slag lektor må räkna sig till godo ej mindre den tid, varunder han varit jägmästare eller innehaft befattning såsom lektor vid skogsinstitutet eller föreståndare eller underlärare vid statens skogsskola, vare sig befattningen innehafts på grund av fullmakt eller konstitutorial eller på grund av förordnande i följd av frågan om förändrad organisation av den allmänna skogsundervisningen m. m. eller i följd av att lektorsbefattning avlönats medelst å extra stat anvisade medel, än även den tid, varunder han innehaft enahanda befattning vid enskild skogsskola, som åtnjutit understöd av statsmedel, i den mån Kungl. Maj:t finner sådan skola böra i förevarande hänseende likställas med statens skogsskola;

att den å skogsinstitutets stat uppförde planteringsvaktaren må äga att, därest han anställes i jämförlig ordinarie befattning vid skogshögskolan, för rätt till löneförhöjning tillgodoräkna sig tjänstgöring i förenämnda befattning vid skogsinstitutet;

att dessutom befattningshavare, som vid statens för skogshögskolan ikraftträdande är anställd såsom extra vaktmästare eller annan likställd befattningshavare vid skogsinstitutet och antages till ordinarie dylik befattning å skogshögskolans stat, äger att för åtnjutande av löneförhöjning räkna sig till godo den tid, han därförinnan innehaft stadig anställning i förenämnda egenskap;

att likväl löntagare, som, då han intjänat stadgad tid för erhållande av löneförhöjning, redan uppnått den levnads- och tjänstålder, som berättigar honom till pension, icke må tillträda samma förhöjning;

att envar vaktmästare eller likställd befattningshavare vid skogshögskolan må årligen, i den mån sådant kan ske utan kostnad för det allmänna och utan hinder för göromålens behöriga gång, åtnjuta semester under femton dagar;

att emellertid, där det erfordras för beredande av sådan ledighet, befattningshavare av nyssberörda slag skall vara skyldig att, utan särskild ersättning utöver den honom eljest tillkommande avlöningen, jämte egen tjänst bestrida göromål, tillhörande annan befattning av nämnda slag vid skogshögskolan;

att vid avgång från tjänsten till följd av avskedstagande, entledigande eller dödsfall själva lönen ävensom ortstillägg utgå till månadens slut;

att i fråga om skyldighet att från tjänsten avgå ävensom i fråga om rätt till pension skall gälla vad i särskild lag angående civila tjänst-innehavares rätt till pension är vid tiden för den nya avlöningsstatens ikraftträdande eller, såvitt angår innehavare av befattning, som därefter tillträdes, vid tillträdet till befattningen stadgat; samt

att den, som tillträder avlöningsstaten för skogshögskolan, skall vara skyldig underkasta sig, efter Kungl. Maj:ts bestämmande, upphörande av eller minskning i extra inkomster, som kunna åtfölja tjänstebefattning eller utgå för bestyr i sammanhang därmed.

Enär skogshögskolans nya byggnader beräknas bliva färdiga att tagas i bruk först under hösten 1915, skulle högskolan träda i full verksamhet först den 1 oktober sagda år. Intill dess högskolan började sin högre kurs, skulle skogsinstitutets verksamhet upprätthållas. Rektor och professorerna samt en extra lärare vid högskolan skulle dock tillsättas redan från årets början och den övriga personalen under årets lopp. Staten för skogshögskolan *för år 1915* skulle få följande utseende:

	Lön	Tjänstgöringspenningar	Orts-tillägg	Särskilt arvode	Summa
	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.
Rektor	—	—	—	1,000	1,000.—
1 professor	5,000.—	2,500.—	—	—	7,500.—
3 professorer	15,000.—	7,500.—	—	—	22,500.—
<i>Anmärkning:</i>					
Förestående 4 professurer omfatta vardera ett av följande ämnesområden: 1) skogsskötsel; 2) skogssuppskattning och skogsindelning; 3) skogsteknologi med byggnads- och avdikningslära; 4) skogsbotanik med allmän botanik.					
1 lektor i skogsskötsel m. m. ($\frac{1}{6}$ — $\frac{31}{12}$)	1,516.67	816.66	—	—	2,333.33
1 lektor i skogsteknologi m. m. ($\frac{1}{6}$ — $\frac{31}{12}$)	1,516.67	816.66	—	—	2,333.33
1 överassistent ($\frac{1}{4}$ — $\frac{31}{12}$)	—	—	—	4,125	4,125.—
1 trädgårdsmästare och preparator ($\frac{1}{4}$ — $\frac{31}{12}$)	675.—	450.—	112.50	—	1,237.50
1 port- och planteringsvakt ($\frac{1}{4}$ — $\frac{31}{12}$)	675.—	337.50	112.50	—	1,125.—
1 vaktmästare och maskinist ($\frac{1}{10}$ — $\frac{31}{12}$)	225.—	112.50	37.50	—	375.—
Arvoden åt extra lärare (extra lärare i zoologi m. m. $\frac{1}{1}$ — $\frac{31}{12}$, övriga extra lärare $\frac{1}{6}$ — $\frac{31}{12}$)	—	—	—	6,600	6,600.—
Amanuensarvode	—	—	—	600	600.—
Till kamrerargörömlens bestridande	—	—	—	1,000	1,000.—
Till biblioteksgörömlens bestridande	—	—	—	500	500.—
Stipendier åt elever vid högre kursen	—	—	—	—	1,500.—
Dito vid lägre kursen	—	—	—	—	300.—
Anslag till praktiska övningar vid högre kursen	—	—	—	—	6,770.—
Dito vid lägre kursen	—	—	—	—	2,000.—
Expenser	—	—	—	—	17,600.—
Styrelsens för skogshögskolan och statens skogs-försöksanstalt rese- och traktamentsersättningar samt övriga utgifter för styrelsen	—	—	—	—	1,500.—
Summa	—	—	—	—	80,899.16

- Anmärkningar:*
- Därest professor åtnjuter fri bostad, skola å lönen avdragas 900 kronor årligen.
 - Därest lektor åtnjuter fri bostad, skola å lönen avdragas 500 kronor årligen.
 - Därest överassistenten åtnjuter fri bostad och vedbrand, skola å arvodet avdragas 500 kronor årligen.
 - Därest trädgårdsmästaren och preparatorn, port- och planteringsvakten eller vaktmästaren och maskinisten åtnjuter fri bostad och vedbrand, skall ortstillägg ej utgå till honom ävensom å lönen avdragas 100 kronor årligen.
 - I fråga om ålderstillägg till ordinarie befattningshavare skola i tillämpliga delar gälla de i den för framtiden gällande staten för skogshögskolan meddelade bestämmelser.

Enär överassistenten skulle åtnjuta bostadsförmån från sitt tillträde till befattningen den 1 april 1915, komme att å hans avlöning under år 1915 avdragas 375 kronor. För trädgårdsmästaren och preparatorn samt port- och planteringsvakten skulle icke beräknas, att bostadsförmån

kunde beredas förrän den 1 oktober eller samtidigt med att vaktmästaren och maskinisten tillsattes. Ett kvartals bostadsavdrag för sistnämnda tre befattningshavare uppgår till 187 kronor 50 öre, vadan bostadsavdragen för år 1915 skulle kunna upptagas till inalles 562 kronor 50 öre. Anslag skulle alltså för detta år erfordras till belopp av 80,336 kronor 66 öre.

De föreslagna avlöningsvillkoren skulle gälla även för år 1915. För rektor skulle föreskrivas skyldighet att bestrida direktörstjänsten vid skogsinstitutet samt för professorerna att bestrida undervisningen i var sina ämnen vid detta institut, allt för tiden intill den 1 oktober 1915.

Någon förklaring i fråga om villighet att övergå å den nya staten skulle icke behöva ifrågakomma beträffande de nuvarande innehavarna av befattningar vid skogsinstitutet, enär alla dessa vore med hänsyn till institutets omorganisation tillsatta endast på förordnande eller tillsvidare.

För den del av år 1915, som skogsinstitutet fortfarande skulle vara i verksamhet, har beräknats ett anslag av i jämnat tal 17,100 kronor.

Då riksdagen redan år 1912 antagit allmänna grunder för den högre skogsundervisningens ordnande samt godkänt av Kungl. Maj:t då framlagt förslag till stat för skogshögskolan, har riksdagen icke funnit anledning att i dessa avseenden yttra sig annat än beträffande de avvikelser från de år 1912 fattade besluten, som av Eders Kungl. Maj:t nu föreslagits.

Vad först beträffar ordnandet av den förberedande kursen, vilken i anledning av riksdagens år 1912 uttalade önskan förlängts till att omfatta nio månader, har riksdagen icke haft något att erinra mot vad i detta hänseende föreslagits, liksom icke heller mot förslaget att till huvudstation för denna kurs i stället för Malingsbo använda den inköpta kronoegendomen Garpenberg, vilken i avseende å såväl läge som utrymme befunnits för ändamålet avsevärt lämpligare än Malingsbo.

Mot den i anledning av den förberedande kursens förlängning förhöjda avlöningen till överassistenten har riksdagen icke haft något att anmärka. Riksdagen har även ansett det riktigt, att avlöningen till betjäningen vid högskolan, på sätt föreslagits, ändrats till överensstämmelse med vad av riksdagen tidigare innevarande år beslutats beträffande motsvarande befattningshavare vid veterinärhögskolan.

Riksdagen, som biträder departementschefens förslag i fråga om ordnandet vid skogshögskolan och skogsförsöksanstalten av undervisningen i marklära med geologi och klimatologi samt i zoologi, har icke haft något att erinra mot den i anledning härav föreslagna ökningen av anslaget till arvoden åt extra lärare å högskolans stat. Den i anledning

av den förberedande kursens förlängning påkallade ökningen av anslagsposten till praktiska övningar vid högre kursen samt ökningen av motsvarande anslag till lägre kursen har icke givit riksdagen anledning till erinran. Icke heller har riksdagen haft något att invända mot ökningen av expensanslaget eller mot uppförande i staten av ett mindre belopp till rese- och traktamentsersättning åt styrelsen för högskolan.

Riksdagen har icke haft något att erinra mot den för högskolan föreslagna särskilda staten under år 1915.

Mot de föreslagna villkoren för åtnjutande av de å den nya staten för ordinarie befattningar upptagna avlöningar har riksdagen icke haft annat att erinra än att riksdagen ansett lämpligt, att här, i likhet med vad eljest plägar ske, införes uttrycklig bestämmelse om att ledighet för fullgörande av värnplikt icke bör föras vederbörande till last vid beräknande av avlöningsförhöjning.

Riksdagen, som i övrigt icke haft anledning till erinran mot Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag, får därför för Eders Kungl. Maj:t anmäla, att riksdagen

dels godkänt följande stat för skogshögskolan, dock att under år 1915 skall tillämpas här ovan intaget förslag till stat för högskolan under nämnda år:

	Lön kr.	Tjänst- görings- penningar kr.	Orts- tillägg kr.	Sär- skilt arvode kr.	Summa kr.	
Rector.....	—	—	—	1,000	1,000	} Efter 5 år kan lönen höjas med 600 kronor.
1 professor.....	5,000	2,500	—	—	7,500	
3 professorer.....	15,000	7,500	—	—	22,500	
<i>Anmärkning:</i>						
Förestående 4 professurer omfatta var- dera ett av följande ämnesområden: 1) skogsskötsel; 2) skogsuppskattning och skogsindelning; 3) skogsteknologi med byggnads- och avdikningslära; 4) skogs- botanik med allmän botanik.						
1 lektor i skogsskötsel m. m.	2,600	1,400	—	—	4,000	} Efter 5 år kan avlöningen höjas med 500 kr., efter nya 5 år med 500 kr., efter ytterligare 5 år med 500 kr. och slutligen efter ännu 5 år med 500 kr., och skola av varje ålderstillägg 350 kr. räknas som lön och 150 kr. som tjänstgöringspenningar.
1 lektor i skogsteknologi m. m.	2,600	1,400	—	—	4,000	
1 överassistent	—	—	—	5,500	5,500	} Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kr. och efter ytterligare 5 år likaledes med 100 kr.
1 trädgårdsmästare och preparator...	900	600	150	—	1,650	
1 port- och planteringsvakt	900	450	150	—	1,500	} Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kr.
1 vaktmästare och maskinist	900	450	150	—	1,500	
Arvoden åt extra lärare.....	—	—	—	12,700	12,700	
Amanuensarvode	—	—	—	600	600	
Till kamrerargöromålens bestridande	—	—	—	1,000	1,000	
Till biblioteksgöromålens bestridande	—	—	—	500	500	
Resestipendier åt lärare.....	—	—	—	—	550	
Stipendier åt elever vid högre kursen	—	—	—	—	3,000	
Dito vid lägre kursen	—	—	—	—	600	
Anslag till praktiska övningar vid högre kursen	—	—	—	—	24,200	
Dito vid lägre kursen.....	—	—	—	—	4,500	
Expenser	—	—	—	—	26,200	
Styrelsens för skogshögskolan och statens skogsförsöksanstalt rese- och traktamentsersättning samt övriga utgifter för styrelsen	—	—	—	—	1,500	
Summa	—	—	—	—	124,500	

- Anmärkningar:*
- Därest professor åtnjuter fri bostad, skola å lönen avdragas 900 kronor årligen.
 - Därest lektor åtnjuter fri bostad, skola å lönen avdragas 500 kronor årligen.
 - Därest överassistenten åtnjuter fri bostad och vedbrand, skola å arvudet avdragas 500 kronor årligen.
 - Därest trädgårdsmästaren och preparatorn, port- och planteringsvakten eller vaktmästaren och maskinisten åtnjuter fri bostad och vedbrand, skall ortstillägg ej utgå till honom ävensom å lönen avdragas 100 kronor årligen.

dels godkänt följande allmänna villkor och bestämmelser för åtnjutande av de i staten för skogshögskolan för ordinarie befattningar upptagna avlöningsförmåner, nämligen:

att innehavare av ordinarie befattning vid skogshögskolan skall vara underkastad den vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet eller jämkning i åligganden, som vid en möjligen inträdande förändring i högskolans organisation eller verksamhet eller eljest i allmänhet kan vara stadgad, samt i sådant hänseende vara pliktig att, med bibehållande av den tjänsteställning och den avlöning, han innehar, i enlighet med nya eller förändrade föreskrifter sköta de med befattningen förenade göromål;

att lärare vid skogshögskolan skall vara skyldig att uppehålla undervisning icke blott i de huvudsakliga ämnen, som i staten finnas angivna såsom tillhörande hans befattning, utan även därutöver i enlighet med vederbörligen fastställda instruktioner och undervisningsplaner;

att med ordinarie befattning vid skogshögskolan icke må förenas annan tjänst å rikets, riksdagens eller kommuns stat;

att med ordinarie befattning vid skogshögskolan ej heller må förenas vare sig uppdrag såsom ordförande eller ledamot i styrelse för verk eller bolag, som är med Kungl. Maj:ts oktroj försett eller blivit såsom aktiebolag registrerat, eller befattning såsom tjänsteman i sådant verk eller bolag eller annan tjänstebefattning av vad slag som helst, såframt ej, vad angår professor, Kungl. Maj:t och, vad angår innehavare av annan befattning, högskolans styrelse uppå därom gjord framställning och efter prövning, att ifrågavarande uppdrag eller tjänstebefattning ej må anses inverka hinderligt för tjänstgöringen vid högskolan, finner uppdraget eller befattningen kunna få tills vidare mottagas och bibehållas;

att högskolans rektor alldeles icke och annan innehavare av lärarbefattning vid högskolan endast inom de gränser, högskolans styrelse bestämmer, äger åtaga sig skogsförrättningar åt enskilda;

att tjänstgöringspenningar eller arvode få uppbäras endast för den tid, befattnings innehavare verkligen tjänstgjort eller åtnjutit semester eller därmed jämförlig ledighet, men skola för den tid, han eljest varit befriad från tjänstgöring, utgå till den, som uppehållit befattningen, där ej, vad arvode beträffar, annorlunda varder av Kungl. Maj:t bestämt;

att den, som av sjukdom hindras att förrätta sin befattning, äger uppbära hela lönen jämte ortstillägg, därest sådant förekommer, men att den, som undfår ledighet för svag hälsas vårdande, enskilda angelägenheter, tjänstgöring hos riksdagen, dess utskott eller revisorer eller andra särskilda uppdrag eller i behörig ordning avstänges från tjänst-

göring eller eljest är lagligen förhindrad att sköta befattningen, kan förpliktas att under ledigheten, utöver tjänstgöringspenningar och i förekommande fall arvode, avstå så mycket av lönen eller ortstillägget, som för befattningens uppehållande erfordras eller eljest provas skäligt;

att avlöning ej må utgå till tjänstinnehavare för tid, varunder han avhållit sig från tjänstgöring utan att hava i vederbörlig ordning erhållit tjänstledighet eller kunna styrka giltigt förfall;

att, därest tjänstinnehavare varder avstängd från tjänstgöring eller i häkte tagen, den del av hans avlöning, som icke provas böra användas till befattningens uppehållande, skall under tiden innehållas, såvida ej provas skäligt låta honom uppbära något därav;

att vid sjukdomsförfall för rektor annan professor skall vara skyldig att, om han därtill förordnas, mot åtnjutande av jämte egna avlöningsförmåner så stor del av det för rektor bestämda arvode, som i vederbörlig ordning kan varda honom tilldelad, och med bibehållande av sin egen undervisningsskyldighet bestrida med rektorsbefattningen förenade särskilda göromål, dock ej längre än sammanlagt tre månader under ett och samma kalenderår;

att, därest förhöjning av avlöning efter viss tids fortsatt innehavande av befattning i samma lönegrad är i staten medgiven, tidpunkten för första förhöjningen bestämmes att inträda efter fem år, under villkor att innehavaren under mer än fyra femtedelar av den tjänstetid, som erfordras för att vinna nämnda förhöjning, med gott vitsord bestritt sin egen eller, på grund av förordnande, annan statens tjänst eller fullgjort annat offentligt uppdrag, dock att härvid icke må föras honom till last den tid, han åtnjutit semester eller därmed jämförlig ledighet eller ledighet för fullgörande av värnplikt, och för andra förhöjningen, om sådan äger rum, efter ytterligare fem år, på samma villkor, samt för tredje förhöjningen, därest sådan kan ske, efter ytterligare fem år, på samma villkor, och för fjärde förhöjningen i händelse sådan kan äga rum, efter ytterligare fem år, ävenledes på samma villkor, under iakttagande, vad var och en av omförmälda förhöjningar angår, att den högre avlöningen ej får tillträdas förrän vid början av kalenderåret näst efter det, varunder den stadgade tjänstaldern blivit uppnådd;

att i fråga om rätt till avlöningsförhöjning av omförmälda slag lektor må räkna sig till godo ej mindre den tid, varunder han varit jägmästare eller innehaft befattning såsom lektor vid skogsinstitutet eller föreståndare eller underlärare vid statens skogsskola, vare sig befattningen innehafts på grund av fullmakt eller konstitutorial eller på grund av förordnande i följd av frågan om förändrad organisation av

den allmänna skogsundervisningen m. m. eller i följd av att lektorsbefattning avlönats medelst å extra stat anvisade medel, än även den tid, varunder han innehaft enahanda befattning vid enskild skogsskola, som åtnjutit understöd av statsmedel, i den mån Kungl. Maj:t finner sådan skola böra i förevarande hänseende likställas med statens skogsskola;

att den å skogsinstitutets stat uppförde planteringsvaktaren må äga att, därest han anställles i jämförlig ordinarie befattning vid skogshögskolan, för rätt till löneförhöjning tillgodoräkna sig tjänstgöring i förenämnda befattning vid skogsinstitutet;

att dessutom befattningshavare, som vid statens för skogshögskolan ikraftträdande är anställd såsom extra vaktmästare eller annan likställd befattningshavare vid skogsinstitutet och antages till ordinarie dylik befattning å skogshögskolans stat, äger att för åtnjutande av löneförhöjning räkna sig till godo den tid, han därförinnan innehaft stadig anställning i förenämnda egenskap;

att likväl löntagare, som, då han intjänat stadgad tid för erhållande av löneförhöjning, redan uppnått den levnads- och tjänstålder, som berättigar honom till pension, icke må tillträda samma förhöjning;

att envar vaktmästare eller likställd befattningshavare vid skogshögskolan må årligen, i den mån sådant kan ske utan kostnad för det allmänna och utan hinder för göromålens behöriga gång, åtnjuta semester under femton dagar;

att emellertid, där det erfordras för beredande av sådan ledighet, befattningshavare av nyssberörda slag skall vara skyldig att, utan särskild ersättning utöver den honom eljest tillkommande avlöningen, jämte egen tjänst bestrida göromål, tillhörande annan befattning av nämnda slag vid skogshögskolan;

att vid avgång från tjänsten till följd av avskedstagande, entledigande eller dödsfall själva lönen ävensom ortstillägg utgå till månadens slut;

att i fråga om skyldighet att från tjänsten avgå ävensom i fråga om rätt till pension skall gälla vad i särskild lag angående civila tjänstinnehavares rätt till pension är vid tiden för den nya avlöningsstatens ikraftträdande eller, såvitt angår innehavare av befattning, som därefter tillträdes, vid tillträdet till befattningen stadgat; samt

att den, som tillträder avlöningsstaten för skogshögskolan, skall vara skyldig underkasta sig, efter Kungl. Maj:ts bestämmande, upphörande av eller minskning i extra inkomster, som kunna åtfölja tjänstebefattning eller utgå för bestyr i sammanhang därmed.

dels ock förklarat att för tiden intill den 1 oktober 1915 det skall åligga rektor vid skogshögskolan att bestrida direktörstjänsten vid skogs-institutet samt skogshögskolans professorer att bestrida undervisningen vid samma institut, en var i sina läroämnena.

8:o) Under punkt 7 av förevarande huvudtitel har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att

dels godkänna i statsrådsprotokollet framlagt förslag till stat för statens skogsförsöksanstalt, att tillämpas från och med år 1915 med det undantag likväl, att den i staten uppförde vaktmästaren tillsättes först från och med den 1 juli nämnda år;

dels godkänna de villkor och bestämmelser, som i statsrådsprotokollet föreslagits för åtnjutande av de i samma stat för ordinarie befattningar upptagna avlöningar;

dels ock förklara,

att en var, som med eller efter ingången av år 1915 tillträder ordinarie befattning vid statens skogsförsöksanstalt, skall vara pliktig att underkasta sig ovanberörda villkor och bestämmelser; samt

att de förutvarande innehavare av ordinarie befattningar vid anstalten, vilka icke före den 1 december 1914 anmäla, att de vilja övergå till den nya staten samt underkasta sig de för avlöningens åtnjutande stadgade villkor och bestämmelser, och som icke lagligen kunna därtill förbindas, skola varda bibehållna vid dem enligt dittills gällande ordinarie stat tillkommande avlöningsförmåner ävensom underkastade nuvarande avlöningsvillkor.

På förslag av Kungl. Maj:t godkände 1912 års riksdag följande stat för statens skogsförsöksanstalt:

	Lön. kr.	Tjänst- görings- penningar. kr.	Summa. kr.	
1 föreståndare för skogsavdelningen	5,000	2,500	7,500	} Efter 5 år kan lö- nen höjas med 600 kronor.
1 föreståndare för naturvetenskapliga avdel- ningen	5,000	2,500	7,500	
1 assistent, arvode	—	—	3,000	} Efter 5 år kan ar- vodet höjas med 400 kronor.
1 assistent »	—	—	3,000	
För bestridande av chefsgörsmål	—	—	500	
Till avlöning åt skogsbiträden och kvinnliga bi- träden	—	—	6,300	
Till gemensamma expenser	—	—	4,500	
Till särskilda expenser för skogsavdelningen ...	—	—	8,900	
Till särskilda expenser för naturvetenskapliga avdelningen	—	—	5,900	
Summa	—	—	47,100	

Med anledning av den i nästföregående punkt omförmälda förändrade organisationen av den högre skogsundervisningen påkallas vissa ändringar i skogsförsöksanstaltens stat. Sålunda skulle å skogsförsöksanstaltens stat uppföras avlöningar dels för en laborator i skogsentomologi och dels för en assistent i marklära med geologi, av vilka den förre skulle vara skyldig att undervisa jämväl vid högskolans högre kurs i entomologi och den senare vid högskolans såväl högre som lägre kurs i geologi med mineralogi samt dessutom i den lägre kursen i marklära. För laboratorn har föreslagits ett arvode av 4,500 kronor jämte två ålderstillägg å 500 kronor och för assistenten ett arvode av 3,400 kronor, med arvodesförhöjning efter viss tid med 400 kronor. Dessutom har föreslagits uppförande å anstaltens stat av en vaktmästarebefattning med avlöning av 1,500 kronor förutom ålderstillägg, vars innehavare jämväl skulle tjänstgöra såsom maskinist, port- och planteringsvakt. Anslagsposten till gemensamma expenser föreslås nu dels minskad med 2,000 kronor, motsvarande hittills utgående hyra, vilken framdeles icke komme i fråga, dels ock ökad med 3,000 kronor för bekostande av trycksaker, för vilka kostnaden hittills med ett belopp av 2,500 kronor bestritts från den till Kungl. Maj:ts disposition ställda delen av anslaget till skogsundervisning och skogshushållning i allmänhet. För att möjliggöra anlitaandet av ytterligare räknehjälp har anslagsposten till skogsavdel-

ningens särskilda expenser ökats med 1,500 kronor, varjämte slutligen den naturvetenskapliga avdelningens särskilda expenser på grund av tillkomsten av ovannämnda laborator och assistent höjts med 3,200 kronor till 9,100 kronor.

Den av Eders Kungl. Maj:t med iakttagande av ovannämnda ändringar framlagda nya staten för statens skogsförsöksanstalt har följande utseende:

	Lön kronor	Tjänst- görings- penningar kronor	Orts- tillägg kronor	Summa kronor	
För bestridande av chefsförordnande	—	—	—	500	
1 föreståndare för skogsavdelningen	5,000	2,500	—	7,500	} Efter 5 år kan lönen höjas med 600 kronor.
1 » » naturvetenskapliga avdelningen	5,000	2,500	—	7,500	
1 laborator i skogsentomologi, arvode	—	—	—	4,500	} Efter 5 år kan arvodeln höjas med 500 kronor och efter nya 5 år med ytterligare 500 kro- nor.
1 assistent i marklära m. m., »	—	—	—	3,400	
1 assistent vid skogsavdelningen, »	—	—	—	3,000	} Efter 5 år kan arvodeln höjas med 400 kronor.
1 » » naturvetenskapliga av- delningen, arvode	—	—	—	3,000	
1 vaktmästare	900	450	150	1,500	} Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kronor.
Till avlöning åt skogsbiträden och kvinnliga biträden	—	—	—	6,300	
Till gemensamma expenser	—	—	—	5,500	
» särskilda expenser för skogsav- delningen	—	—	—	10,400	
Till särskilda expenser för natur- vetenskapliga avdelningen	—	—	—	9,100	
Summa	—	—	—	62,200	

Anm. Därest vaktmästaren åtnjuter fri bostad och vedbrand, skall ortstillägg ej utgå till honom ävensom å lönen avdragas 100 kronor årligen.

De i denna stat upptagna ålderstillägg samt arvodesförhöjningar skulle utgå från nionde huvudtitelns anslag till ålderstillägg.

Då vaktmästaren komme att åtnjuta förmån av fri bostad och vedbrand, skulle det anslagsbelopp, som framdeles erfordras för den nya statens genomförande, komma att begränsas till 61,950 kronor, varjämte summan för år 1915 komme att, med hänsyn till att vaktmästaren skulle tillsättas först från och med den 1 juli, nedbringas till 61,325 kronor.

För åtnjutande av de å staten för ordinarie befattningar upptagna avlöningar hava föreslagits följande villkor och bestämmelser:

att innehavare av ordinarie befattning vid statens skogsförsöksanstalt skall vara underkastad den vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet eller jämkning i åligganden, som vid en möjligen inträdande förändrad organisation av anstalten eller dess särskilda avdelningar eller eljest i allmänhet kan varda stadgad, samt i sådant hänseende, ävensom därest anstaltens ställning så förändras, att densamma ej längre kan anses såsom självständig institution, eller därest vissa ifrågavarande institution tillhörande göromål överflyttas till annan institution, vara pliktig att, med bibehållande av den tjänsteställning och den avlöning han innehar, efter nya eller förändrade föreskrifter sköta de med befattningen förenade göromål eller, efter Kungl. Maj:ts förordnande, tjänstgöra inom den institution, till vilken göromålen överlämnas;

att med ordinarie befattning vid statens skogsförsöksanstalt icke må förenas annan tjänst å rikets, riksdagens eller kommuns stat;

att med ordinarie befattning vid statens skogsförsöksanstalt ej heller må förenas vare sig uppdrag såsom ordförande eller ledamot i styrelse för verk eller bolag, som är med Kungl. Maj:ts oktroj försett eller blivit såsom aktiebolag registrerat, eller befattning såsom tjänsteman i sådant verk eller bolag eller annan tjänstebefattning av vad slag som helst, så framt ej, vad angår avdelningsföreståndare, Kungl. Maj:t och, vad angår innehavare av annan befattning, anstaltens styrelse, uppå därom gjord framställning och efter prövning, att ifrågavarande uppdrag eller tjänstebefattning ej må anses inverka hinderligt för tjänstgöringen vid anstalten, finner uppdraget eller befattningen kunna få tills vidare mottagas och bibehållas;

att avdelningsföreståndare vid statens skogsförsöksanstalt icke äger mot betalning åtaga sig sådana uppdrag åt enskilda, som falla inom området för anstaltens verksamhet;

att tjänstgöringspenningar få uppbäras endast för den tid, befattnings innehavare verkligen tjänstgjort eller åtnjutit semester, men skola för den tid, han eljest varit befriad från tjänstgöring, utgå till den, som uppehållit befattningen;

att den, som av sjukdom hindras att förrätta sin befattning, äger uppbära hela lönen jämte ortstillägg, därest sådant förekommer, men att den, som undfår ledighet för svag hälsas vårdande, enskilda angelägenheter, tjänstgöring hos riksdagen, dess utskott eller revisorer eller andra särskilda uppdrag eller i behörig ordning avstänges från tjänstgöring eller eljest är lagligen förhindrad att sköta befattningen, kan förpliktas att under ledigheten utöver sina tjänstgöringspenningar avstå så mycket av lönen eller ortstillägget, som för befattningens uppehållande erfordras eller eljest provas skäligt;

att avlöning ej må utgå till tjänstinnehavare för tid, varunder han avhållit sig från tjänstgöring utan att hava i vederbörlig ordning erhållit tjänstledighet eller kunna styrka giltigt förfall;

att, därest tjänstinnehavare varder avstängd från tjänstgöring eller i häkte tagen, den del av hans avlöning, som icke provas böra användas till befattningens uppehållande, skall under tiden innehållas, såvida ej provas skäligt låta honom uppbära något därav;

att vid sjukdomsförfall för den av avdelningsföreståndarna vid skogsförsöksanstalten, som förordnats att vara anstaltens chef, eller när det erfordras för beredande av semester åt denne, den andre avdelningsföreståndaren skall vara skyldig att, därest ej annorlunda förordnas, bestrida, jämte sin egen tjänst, chefsgörömlen mot åtnjutande av den å vikariatstiden belöpande andel av det för chefsgörömlens bestridande anvisade arvode;

att i fråga om i staten medgiven förhöjning av lönen efter viss tids fortsatt innehavande av befattning tidpunkten för sådan förhöjning bestämmes att inträda efter fem år, under villkor att innehavaren under mer än fyra femtedelar av den tjänstetid, som erfordras för att vinna nämnda förhöjning, med gott vitsord bestritt sin egen eller, på grund av förordnande, annan statens tjänst eller fullgjort annat offentligt uppdrag, dock att härvid icke må föras honom till last den tid, han åtnjutit semester, under iakttagande att den högre avlöningen ej får tillträdas förr än vid början av kalenderåret näst efter det, varunder den stadgade tjänstaldern blivit uppnådd;

att likväl löntagare, som, då han intjänat stadgad tid för erhållande av löneförhöjning, redan uppnått den levnads- och tjänstålder, som berättigar honom till pension, icke må tillträda samma förhöjning;

att avdelningsföreståndarna vid anstalten äga årligen, när sådant kan ske utan hinder för görömlens behöriga gång, åtnjuta semester, en var under en och en halv månad, dock ej samtidigt och i regel ej heller under den tid, då fältarbeten pågå;

att vaktmästare vid anstalten må årligen, i den mån sådant kan ske utan kostnad för det allmänna och utan hinder för göromålens behöriga gång, åtnjuta semester under femton dagar;

att vid avgång från tjänsten till följd av avskedstagande, entledigande eller dödsfall själva lönen utgår till månadens slut;

att i fråga om skyldighet att från tjänsten avgå ävensom i fråga om rätt till pension skall gälla vad i särskild lag angående civila tjänst-innehavares rätt till pension är vid tiden för den nya avlöningsstatens ikraftträdande eller, såvitt angår innehavare av befattning, som därefter tillträdes, vid tillträdet till befattningen stadgat; samt

att den, som tillträder den nya staten, skall vara skyldig underkasta sig, efter Kungl. Maj:ts bestämmande, upphörande av eller minskning i extra inkomster, som kunna åtfölja tjänstebefattning eller utgå för bestyr i sammanhang därmed.

Riksdagen, som, på sätt i nästföregående punkt omförmälts, biträtt förslaget till ordnande vid skogshögskolan och skogsförsöksanstalten av undervisningen i marklära med geologi och klimatologi samt i zoologi m. m., har icke haft något att erinra mot att å anstaltens stat avlöning uppföres till en laborator i skogsentomologi samt till en assistent i marklära med geologi. Mot den föreslagna avlöningen till dessa befattningshavare har riksdagen icke heller haft något att erinra. Behovet vid anstalten av en vaktmästare, som tillika skulle vara portvakt, maskinist och planteringsvakt, har riksdagen funnit väl grundat och har riksdagen icke haft något att invända mot de för denne befattningshavare föreslagna avlöningsförmåner. Förslaget att till anstaltens anslagspost till gemensamma expenser lägga den av andra medel hittills bestridda kostnaden för tryckning av anstaltens meddelanden har icke givit riksdagen anledning till erinran liksom icke heller den föreslagna ökningen av de i anstaltens stat uppförda anslagen till särskilda expenser.

Mot de föreslagna villkoren för åtnjutande av de å den nya staten för ordinarie befattningar upptagna avlöningar har riksdagen icke haft annat att erinra än att riksdagen ansett lämpligt, att här, i likhet med vad eljest plägar ske, införes uttrycklig bestämmelse om att ledighet för fullgörande av värnplikt icke bör föras vederbörande till last vid beräkande av avlöningsförhöjning.

Riksdagen, som i övrigt icke haft anledning till erinran mot Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, får härigenom för Eders Kungl. Maj:t anmäla, att riksdagen

dels godkänt följande stat för statens skogsförsöksanstalt, att tillämpas från och med år 1915 med det undantag likväl, att den i staten uppförde vaktmästaren tillsättes först från och med den 1 juli nämnda år:

	Lön kronor	Tjänst- görings- penningar kronor	Orts- tillägg kronor	Summa kronor	
För bestridande av chefsförordnande.....	—	—	—	500	
1 föreståndare för skogsavdelningen	5,000	2,500	—	7,500	} Efter 5 år kan lönen höjas med 600 kr.
1 » » naturvetenskapliga avdelningen	5,000	2,500	—	7,500	
1 laborator i skogsentomologi, arvode	—	—	—	4,500	} Efter 5 år kan arvodet höjas med 500 kronor och efter nya 5 år med ytterligare 500 kronor.
1 assistent i marklära m. m. »	—	—	—	3,400	
1 » vid skogsavdelningen, »	—	—	—	3,000	} Efter 5 år kan arvodet höjas med 400 kronor.
1 » » naturvetenskapliga av- delningen, arvode	—	—	—	3,000	
1 vaktmästare	900	450	150	1,500	} Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kronor.
Till avlöning åt skogsbiträden och kvinnliga biträden	—	—	—	6,300	
Till gemensamma expenser	—	—	—	5,500	
» särskilda expenser för skogsav- delningen	—	—	—	10,400	
Till särskilda expenser för naturveten- skapliga avdelningen	—	—	—	9,100	
Summa	—	—	—	62,200	

Anm. Därest vaktmästaren åtnjuter fri bostad och vedbrand, skall ortstillägg ej utgå till honom ävensom å lönen avdragas 100 kronor årligen.

dels godkänt följande villkor och bestämmelser för åtnjutande av de i skogsförsöksanstaltens stat för ordinarie befattningar upptagna avlöningar, nämligen:

att innehavare av ordinarie befattning vid statens skogsförsöksanstalt skall vara underkastad den vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet eller jämkning i åligganden, som vid en möjligen inträdande förändrad

organisation av anstalten eller dess särskilda avdelningar eller eljest i allmänhet kan varda stadgad, samt i sådant hänseende, ävensom därest anstaltens ställning så förändras, att densamma ej längre kan anses såsom självständig institution, eller därest vissa ifrågavarande institution tillhörande göromål överflyttas till annan institution, vara pliktig att, med bibehållande av den tjänsteställning och den avlöning han innehar, efter nya eller förändrade föreskrifter sköta de med befattningen förenade göromål eller, efter Kungl. Maj:ts förordnande, tjänstgöra inom den institution, till vilken göromålen överlämnas;

att med ordinarie befattning vid statens skogsförsöksanstalt icke må förenas annan tjänst å rikets, riksdagens eller kommuns stat;

att med ordinarie befattning vid statens skogsförsöksanstalt ej heller må förenas vare sig uppdrag såsom ordförande eller ledamot i styrelse för verk eller bolag, som är med Kungl. Maj:ts oktroj försett eller blivit såsom aktiebolag registrerat, eller befattning såsom tjänsteman i sådant verk eller bolag eller annan tjänstebefattning av vad slag som helst, såframt ej, vad angår avdelningsföreståndare, Kungl. Maj:t och, vad angår innehavare av annan befattning, anstaltens styrelse, uppå därom gjord framställning och efter prövning, att ifrågavarande uppdrag eller tjänstebefattning ej må anses inverka hinderligt för tjänstgöringen vid anstalten, finner uppdraget eller befattningen kunna få tills vidare mottagas och bibehållas;

att avdelningsföreståndare vid statens skogsförsöksanstalt icke äger mot betalning åtaga sig sådana uppdrag åt enskilda, som falla inom området för anstaltens verksamhet;

att tjänstgöringspenningar få uppbäras endast för den tid, befattnings innehavare verkligen tjänstgjort eller åtnjutit semester, men skola för den tid, han eljest varit befriad från tjänstgöring, utgå till den, som uppehållit befattningen;

att den, som av sjukdom hindras att förrätta sin befattning, äger uppbära hela lönen jämte ortstillägg, därest sådant förekommer, men att den, som undfår ledighet för svag hälsas vårdande, enskilda angelägenheter, tjänstgöring hos riksdagen, dess utskott eller revisorer eller andra särskilda uppdrag eller i behörig ordning avstänges från tjänstgöring eller eljest är lagligen förhindrad att sköta befattningen, kan förpliktas att under ledigheten utöver sina tjänstgöringspenningar avstå så mycket av lönen eller ortstillägget, som för befattningens uppehållande erfordras eller eljest prövas skäligt;

att avlöning ej må utgå till tjänstinnehavare för tid, varunder han

avhållit sig från tjänstgöring utan att hava i vederbörlig ordning erhållit tjänstledighet eller kunna styrka giltigt förfall;

att, därest tjänstinnehavare varder avstängd från tjänstgöring eller i hädse tagen, den del av hans avlöning, som icke prövas böra användas till befattningens uppehållande, skall under tiden innehållas, såvida ej prövas skäligt låta honom uppbära något därav;

att vid sjukdomsförfall för den av avdelningsföreståndarna vid skogsförsöksanstalten, som förordnats att vara anstaltens chef, eller när det erfordras för beredande av semester åt denne, den andre avdelningsföreståndaren skall vara skyldig att, därest ej annorlunda förordnas, bestrida, jämte sin egen tjänst, chefs göromålen mot åtnjutande av den å vikariatstiden belöpande andel av det för chefs göromålens bestridande anvisade arvode;

att i fråga om i staten medgiven förhöjning av lönen efter viss tids fortsatt innehavande av befattning tidpunkten för sådan förhöjning bestämmes att inträda efter fem år, under villkor att innehavaren under mer än fyra femtedelar av den tjänstetid, som erfordras för att vinna nämnda förhöjning, med gott vitsord bestritt sin egen eller, på grund av förordnande, annan statens tjänst eller fullgjort annat offentligt uppdrag, dock att härvid icke må föras honom till last den tid, han åtnjutit semester eller ledighet för fullgörande av värnplikt, under iakttagande att den högre avlöningen ej får tillträdas förrän vid början av kalenderåret näst efter det, varunder den stadgade tjänståldern blivit uppnådd;

att likväl löntagare, som, då han intjänat stadgad tid för erhållande av löneförhöjning, redan uppnått den levnads- och tjänstålder, som berättigar honom till pension, icke må tillträda samma förhöjning;

att avdelningsföreståndarna vid anstalten äga årligen, när sådant kan ske utan hinder för göromålens behöriga gång, åtnjuta semester, envar under en och en halv månad, dock ej samtidigt och i regel ej heller under den tid, då fältarbeten pågå;

att vaktmästare vid anstalten må årligen, i den mån sådant kan ske utan kostnad för det allmänna och utan hinder för göromålens behöriga gång, åtnjuta semester under femton dagar;

att vid avgång från tjänsten till följd av avskedstagande, entledigande eller dödsfall själva lönen ävensom ortstillägg utgå till månadens slut;

att i fråga om skyldighet att från tjänsten avgå ävensom i fråga om rätt till pension skall gälla vad i särskild lag angående civila tjänstinnehavares rätt till pension är vid tiden för den nya avlöningsstatens ikraftträdande eller, såvitt angår innehavare av befattning, som därefter tillträdes, vid tillträdet till befattningen stadgat; samt

att den, som tillträder den nya staten, skall vara skyldig underkasta sig, efter Kungl. Maj:ts bestämmande, upphörande av eller minskning i extra inkomster, som kunna åtfölja tjänstebefattning eller utgå för bestyr i sammanhang därmed;

dels förklarar,

att envar, som med eller efter ingången av år 1915 tillträder ordinarie befattning vid statens skogsförsöksanstalt, skall vara pliktig att underkasta sig ovanberörda villkor och bestämmelser; samt

att de förutvarande innehavare av ordinarie befattningar vid anstalten, vilka icke före den 1 december 1914 anmäla, att de vilja övergå till den nya staten samt underkasta sig de för avlöningens åtnjutande stadgade villkor och bestämmelser, och som icke lagligen kunna därtill förbindas, skola varda bibehållna vid dem enligt dittills gällande ordinarie stat tillkommande avlöningsförmåner ävensom underkastade nuvarande avlöningsvillkor.

9:o) Under punkt 8 av huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att, vid bifall till vad under punkterna 6 och 7 i huvudtiteln föreslagits, i riksstaten under nionde huvudtiteln uppföra ett ordinarie anslag till skogshögskolan och statens skogsförsöksanstalt av 141,662 kronor.

Enligt de beräkningar, som i de tvenne nästföregående punkterna framlagts, skulle för år 1915 behövas anslag för genomförande av de nu föreslagna staterna för skogshögskolan å 80,336 kronor 66 öre och för statens skogsförsöksanstalt å 61,325 kronor eller tillhopa å 141,661 kronor och 66 öre, som för undvikande av öretal i riksstaten avjämnats till 141,662 kronor.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot beräkningen av erforderligt anslagsbelopp för skogshögskolan samt statens skogsförsöksanstalt *under år 1915*, vilket år de nya ordinarie staterna för berörda anstalter icke erfordras till sitt fulla belopp, får därför anmäla, att riksdagen i riksstaten under nionde huvudtiteln uppfört ett ordinarie anslag till skogshögskolan och statens skogsförsöksanstalt av 141,662 kronor.

10:o) Under punkt 9 av huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till uppehållande av skogsinstitutets verksamhet från 1915 års början till den 1 oktober samma år å extra stat för år 1915 anvisa ett anslag av 17,100 kronor.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot den beräknade kostnaden av 17,100 kronor för uppehållande av skogsinstitutets verk-

samhet från 1915 års början intill dess skogshögskolan den 1 oktober träder i full verksamhet, har alltså till uppehållande av skogsinstitutets verksamhet från 1915 års början till den 1 oktober samma år å extra stat för år 1915 anvisat ett anslag av 17,100 kronor.

11:o) Under punkt 10 av förevarande huvudtitel har Eders Kungl. Maj:t vidare föreslagit riksdagen att till resestipendier åt sådana lärare vid skogshögskolan, som skola förestå institution, å extra stat för år 1915 anvisa ett anslag av 3,300 kronor med rätt för Kungl. Maj:t att låta härav förskottsvis under innevarande år av tillgängliga medel utanordna 1,650 kronor.

Med förevarande framställning avses att bereda de olika institutionsföreståndarne vid skogshögskolan tillfälle att de år, då högskolan skall iordninggöras, under sommaren företaga en studieresa för studier av motsvarande utländska institutioner. För att resorna må kunna fördelas på två år, har bemyndigande begärts att under innevarande år få utanordna hälften av beloppet.

Då ändamålet med det föreslagna anslaget synts behjärtansvärt samt riksdagen icke haft något att erinra mot storleken av det begärda till fördelning mellan sex institutionsföreståndare avsedda beloppet, får riksdagen för Eders Kungl. Maj:t anmäla, att riksdagen till resestipendier åt sådana lärare vid skogshögskolan, som skola förestå institution, å extra stat för år 1915 anvisat ett anslag av 3,300 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att låta härav förskottsvis under innevarande år av tillgängliga medel utanordna 1,650 kronor.

12:o) Under punkt 11 av ifrågavarande huvudtitel har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att

dels medgiva, att det av riksdagen år 1912 anvisade belopp av 34,800 kronor för utförande av vissa byggnadsarbeten vid Malingsbo må användas till sådana arbeten jämte anläggningar för skogshögskolans behov vid såväl Malingsbo som Garpenberg;

dels därutöver för utförande av byggnadsarbeten jämte anläggningar vid Garpenberg anvisa och till Kungl. Maj:ts förfogande ställa ett belopp av 11,200 kronor att av Kungl. Maj:t i mån av behov av tillgängliga medel förskottas för att sedermera ersättas av de medel, som inflyta genom försäljning av de uti riksdagens skrivelse nr 159 år 1905 omnämnda områden, i den mån dessa medel icke skola enligt berörda skrivelse disponeras för annat ändamål;

dels ock för anskaffande av inventarier och utrustning för skogs-

högskolans behov å extra stat för år 1915 anvisa ett anslag av 135,000 kronor.

I sammanhang med framställning till 1912 års riksdag om anvisande av dels 693,900 kronor för uppförande av byggnader för skogshögskolan vid Frescati och dels 34,800 kronor för utförande av vissa byggnadsarbeten vid Malingsbo — vilka belopp också, som förut nämnts, av riksdagen anvisades — meddelade departementschefen, att utöver dessa belopp erfordrades anslag för anskaffande av inventarier, vetenskaplig utrustning m. m. samt tält och dylikt. Härför hade beräknats skola åtgå 79,105 kronor för själva skogshögskolan, därav 69,105 kronor för inventarier, omfattande möbler och diverse inredning, gardiner, linoleummattor m. m., samt 10,000 kronor för vetenskapliga instrument, undervisningsmateriel, montering av samlingar m. m. Härtill komme 10,200 kronor för den förberedande kursen och 4,200 kronor för tältutrustning, så att hela den beräknade kostnaden uppginge till 93,505 kronor. Då emellertid nämnda belopp icke syntes komma att tagas i anspråk, förrön själva byggnadsföretaget nalkades sin fullbordan, ansågs med äskande av anslag för ändamålet kunna anstå till ett följande år.

I nu förevarande framställning har framlagts fullständigt förslag till anskaffande av ifrågavarande inventarier, instrument m. m. Därvid har för möbler och diverse inredning i själva skogshögskolan beräknats ett belopp av 84,000 mot 69,105 kronor år 1912. Højningen är huvudsakligen beroende på den allmänna prisstegring, som under senare åren ägt rum. Förutom nyssnämnda 84,000 kronor kommer för skogshögskolan 10,000 kronor för vetenskapliga instrument m. m., 4,200 kronor för tältutrustning samt 6,000 kronor för extra armatur eller alltså sammanlagt 104,200 kronor.

Enär till följd av den förberedande kursens förlängning byggnaderna i Malingsbo befunnits otillräckliga, har i stället, såsom förut nämnts, Garpenbergs kronoegendom föreslagits till huvudstation för sagda kurs. För byggnadernas vid Garpenberg istandsättande erfordras ett belopp av 26,000 kronor. Däremot skulle för reparation av byggnaderna vid Malingsbo icke erfordras hela det av 1912 års riksdag för ändamålet anvisade belopp av 34,800 kronor, utan allenast 20,000 kronor. Slutligen skulle för inventarier vid Garpenberg erfordras 29,800 kronor och för inventarier vid Malingsbo 1,000 kronor. Hela kostnaden för ovanberörda ändamål skulle alltså belöpa till 181,000 kronor.

Härtill skulle i första hand användas det av 1912 års riksdag till byggnadsarbeten vid Malingsbo beviljade belopp av 34,800 kronor, var-

efter ett belopp av 146,200 kronor återstode. Häri inginge byggnads- och reparationsarbeten till belopp av (46,000—34,800=) 11,200 kronor. För bestridande av kostnaderna för dessa arbeten skulle samma förfaringssätt användas, som år 1912 begagnades beträffande nyssnämnda belopp av 34,800 kronor, nämligen att låta förskottera dem för att ersättas av medel, som inflyta vid försäljning av vissa områden av norra Djurgården. Efter fråndrag av sistnämnda belopp, 11,200 kronor, återstår ett belopp av 135,000 kronor, vilket nu äskas på extra stat.]

Mot förslaget att till huvudstation för den förberedande kursen använda den inköpta kronoegendomen Garpenberg har riksdagen, såsom förut i annat sammanhang anmärkts, icke haft något att erinra. Icke heller har riksdagen något att invända mot de beräknade kostnaderna för reparation och istandsättande av byggnaderna vid Garpenberg och Malingsbo eller däremot att ifrågavarande kostnader, till den del de överskjuta det av 1912 års riksdag för byggnadsarbeten vid Malingsbo beviljade belopp, i likhet med sistnämnda belopp, av Kungl. Maj:t förskotteras för att sedermera ersättas av medel, som inflyta genom försäljning av vissa områden å norra Djurgården.

Beträffande anskaffningen av inventarier m. m. vid skogshögskolan samt vid Garpenberg och Malingsbo har riksdagen, ehuru den nu beräknade kostnaden för inventarier m. m. vid själva högskolan innebär en ökning av över 20 procent mot vad i sådant hänseende beräknats till 1912 års riksdag, likväl icke ansett sig böra göra någon erinran häremot, enär, enligt vad departementschefen uppvisat, såväl arbetslöner som materialpris för arbeten av ifrågavarande slag under tiden utvisat ungefär motsvarande stegring. I fråga om de särskilda anskaffningarna har riksdagen icke heller haft något att erinra.

Riksdagen, som icke heller i övrigt haft anledning till erinran mot förevarande framställning, får därför för Eders Kungl. Maj:t anmäla, att riksdagen

dels medgivit, att det av riksdagen år 1912 anvisade belopp av 34,800 kronor för utförande av vissa byggnadsarbeten vid Malingsbo må användas till sådana arbeten jämte anläggningar för skogshögskolans behov vid såväl Malingsbo som Garpenberg;

dels därutöver för utförande av byggnadsarbeten jämte anläggningar vid Garpenberg anvisat och till Kungl. Maj:ts förfogande ställt ett belopp av 11,200 kronor att av Kungl. Maj:t i mån av behov av tillgängliga medel förskotteras för att sedermera ersättas av de medel, som inflyta genom försäljning av de uti riksdagens skrivelse nr 159 år

1905 omförmälda områden, i den mån dessa medel icke skola enligt berörda skrivelse disponeras för annat ändamål;

dels ock för anskaffande av inventarier och utrustning för skogshögskolans behov å extra stat för år 1915 anvisat ett anslag av 135,000 kronor.

13:o) Under punkt 12 av huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för anskaffande av inventarier och utrustning för statens skogsförsöksanstalts behov samt för hyra av lokal för anstalten under tiden 1 januari—30 september 1915 anvisa å extra stat för år 1915 ett anslag av 40,100 kronor.

I sammanhang med avlåtandet till 1912 års riksdag av proposition om anslag för uppförande av nybyggnad m. m. för statens skogsförsöksanstalt erinrade dåvarande departementschefen, att för inventarier och instrument för anstalten syntes, enligt uppgjorda beräkningar, komma att framdeles erfordras 19,081 kronor.

I nu förevarande framställning har för ifrågavarande ändamål äskats ett belopp av 38,600 kronor. Den högst väsentliga stegringen i förhållande till vad som beräknades år 1912 har föranletts, förutom av pris-höjningar särskilt å snickerivaror, därutav att, såsom i det föregående omnämnts, tvenne nya befattningar föreslagits vid den naturvetenskapliga avdelningen, genom vilken anordning nödvändiggöres en i vissa avseenden mera fullständig inredning och bättre instrumentell utrustning. Dessutom ha upptagits vissa nya poster, nämligen till flyttningskostnader och iordningställande av anstaltens nuvarande, förhyrda lokal, till kopiering och katalogisering av anstaltens samling av fotografiska negativ samt till ordnande och delvis bindning av anstaltens boksamling, tillhopa å 4,465 kronor, vilka icke togos i beräkning år 1912. Till ovannämnda belopp för anskaffning av inredning m. m. har vidare lagts ett belopp av 1,500 kronor, utgörande hyra för den nuvarande lokalen under de tre första kvartalen av år 1915. Sammanlagda anslagsbehovet utgör sålunda 40,100 kronor.

Av utredningen i ärendet har riksdagen övertygats om behövligheten av den föreslagna inredningen m. m. för statens skogsförsöksanstalt. Visserligen innebär det nu framlagda förslaget en högst avsevärd ökning mot beräkningarna vid 1912 års riksdag, men då denna ökning föranletts dels av inträdd prisstegring, dels av inrättandet av nya tjänstebefattningar med speciella arbetsuppgifter samt tillkomsten av åtskilliga för anstalten nödiga poster, har riksdagen icke funnit anledning till erinran mot de gjorda beräkningarna. Icke heller har riks-

dagen haft något att erinra mot att förevarande anslag ökats med det belopp, som erfordras till hyra för anstaltens nuvarande lokal under 1915 års tre första kvartal eller till dess anstalten inflyttar i sina nya lokaler.

Riksdagen får därför anmäla, att riksdagen för anskaffande av inventarier och utrustning för statens skogsförsöksanstalts behov samt för hyra av lokal för anstalten under tiden 1 januari—30 september 1915 anvisat å extra stat för år 1915 ett anslag av 40,100 kronor.

14:o) Under punkt 13 av förevarande huvudtitel har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen, att

dels godkänna i statsrådsprotokollet framlagt förslag till stat för statens skogsskolor att tillämpas från och med år 1915, dock beträffande skogsskolan vid Omberg först från och med den 1 oktober 1915, ävensom förklara, att nu gällande avlöningsvillkor för ordinarie befattningshavare vid statens skogsskolor skola tillämpas för åtnjutande av de i samma stat för ordinarie befattningar upptagna avlöningar;

dels ock, under förutsättning av bifall till vad härovan föreslagits i fråga om uppförande i riksstaten av ett särskilt ordinarie anslag till skogshögskolan och statens skogsförsöksanstalt, minska anslaget till skogsundervisning och skogshushållning i allmänhet från 212,100 kronor, med 97,500 kronor till 114,600 kronor.

Det nuvarande ordinarie anslaget till skogsundervisning och skogshushållning i allmänhet upptager följande poster, nämligen:

skogsinstitutet	kronor	35,900: —
statens skogsskolor	»	67,400: —
den enskilda skogsundervisningen	»	7,600: —
kolarskolan vid Hällnäs	»	1,000: —
statens skogsförsöksanstalt	»	47,100: —
statens skogsingenjörer	»	14,400: —
diverse ändamål enligt Kungl. Maj:ts disposition	»	38,700: —

Summa kronor 212,100: —.

Genom riksdagens bifall till vad här ovan föreslagits i fråga om uppförande i riksstaten av ett särskilt ordinarie anslag till skogshögskolan och statens skogsförsöksanstalt komma ovanstående bägge anslagsposter till skogsinstitutet och nämnda försöksanstalt att uteslutas från nu ifrågavarande anslag. I sammanhang med skogshögskolans inrättande skola vidare skogsskolorna vid Omberg och Kloten, vilka varit avsedda att förbereda elevernas inträde vid skogsinstitutet, nedläggas.

Med anledning av att den av statsmedel med 6,600 kronor årligen

understödda skogsskolan vid Skogshall, på grund av Södermanlands läns landstings och hushållningssällskaps beslut, ej kommer att uppehållas längre än till den 1 oktober 1915, har nu föreslagits, att vid Omberg måtte inrättas en lägre skogsskola, helt och hållet bekostad av statsmedel samt avsedd att mottaga samt lämna undervisning och utbildning åt 20 elever årligen. Den årliga kostnaden för en dylik lägre skogsskola å Omberg har beräknats till 9,750 kronor, dock att från detta belopp kan dragas det till Skogshalls skogsskola för närvarande utgående beloppet av 6,600 kronor, vilket framdeles ej komme att utgå.

För vidtagandet av vissa ändringar å byggnaderna vid Omberg för att göra dem lämpliga för den nya större skolan, ävensom till nybyggnad av smedja och slöjdstuga, inventarieanskaffning och flyttningskostnad från Skogshall, har beräknats en kostnad av 7,300 kronor. Denna kostnad beräknas dock kunna täckas av en vid Skogshall befintlig enskild kassa, vilken skulle komma att tillföras statsverket.

I övrigt har beträffande statens skogsskolor icke föreslagits annan ändring än att ett belopp av 1,450 kronor föreslagits till respenningar åt föreståndarna vid ifrågavarande skolor. Med anledning av de nu föreslagna mindre förändringar har emellertid framlagts förslag till ny stat för statens skogsskolor med följande utseende:

	Lön kr.	Tjänst- görings- penningar kr.	Summa kr.	Summa kr.
Skogsskolan vid Hällnäs:				
1 föreståndare	2,000	1,400	3,400	
1 skogsrättare	700	700	1,400	
expens- och underhållsmedel	—	—	1,400	6,200
Sex skogsskolor vid Bispgården, Grönsinka, Bjurfors, Omberg, Hammarsebo och Kolleberga, lika med skolan vid Hällnäs	—	—	—	37,200
Respenningar till föreståndarna för skogsskolorna vid Hällnäs, Bjurfors och Kolleberga å 150 kr., vid Bispgården och Hammarsebo å 200 kr. samt vid Grönsinka och Omberg å 300 kr.	—	—	—	1,450
85 stipendier å 250 kr. att fördelas mellan samtliga sju skolor efter beprövande av Kungl. Maj:t	—	—	—	21,250
Summa kronor				66,100

Anm. 1. Föreståndare och skogsrättare åtnjuta därjämte fri bostad och vedbrand.

Anm. 2. För föreståndare kan lönen höjas efter 5 år med 400 kronor.

Anm. 3. För skogsrättare kan lönen höjas efter 5 år med 100 kronor och efter 10 år med ytterligare 100 kronor.

För år 1915 komme emellertid anslag till den nya skolan vid Omberg att erfordras blott för årets sista kvartal med 2,437 kronor 50 öre, vadan anslaget kan för nämnda år minskas med 7,312 kronor 50 öre till 58,787 kronor 50 öre.

Gällande avlöningsvillkor, av riksdagen fastställda år 1908 med tillägg år 1913, skulle förbliva gällande oförändrade även enligt den nya staten.

Med anledning av indragningen av skolan vid Skogshall skulle anslaget till understöd av den *enskilda* skogsundervisningen under år 1915 begränsas till 5,950 kronor. I anslagsposten till Hällnäs kolarskola har icke föreslagits någon ändring, liksom icke heller i anslaget till skogsingenjörer. Anslagsposten till diverse ändamål enligt Kungl. Maj:ts disposition har däremot nedsatts till 34,462 kronor 50 öre.

För år 1915 skulle alltså, i enlighet med vad ovan anförts, ifrågasvarande anslag fördelas i följande anslagsposter:

Statens skogsskolor	kronor	58,787: 50
Den enskilda skogsundervisningen	»	5,950: —
Kolarskolan vid Hällnäs	»	1,000: —
Statens skogsingenjörer	»	14,400: —
Diverse ändamål enligt Kungl. Maj:ts disposition ...	»	34,462: 50
Summa kronor		114,600: —.

Förslaget om indragning i samband med skogshögskolans inrättande av de nuvarande förberedande skogsskolorna vid Omberg och Kloten betingas av den beslutade ändrade organisationen av den högre skogsundervisningen och föranleder fördenskull icke någon erinran från riksdagens sida. Att vid Omberg i stället inrätta en statens skogsskola av vanlig typ synes riksdagen lämpligt och välbetänkt, helst som till följd av den omnämnda indragningen av den enskilda skogsskolan vid Skogshall utbildningstillfällena för blivande kronojägare eljest skulle komma att avsevärt förminska. Mot de i anledning av en skogsskolas inrättande vid Omberg föreslagna ändringsarbetena m. m. därstädes har riksdagen icke haft något att erinra. Icke heller har riksdagen funnit anledning till erinran mot den för statens skogsskolor föreslagna nya staten eller mot övriga i nu ifrågasvarande anslag ingående anslagsposter eller i övrigt.

Riksdagen får därför för Eders Kungl. Maj:t anmäla, att riksdagen *dels* godkänt följande stat för statens skogsskolor att tillämpas från och med år 1915, dock beträffande skogsskolan vid Omberg först från och med den 1 oktober 1915:

Bihang till senare riksdagens protokoll 1914. 14 saml. 9 häft. (Nr 9.) 8

	Lön kr.	Tjänst- görings- penningar kr.	Summa kr.	Summa kr.
Skogsskolan vid Hällnäs:				
1 föreståndare	2,000	1,400	3,400	
1 skogsrättare	700	700	1,400	
expens- och underhållsmedel	—	—	1,400	6,200
Sex skogsskolor vid Bispgården, Grönsinka, Bjurfors, Omberg, Hammarsebo och Kolleberga, lika med skolan vid Hällnäs	—	—	—	37,200
Respenningar till föreståndarna för skogsskolorna vid Häll- näs, Bjurfors och Kolleberga à 150 kr., vid Bispgården och Hammarsebo à 200 kr. samt vid Grönsinka och Omberg à 300 kr.	—	—	—	1,450
85 stipendier à 250 kr. att fördelas mellan samtliga sju skolor efter beprövande av Kungl. Maj:t	—	—	—	21,250
Summa kronor				66,100

Anm. 1. Föreståndare och skogsrättare åtnjuta därjämte fri bostad och vedbrand.

Anm. 2. För föreståndare kan lönen höjas efter 5 år med 400 kronor.

Anm. 3. För skogsrättare kan lönen höjas efter 5 år med 100 kronor och efter 10 år med ytterligare 100 kronor.

dels förklarar, att nu gällande avlöningsvillkor för ordinarie befattningshavare vid statens skogsskolor skola tillämpas för åtnjutande av de i samma stat för ordinarie befattningar upptagna avlöningar;

dels ock, såsom en följd av riksdagens bifall till vad här ovan föreslagits i fråga om uppförande i riksstaten av ett särskilt ordinarie anslag till skogshögskolan och statens skogsförsöksanstalt, minskat anslaget till skogsundervisning och skogshushållning i allmänhet från 212,100 kronor med 97,500 kronor till 114,600 kronor.

15:o) Under punkt 14 av huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t vidare föreslagit riksdagen att till uppehållande av verksamheten vid förberedande skogsskolorna vid Omberg och Kloten från 1915 års början till den 1 september samma år å extra stat för år 1915 anvisa ett anslag av 8,667 kronor.

På sätt under nästföregående punkt omförmäls, skola de nuvarande förberedande skogsskolorna vid Omberg och Kloten nedläggas samtidigt med att den nya skogshögskolan träder i verksamhet. Då emellertid medel behövas för ifrågavarande skolors uppehållande till läsårets slut

1915 eller alltså till slutet av augusti månad nämnda år, får riksdagen, som icke haft något att erinra mot det härför beräknade beloppet eller i övrigt, härigenom anmäla, att riksdagen till uppehållande av verksamheten vid förberedande skogsskolorna vid Omberg och Kloten från 1915 års början till den 1 september samma år å extra stat för år 1915 anvisat ett anslag av 8,667 kronor.

16:o) Under punkt 15 av huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att — förutom det understöd till utflyttningar, som enligt därom meddelade föreskrifter kan komma att utgå av allmänna medel — må från förslagsanslaget till skiften och avvitrningar till gäldande av kostnaderna för laga skiftet i Ljungdalens by i Storsjö socken av Jämtlands län av Kungl. Maj:t anvisas bidrag med 1 krona 33 öre för varje hektar inrösningsjord och 1 krona för varje hektar annan mark, som ingått i skiftet, att mellan skiftesdelägarna fördelas efter som de äro skyldiga att deltaga i skifteskostnaderna, dock att bidrag icke må utgå till bolag eller sådan enskild ägare eller innehavare av i skiftet ingående fastighet, vilken icke blivit mantalsskriven inom socknen.

På framställning av Kungl. Maj:t medgav 1909 års riksdag, att från anslaget till skiften och avvitrningar finge av Kungl. Maj:t beviljas bidrag till gäldandet av kostnaderna för sådana laga skiften i Jukkasjärvi och Karesuando socknar, som därefter kunde varda avslutade och fastställda, vilka bidrag skulle utgå efter följande grunder:

att bidraget beräknades efter 1 krona för varje hektar inrösningsjord och 75 öre för varje hektar annan mark, som inginge i skiftet;

att bidragssumman skulle fördelas mellan delägarna efter samma grund som skifteskostnaderna; samt

att bidrag icke skulle utgå till bolag eller sådan enskild ägare eller innehavare av i skiftet ingående fastighet, vilken icke vore mantalsskriven inom socknen.

Inom Jukkasjärvi socken funnos emellertid tre byar, för vilka laga skiften tidigare fastställts, nämligen Parakkavaara, Junosuando masugnsby och Svappavaara. Kostnaderna för dessa tre skiften hade utgått enligt den äldre, högre lantmåteritaxan och voro alltså även av denna anledning högre än för dessa socknar i övrigt. Även dessa byar ansågos därför vara i behov av särskild lindring i skifteskostnaderna och till följd av nyss anförda omständigheter befanns det fullt befogat, att lindringsbidraget till dem bestämdes förhållandevis något större än till övriga, ännu ej skiftade byar i nämnda socknar. På Kungl. Maj:ts förslag medgav därför riks-

dagen år 1910, att från anslaget till skiften och avvittningar finge under samma år av Kungl. Maj:t anvisas bidrag till ersättande av kostnaderna för laga skiftena i nyssnämnda tre byar enligt följande grunder:

1:o) att bidraget beräknades efter 1 krona 33 öre för varje hektar inrösningsjord och 1 krona för varje hektar annan mark, som ingått i skiftet, med den inskränkning, som föranleddes av bestämmelsen under 3:o) här nedan;

2:o) att bidragssumman fördelades mellan delägarna efter mantal; och

3:o) att bidrag icke utginge till bolag eller sådan enskild ägare eller innehavare av i skiftet ingående fastighet, vilken icke blivit mantalskriven inom socknen.

I nu förevarande framställning har föreslagits, att statsbidrag till gäldande av kostnaden för laga skifte i Ljungdalens by i Storsjö socken av Jämtlands län, varest skifteslagets hela område ingått i skiftet samt en mycket stor del av skifteskostnaderna skall ersättas enligt den äldre för skiftesdelägarna mera betungande lantmäteritaxan, måtte utgå efter samma beräkningsgrunder, som år 1910 tillämpades beträffande Parakkavaara, Junosuando masugnsby och Svappavaara. Med hänsyn till att vid nu ifrågavarande skifte följts två olika delningsgrunder, nämligen dels innehavet enligt den godkända hävdeförteckningen, dels skattetalet beträffande samfällda ägor, skulle statsbidraget fördelas mellan skiftesdelägarna efter som dessa vore skyldiga att deltaga i skifteskostnaderna.

Av utredningen i ärendet framgår, att ifrågavarande i Ljungdalens by pågående skifte, på grund av ortens säregna beskaffenhet, den med skiftet förenade omfattande utflyttningsskyldigheten samt tillämpningen av den äldre, högre lantmäteritaxan måste komma att för delägarna bliva särskilt betungande. Med hänsyn till byamännens synnerligen svaga ekonomiska ställning anser därför riksdagen skäligt, att staten här, såsom förut i liknande fall skett, träder hjälpende emellan och att nu ifrågavarande by, ehuru belägen på en sydligare breddgrad än de byar i nordligaste Lappland, till vilkas skifteskostnad särskilt statsbidrag förut beviljats, beredes statsbidrag enligt samma grunder, som år 1910 tillämpades beträffande byarna Parakkavaara, Junosuando masugnsby och Svappavaara, med vilka Ljungdalen i förevarande hänseende närmast kan jämföras. I likhet med departementschefen och på av denne anförda skäl anser emellertid riksdagen, att statsbidraget i detta fall lämpligen bör fördelas mellan skiftesdelägarna efter som dessa äro skyldiga att deltaga i skifteskostnaderna och icke, såsom skedde beträffande nyssnämnda byar, efter mantalet.

På grund av vad sålunda anförts får riksdagen för Eders Kungl. Maj:t anmäla, att riksdagen medgivit, att — förutom det understöd till utflyttningar, som enligt därom meddelade föreskrifter kan komma att utgå av allmänna medel — må från förslagsanslaget till skiften och avvitringar till gäldande av kostnaderna för laga skiftet i Ljungdalens by i Storsjö socken av Jämtlands län av Kungl. Maj:t anvisas bidrag med 1 krona 33 öre för varje hektar inrösningsjord och 1 krona för varje hektar annan mark, som ingått i skiftet, att mellan skiftesdelägarna fördelas efter som de äro skyldiga att deltaga i skifteskostnaderna, dock att bidrag icke må utgå till bolag eller sådan enskild ägare eller innehavare av i skiftet ingående fastighet, vilken icke blivit mantalsskriven inom socknen.

17:o) Under punkt 16 av förevarande huvudtitel har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att

dels godkänna i statsrådsprotokollet framlagt förslag till stat för Sveriges geologiska undersökning, att tillämpas från och med år 1915, ävensom de villkor och bestämmelser, som i statsrådsprotokollet föreslagits för åtnjutande av de i samma stat för ordinarie befattningar upptagna avlöningar;

dels förklara,

att envar, som med eller efter ingången av år 1915 tillträder ordinarie befattning vid Sveriges geologiska undersökning, skall vara pliktig att underkasta sig ovanberörda villkor och bestämmelser; samt

att de förutvarande innehavare av ordinarie befattningar vid undersökningen, vilka icke före den 1 december 1914 anmäla, att de vilja övergå till den nya staten samt underkasta sig de för avlöningens åtnjutande stadgade villkor och bestämmelser, och som icke lagligen kunna därtill förbindas, skola varda bibehållna vid dem enligt dittills gällande ordinarie stat tillkommande avlöningsförmåner ävensom, i den mån ej annat föranledes av bestämmelserna i lagen angående civila tjänst innehavares rätt till pension, vid den rätt till pension, som dittills tillkommit dem;

dels ock höja det å ordinarie stat uppförda anslaget till Sveriges geologiska undersökning, nu 80,200 kronor, med 21,330 kronor till 101,530 kronor.

Vid 1875 års riksdag föreslogs ny lönestat för Sveriges geologiska undersökning, och framställdes vid detta tillfälle i departements-

chefens yttrande den jämförelse med lektorerna vid elementarläroverken, som hittills blivit normgivande för all senare behandling av geologernas lönefråga. Den föreslagna likställigheten i löneförmåner med nämnda grupp av tjänstemän motiverades därmed, att för anställning vid Sveriges geologiska undersökning fordrades fullt ut samma vetenskapliga kompetens, som i allmänhet innehades av lektorerna, varförutom geologernas tjänstgöring måste anses både trägnare och mera hälsoförstörande än lektorernas. Riksdagen beslöt i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag och fastställde sålunda för tjänstemännen vid undersökningen en begynnelseavlöning av 2,500 kronor med fyra ålderstillägg å 500 kronor efter i varje fall fem års tjänstgöring, varigenom en slutavlöning av 4,500 kronor skulle uppnås.

Vid 1900 års riksdag föreslog Kungl. Maj:t — under hänvisning till den omständigheten, att lektorerna vid rikets elementarläroverk alltsedan år 1883 åtnjutit i lägsta lönegraden en tillfällig löneförbättring med 500 kronor — riksdagen, att tjänstemännens vid Sveriges geologiska undersökning avlöning måtte utgå med 3,000 kronor i begynnelseavlöning samt tre ålderstillägg å 500 kronor efter i varje fall fem år, varigenom sålunda slutavlöningen oförändrad skulle förbli 4,500 kronor. Detta blev också riksdagens beslut.

Åren 1907 och 1908 beviljade riksdagen undersökningens tjänstemän för påföljande året tillfällig löneförbättring med 900 kronor till varje tjänsteman. Kungl. Maj:t hade år 1907 föreslagit 1,000 kronor, men riksdagen nedsatte det tillfälliga lönetillägget med hänsyn till de från lektorernas löner avgående pensionsavgifterna till 900 kronor.

Löneregleringskommittén avgav den 14 december 1907 betänkande rörande detta ämbetsverk och anslöt sig i fråga om personalens lönevillkor till den av riksdagen vid flera tillfällen fastställda likställigheten med lektorerna vid de allmänna läroverken och andra högre undervisningsanstalter.

I enlighet med detta löneregleringskommitténs betänkande föreslog Kungl. Maj:t i 1909 års statsverksproposition ny lönestat för tjänstemännen vid undersökningen, vilket förslag också vann riksdagens bifall.

Den nu gällande, av riksdagen år 1909 godkända staten för Sveriges geologiska undersökning är med iakttagande av de vid 1911 års riksdag gjorda tillägg beträffande ålderstillägg till förste vaktmästaren och vaktmästaren av följande utseende.

	Lön.	Tjänstgöringspenningar.	Summa.	
	Kr.	Kr.	Kr.	
1 chef	6,200	2,800	9,000	{Härtill kunna komma fyra Ålderstillägg, vart och ett å 500 kronor, det första efter 5 år, det andra efter ytterligare 5 år, det tredje efter nya 5 år och det fjärde efter än ytterligare 5 år. Av varje ålders- tillägg utgöra 350 kro- nor lön och 150 kro- nor tjänstgöringspen- ningar.
1 tjänsteman	2,600	1,400	4,000	
10 tjänstemän	26,000	14,000	40,000	
1 förste vaktmästare	900	600	1,500	{Efter 5 år kan lönen hö- jas med 100 kronor.
1 vaktmästare	700	500	1,200	{Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kronor och efter 10 år med ytter- ligare 100 kr.
Till extra geologer och andra biträden samt vikariatsersätt- ning	—	—	13,000	
För skötande av bibliotekarie- göromål	—	—	500	
Till uppmuntran av vetenskap- ligt författarskap	—	—	1,000	
Till expenser	—	—	10,000	
Säger	—	—	80,200	

Anm. 1. Pensionsunderlaget för chefen utgör 5,700 kronor.

Anm. 2. Därest vaktmästare i sådan egenskap åtnjuter fri bostad samt bränsle, skall, så länge denna förmån kvarstår, å lönen avdragas 250 kronor årligen.

Dessutom hava för vart och ett av åren 1910—1914 av riksdagen anvisats anslag å extra stat till belopp av 36,000 kronor årligen till bestridande av kostnaderna för undersökningens fältarbeten och för utgivande av de på nämnda institutions undersökningar grundade kartor, avhandlingar och uppsatser.

För år 1914 har därjämte på extra stat anvisats ett anslag av 8,000 kronor till avlöning åt en maskinist och tre eldare, till nattlig bevakning samt till expenser i övrigt. Dessa utgifter betingades av de

ändrade förhållanden, som skulle inträda genom undersökningens inflytande i nya lokaler vid Frescati å Djurgården.

I anledning av framställningar från chefen för Sveriges geologiska undersökning och vissa därstädes anställda tjänstemän om lönereglering eller provisorisk avlöningsförbättring föreslog Kungl. Maj:t 1913 års riksdag att för beredande av hyresbidrag åt tjänstemännen vid Sveriges geologiska undersökning med 700 kronor för varje tjänsteman å extra stat för år 1914 anvisa ett anslag av 7,700 kronor.

Över denna framställning yttrade jordbruksutskottet år 1913 följande.

På grund av den utav departementschefen framlagda utredningen rörande tjänstemännens vid Sveriges geologiska undersökning nuvarande avlöningsförhållanden hade utskottet för sin del blivit övertygat om behovet för dessa tjänstemän av en förbättring i deras löneförmåner. Då det emellertid syntes utskottet, som det av Kungl. Maj:t föreslagna sättet för den ifrågasatta löneförbättringens genomförande skulle i viss mån innebära ett avsteg från hittills i allmänhet tillämpade grunder vid verkställda löneregleringar, funne utskottet sig icke kunna biträda det föreliggande förslaget. Utskottet, som således ville framhålla önskvärheten av att en lönereglering för ifrågavarande tjänstemän snarast möjligt komme till stånd, hemställde, att Kungl. Maj:ts förevarande framställning icke måtte vinna riksdagens bifall.

Vid ifrågavarande punkt av utskottets utlåtande var fogad en av sex ledamöter av utskottet avgiven reservation, däri reservanterna förklarade sig anse, att utskottets yttrande och förslag bort hava följande lydelse:

»Utskottet anser i likhet med departementschefen, att en så omfattande lönereglering, som av geologiska undersökningens tjänstemän ifrågasatts, icke lämpligen bör vidtagas utan föregående utredning helst av löneregleringskommittén, men att de nämnda tjänstemännens avlöningsförhållanden för närvarande äro sådana, att ett tillfälligt avlöningsbidrag med fog kan ifrågasättas att till dem utgå i avvaktan på den ifrågasatta utredningens resultat. Däremot anser utskottet det icke lämpligt, att detta avlöningsbidrag skall utgå i form av hyresbidrag. Det måste nämligen anses mindre väl motiverat att låta det ifrågasatta avlöningsbidragets storlek bestämmas av de kommunala hyresbidrag, som Stockholms stad utbetalar till läroverkslektorerna, liksom det ej heller kan anses lämpligt att fastställa ett tillfälligt lönebidrag till lika högt eller möjligen högre belopp än det, till vilket lönebeloppet vid den definitiva löneregleringen kan komma att fastställas. Försiktigheten torde därför bjuda att icke sätta det ifrågasatta tillfälliga lönetillägget högre än till

500 kronor för varje tjänsteman. Utskottet får därför hemställa, att riksdagen må för beredande av tillfälligt lönetillägg åt tjänstemännen vid Sveriges geologiska undersökning med 500 kronor för varje tjänsteman å extra stat för år 1914 anvisa ett anslag av 5,500 kronor.»

Utskottets förslag bifölls av andra kammaren, varemot första kammaren biföll den vid förevarande punkt av utlåtandet avgivna reservationen. Vid företagen gemensam votering segrade andra kammarens mening, och hade alltså riksdagen beslutit att icke bifalla Kungl. Maj:ts i ämnet gjorda framställning.

I nu förevarande framställning har framlagts förslag till fullständig lönereglering för tjänstemännen vid Sveriges geologiska undersökning. Den av Eders Kungl. Maj:t föreslagna staten är av följande utseende:

	Lön	Tjänstgöringspenningar	Orts-tillägg	Summa	
	kr.	kr.	kr.	kr.	
1 överdirektör och chef	5,700	2,500	800	9,000	
1 andra gradens tjänsteman, sekreterare	3,600	1,800	400	5,800	Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor.
1 dito, museiföreståndare	3,600	1,800	400	5,800	
1 » kemist	3,600	1,800	400	5,800	
8 » statsgeologer	28,800	14,400	3,200	46,400	
1 förste vaktmästare	900	450	150	1,500	Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kronor.
1 vaktmästare	700	350	150	1,200	Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kronor och efter 10 år med ytterligare 100 kronor.
1 dito	700	350	150	1,200	
Bidrag till avlöning åt en maskinist och två eldare, uppförda på natur- historiska riksmuseets stat	—	—	—	756	
Till nattlig bevakning	—	—	—	324	
Till extra geologer och andra biträden samt vikariatsersättning	—	—	—	14,000	
Till expenser	—	—	—	10,000	
Summa kronor	—	—	—	101,780	

Anm. Därest vaktmästare i sådan egenskap åtnjuter fri bostad samt bränsle, skall, så länge denna förmån kvarstår, ortstillägg ej till honom utgå ävensom å lönen avdragas 100 kronor årligen.

Bihang till senare riksdagens protokoll 1914. 14 saml. 9 häft. (Nr 9.) 9

Enär i undersökningens nya lokaler bostadsförmån är avsedd att beredas åt förste vaktmästaren, skulle vid bestämmandet av det erforderliga anslaget avdragas 250 kronor från statens slutsumma, varigenom anslaget komme att uppgå till 101,530 kronor.

I den föreslagna staten har tjänstemännens avlöning upptagits till samma belopp, som för närvarande utgår till tjänstemän enligt andra normalgraden eller till 5,800 kronor, i sammanhang varmed tjänstemännen i staten upptagits under något ändrade benämningar. Dessutom har i staten upptagits avlöning till ytterligare en vaktmästare med avlöning av 1,200 kronor, varjämte anslagsposten till extra geologer ökats med 1,000 kronor för bekostande av det ytterligare vaktmästarbiträde, som kan komma att erfordras. Å undersökningens stat har vidare uppförts 756 kronor såsom bidrag till avlöning åt på naturhistoriska riksmuseets stat uppförda en maskinist och två eldare samt 324 kronor såsom bidrag till kostnaden för nattlig bevakning vid de båda institutionerna. Däremot har ur staten uteslutits de nuvarande posterna för skötande av bibliotekariegöromål och till uppmuntran av vetenskapligt författarskap, tillsammans 1,500 kronor. Därjämte har avsetts, att undersökningar, som av tjänstemännen utföras åt andra statsinstitutioner, hädanefter skola utföras i tjänsten utan rätt för tjänstemännen att, såsom hittills pläгат ske, därför erhålla särskild gottgörelse.

Såsom övergångsanordning har föreslagits, att nuvarande innehavare av befattning såsom tjänsteman vid undersökningen skulle för åtnjutande av ålderstillägg å motsvarande tjänst enligt den nya staten få tillgodoräkna sig den tid, varmed hans tjänstgöring före den nya statens ikraftträdande överstigit 10 år.

För åtnjutande av de i staten för ordinarie befattningar upptagna avlöningar hava föreslagits följande villkor och bestämmelser:

att innehavare av ordinarie befattning vid nämnda verk skall vara underkastad den vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet eller jämkning i åligganden, som vid en möjligen inträdande förändrad organisation av verket eller dess särskilda avdelningar eller eljest i allmänhet kan varda stadgad, samt i sådant hänseende ävensom, därest verkets ställning inom statsförvaltningen så förändras, att detsamma ej längre kan anses såsom självständigt verk, eller därest vissa ifrågavarande verk tillhörande göromål överflyttas till annat verk, vara pliktig att, med bibehållande av den tjänstegrad och den avlöning han innehar, efter ny eller förändrad arbetsordning sköta de göromål, som anförtros honom, eller, efter Kungl. Maj:ts förordnande, tjänstgöra i det verk, till vilket göromålen överlämnas;

att med ordinarie befattning vid Sveriges geologiska undersökning icke må förenas annan tjänst å rikets, riksdagens eller kommuns stat;

att med ordinarie befattning vid nämnda verk ej heller må förenas vare sig uppdrag såsom ordförande eller ledamot i styrelse för verk eller bolag, som är försett med Kuogl. Maj:ts oktroj eller blivit såsom aktiebolag registrerat, eller befattning såsom tjänsteman i sådant verk eller bolag eller annan tjänstebefattning av vad slag som helst, såframt ej, vad angår chefen för Sveriges geologiska undersökning, Kungl. Maj:t och, vad angår innehavare av annan befattning, verkets chef uppå därom gjord framställning och efter prövning, att ifrågavarande uppdrag eller tjänstebefattning ej må anses inverka hinderligt för tjänstgöringen vid Sveriges geologiska undersökning, finner uppdraget eller befattningen kunna få tills vidare mottagas och bibehållas;

att befattningshavare vid Sveriges geologiska undersökning allenast genom verkets förmedling och under villkor i övrigt, som i verkets instruktion varda angivna, må åtaga sig praktiskt geologiska undersökningar åt enskilda;

att tjänsteman av andra lönegraden är skyldig att tjänstgöra å den särskilda befattning inom verket, där han, till befordrande av arbetets oavbrutna gång, befinnes vara lämplig och behövlig;

att tjänstgöringspenningar få uppbäras endast för den tid, befattnings innehavare verkligen tjänstgjort eller åtnjutit semester, men skola för den tid, han eljest varit befriad från tjänstgöring, utgå till den, som erhållit förordnande att uppehålla befattningen;

att den, som av sjukdom hindras att förrätta sin befattning, äger uppbära hela lönen jämte ortstillägg, men att den, som undfår ledighet för svag hälsas vårdande, utförande av praktiskt geologiska undersökningar åt enskilda, enskilda angelägenheter i övrigt, tjänstgöring hos riksdagen, dess utskott eller revisorer eller andra särskilda uppdrag eller i behörig ordning avstänges från tjänstgöring eller eljest är lagligen förhindrad att sköta befattningen, kan förpliktas att under ledigheten utöver sina tjänstgöringspenningar avstå så mycket av lönen eller ortstillägget, som för befattningens uppehållande erfordras eller eljest provas skäligt;

att avlöning ej må utgå till tjänstinnehavare för tid, varunder han avhållit sig från tjänstgöring utan att hava i vederbörlig ordning erhållit tjänstledighet eller kunna styrka giltigt förfall;

att, därest tjänstinnehavare varder avstängd från tjänstgöring eller i häkte tagen, den del av hans avlöning, som icke provas böra användas

till befattningens uppehållande, skall under tiden innehållas, såvida ej provas skäligen låta honom uppbära något därav;

att vid sjukdomsförfall, eller när det erfordras för beredande av semester, befattningshavare av lägre grad skall vara skyldig att, om han förordnas till högre befattning inom verket, bestrida densamma, dock ej längre än sammanlagt tre månader under ett och samma kalenderår; ägande han därvid att, i stället för egna tjänstgöringspenningar, åtnjuta, vid sjukdomsförfall de för befattningen anslagna tjänstgöringspenningar, men eljest däremot svarande belopp;

att, därest förhöjning av lönen efter viss tids fortsatt innehavande av befattning i samma lönegrad är i staten medgiven, tidpunkten för första förhöjningen bestämmes att inträda efter fem år, under villkor att innehavaren under mer än fyra femtedelar av den tjänstetid, som erfordras för att vinna nämnda förhöjning, med gott vitsord bestritt sin egen eller, på grund av förordnande, annan statens tjänst eller fullgjort annat offentligt uppdrag, dock att härvid icke må föras honom till last den tid han åtnjutit semester, och för andra förhöjningen, om sådan äger rum, efter ytterligare fem år, på samma villkor; under iakttagande, vad var och en av omförmälda löneförhöjningar angår, att den högre avlöningen ej får tillträdas förr än vid början av kalenderåret näst efter det, varunder den stadgade tjänstaldern blivit uppnådd;

att därvid förste vaktmästare och annan vaktmästare bör tillgodoräknas den tid, som före den nya statens trädande i kraft förflutit från hans tillträde till befattningen vare sig på grund av konstitutorial eller på grund av förordnande, meddelat innan verket uppfördes å ordinarie stat;

att, därest vid den nya statens trädande i kraft mer än tio år förflutit efter det andra gradens tjänsteman på grund av förordnande tillträtt befattningen såsom tjänsteman hos verket, han skall vara berättigad att för erhållande av löneförhöjning tillgodoräkna sig ifrågasvarande tjänstetid, i vad densamma överstiger tio år;

att likväl löntagare, som, då han intjänat stadgad tid för erhållande av löneförhöjning, redan uppnått den levnads- och tjänstålder, som berättigar honom till pension, icke må tillträda samma förhöjning;

att semester årligen må, när sådant kan ske utan hinder för göromålsens behöriga gång, åtnjutas av chefen och andra gradens tjänsteman under en och en halv månad samt av förste vaktmästare och annan vaktmästare under femton dagar; dock att semester i regel icke må beviljas statsgeolog under den tid, då fältarbeten pågå;

att vid avgång från tjänsten till följd av avskedstagande, entledi-

gande eller dödsfall själva lönen ävensom ortstillägget utgår till månadens slut;

att i fråga om skyldighet att från tjänsten avgå ävensom i fråga om rätt till pension skall gälla vad i särskild lag angående civila tjänst innehavares rätt till pension är vid tiden för den nya statens ikraftträdande eller, såvitt angår innehavare av befattning, som därefter tillträdes, vid tillträdet till befattningen stadgat; samt

att den, som tillträder den nya staten, skall vara skyldig underkasta sig, efter Kungl. Maj:ts bestämmande, upphörande av eller minskning i extra inkomster, som kunna åtfölja tjänstebefattning eller utgå för bestyr i sammanhang därmed.

En lönereglering för tjänstemännen vid Sveriges geologiska undersökning har riksdagen funnit vara av behovet väl påkallad. Riksdagen har även ansett det rättvist, att avlöningarna till ifrågakvarande tjänstemän fastställas till samma belopp, som gälla för tjänstemän av andra lönegraden vid de centrala ämbetsverken i allmänhet. Mot de i den nya staten föreslagna förändrade benämningarna å chefen och tjänstemännen har riksdagen icke haft något att erinra.

Behovet av ytterligare en vaktmästare i anledning av utflyttningen till Frescati har riksdagen funnit väl motiverat, och har riksdagen icke heller haft något att invända mot den för denna vaktmästare föreslagna avlöning eller däremot att anslagsposten till extra geologer m. m. ökats för bekostande av det ytterligare vaktmästarebiträde, som kan erfordras.

Mot de i staten upptagna beloppen såsom bidrag till avlöning åt på naturhistoriska riksmuseets stat uppförda en maskinist och två eldare samt såsom bidrag till kostnaden för nattlig bevakning vid de båda institutionerna har riksdagen icke något att erinra.

Den föreslagna övergångsanordningen, att nuvarande innehavare av befattning såsom tjänsteman vid undersökningen skulle för åtnjutande av ålderstillägg å motsvarande tjänst enligt den nya staten få tillgodoräkna sig den tid, varmed hans tjänstgöring före den nya statens ikraftträdande överstigit tio år, finner riksdagen välbehövlig, för att även de äldre tjänstemännen vid undersökningen må komma i åtnjutande av en verklig avlöningsförbättring.

Mot övriga föreslagna villkor och bestämmelser har riksdagen icke haft annat att erinra än att riksdagen ansett lämpligt, att här, i likhet med vad eljest plägar ske, intages uttrycklig bestämmelse om att ledighet för fullgörande av värnplikt icke bör föras vederbörande till last vid beräkning av avlöningsförhöjning.

Riksdagen, som icke i övrigt haft anledning till erinran mot Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, får fördenskull för Eders Kungl. Maj:t anmäla, att riksdagen

dels godkänt följande stat för Sveriges geologiska undersökning, att tillämpas från och med år 1915:

	Lön kr.	Tjänst- görings- pen- ningar kr.	Orts- tillägg kr.	Summa kr.	
1 överdirektör och chef	5,700	2,500	800	9,000	
1 andra gradens tjänsteman, sekreterare	3,600	1,800	400	5,800	Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor.
1 dito, museiföreståndare	3,600	1,800	400	5,800	
1 > kemist	3,600	1,800	400	5,800	
8 > statsgeologer	28,800	14,400	3,200	46,400	
1 förste vaktmästare	900	450	150	1,500	Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kronor.
1 vaktmästare	700	350	150	1,200	Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kronor och efter 10 år med ytterligare 100 kronor.
1 dito	700	350	150	1,200	
Bidrag till avlöning åt en maskinist och två eldare, uppförda på natur- historiska riksmuseets stat	—	—	—	756	
Till nattlig bevakning	—	—	—	324	
Till extra geologer och andra biträden samt vikariatsersättning	—	—	—	14,000	
Till expenser	—	—	—	10,000	
Summa kronor	—	—	—	101,780	

Anm. Därest vaktmästare i sådan egenskap åtnjuter fri bostad samt bränsle, skall, så länge denna förmån kvarstår, ortstillägg ej till honom utgå ävensom å lönen avdragas 100 kronor årligen.

dels godkänt följande villkor och bestämmelser för åtnjutande av de i staten för Sveriges geologiska undersökning för ordinarie befattningar upptagna avlöningar, nämligen:

att innehavare av ordinarie befattning vid nämnda verk skall vara underkastad den vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet eller jämkning i åligganden, som vid en möjligen inträdande förändrad organisation av verket eller dess särskilda avdelningar eller eljest i allmänhet kan varda stadgad, samt i sådant hänseende ävensom därest verkets ställning inom

statsförvaltningen så förändras, att detsamma ej längre kan anses såsom självständigt verk, eller därest vissa ifrågavarande verk tillhörande göromål överflyttas till annat verk, vara pliktig att, med bibehållande av den tjänstegrad och den avlöning han innehar, efter ny eller förändrad arbetsordning sköta de göromål, som anförtros honom, eller, efter Kungl. Maj:ts förordnande, tjänstgöra i det verk, till vilket göromålen överlämnas;

att med ordinarie befattning vid Sveriges geologiska undersökning icke må förenas annan tjänst å rikets, riksdagens eller kommuns stat;

att med ordinarie befattning vid nämnda verk ej heller må förenas vare sig uppdrag såsom ordförande eller ledamot i styrelse för verk eller bolag, som är försett med Kungl. Maj:ts oktroj eller blivit såsom aktiebolag registrerat, eller befattning såsom tjänsteman i sådant verk eller bolag eller annan tjänstebefattning av vad slag som helst, såframt ej, vad angår chefen för Sveriges geologiska undersökning, Kungl. Maj:t och, vad angår innehavare av annan befattning, verkets chef uppå därom gjord framställning och efter prövning, att ifrågavarande uppdrag eller tjänstebefattning ej må anses inverka hinderligt för tjänstgöringen vid Sveriges geologiska undersökning, finner uppdraget eller befattningen kunna få tills vidare mottagas och bibehållas;

att befattningshavare vid Sveriges geologiska undersökning allenast genom verkets förmedling och under villkor i övrigt, som i verkets instruktion varda angivna, må åtaga sig praktiskt geologiska undersökningar åt enskilda;

att tjänsteman av andra lönegraden är skyldig att tjänstgöra å den särskilda befattning inom verket där han, till befordrande av arbetets oavbrutna gång, befinnes vara lämplig och behövlig;

att tjänstgöringspenningar få uppbäras endast för den tid, befattnings innehavare verkligen tjänstgjort eller åtnjutit semester, men skola för den tid, han eljest varit befriad från tjänstgöring, utgå till den, som erhållit förordnande att uppehålla befattningen;

att den, som av sjukdom hindras att förrätta sin befattning, äger uppbära hela lönen jämte ortstillägg, men att den, som undfår ledighet för svag hälsas vårdande, utförande av praktiskt geologiska undersökningar åt enskilda, enskilda angelägenheter i övrigt, tjänstgöring hos riksdagen, dess utskott eller revisorer eller andra särskilda uppdrag eller i behörig ordning avstänges från tjänstgöring eller eljest är lagligen förhindrad att sköta befattningen, kan förpliktas att under ledigheten utöver sina tjänstgöringspenningar avstå så mycket av lönen eller ortstillägget, som för befattningens uppehållande erfordras eller eljest prövas skäligt;

att avlöning ej må utgå till tjänstinnehavare för tid, varunder han avhållit sig från tjänstgöring utan att hava i vederbörlig ordning erhållit tjänstledighet eller kunna styrka giltigt förfall;

att, därest tjänstinnehavare varder avstängd från tjänstgöring eller i häkte tagen, den del av hans avlöning, som icke provas böra användas till befattningens uppehållande, skall under tiden innehållas, såvida ej provas skäligt låta honom uppbära något därav;

att vid sjukdomsförfall, eller när det erfordras för beredande av semester, befattningshavare av lägre grad skall vara skyldig att, om han förordnas till högre befattning inom verket, bestrida densamma, dock ej längre än sammanlagt tre månader under ett och samma kalenderår; ägande han därvid att, i stället för egna tjänstgöringspenningar, åtnjuta, vid sjukdomsförfall de för befattningen anslagna tjänstgöringspenningar, men eljest däremot svarande belopp;

att, därest förhöjning av lönen efter viss tids fortsatt innehavande av befattning i samma lönegrad är i staten medgiven, tidpunkten för första förhöjningen bestämmes att inträda efter fem år, under villkor att innehavaren under mer än fyra femtedelar av den tjänstetid, som erfordras för att vinna nämnda förhöjning, med gott vitsord bestritt sin egen eller, på grund av förordnande, annan statens tjänst eller fullgjort annat offentligt uppdrag, dock att härvid icke må föras honom till last den tid han åtnjutit semester eller ledighet för fullgörande av värnplikt, och för andra förhöjningen, om sådan äger rum, efter ytterligare fem år, på samma villkor; under iakttagande, vad var och en av omförmälda löneförhöjningar angår, att den högre avlöningen ej får tillträdas förr än vid början av kalenderåret näst efter det, varunder den stadgade tjänstaldern blivit uppnådd;

att därvid förste vaktmästare och annan vaktmästare bör tillgodoräknas den tid, som före den nya statens trädande i kraft förflutit från hans tillträde till befattningen vare sig på grund av konstitutorial eller på grund av förordnande, meddelat innan verket uppfördes å ordinarie stat;

att, därest vid den nya statens trädande i kraft mer än tio år förflutit efter det andra gradens tjänsteman på grund av förordnande tillträtt befattningen såsom tjänsteman hos verket, han skall vara berättigad att för erhållande av löneförhöjning tillgodoräkna sig ifrågavarande tjänstetid, i vad densamma överstiger tio år;

att likväl löntagare, som då han intjänat stadgad tid för erhållande av löneförhöjning, redan uppnått den levnads- och tjänstalder, som berättigar honom till pension, icke må tillträda samma förhöjning;

att semester årligen må, när sådant kan ske utan hinder för göromålsens behöriga gång, åtnjutas av chefen och andra gradens tjänsteman under en och en halv månad samt av förste vaktmästare och annan vaktmästare under femton dagar; dock att semester i regel icke må beviljas statsgeolog under den tid, då fältarbeten pågå;

att vid avgång från tjänsten till följd av avskedstagande, entledigande eller dödsfall själva lönen ävensom ortstillägget utgår till månadens slut;

att i fråga om skyldighet att från tjänsten avgå ävensom i fråga om rätt till pension skall gälla vad i särskild lag angående civila tjänst innehavares rätt till pension är vid tiden för den nya statens ikraftträdande eller, såvitt angår innehavare av befattning, som därefter tillträdes, vid tillträdet till befattningen stadgat; samt

att den, som tillträder den nya staten, skall vara skyldig underkasta sig, efter Kungl. Maj:ts bestämmande, upphörande av eller minskning i extra inkomster, som kunna åtfölja tjänstebefattning eller utgå för bestyr i sammanhang därmed;

dels förklarar,

att en var, som med eller efter ingången av år 1915 tillträder ordinarie befattning vid Sveriges geologiska undersökning, skall vara pliktig att underkasta sig ovanberörda villkor och bestämmelser; samt

att de förutvarande innehavare av ordinarie befattningar vid undersökningen, vilka icke före den 1 december 1914 anmäla, att de vilja övergå till den nya staten samt underkasta sig de för avlöningens åtnjutande stadgade villkor och bestämmelser, och som icke lagligen kunna därtill förbindas, skola varda bibehållna vid dem enligt dittills gällande ordinarie stat tillkommande avlöningsförmåner ävensom, i den mån ej annat föranledes av bestämmelserna i lagen angående civila tjänst innehavares rätt till pension, vid den rätt till pension, som dittills tillkommit dem;

dels ock höjt det å ordinarie stat uppförda anslaget till Sveriges geologiska undersökning, nu 80,200 kronor med 21,330 kronor till 101,530 kronor.

18:o) Under punkt nr 17 av huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till bestridande av kostnader för Sveriges geologiska undersöknings fältarbeten samt utgivande av kartor m. m. å extra stat för år 1915 anvisa ett anslag av 43,500 kronor.

Till bestridande av kostnaderna för Sveriges geologiska undersöknings fältarbeten och för utgivande av de på nämnda institutions undersökningar grundade kartor, avhandlingar och uppsatser har riks-

Bihang till enare riksdagens protokoll 1914. 14 saml. 9 häft. (Nr 9.) 10

dagen från och med år 1909 årligen å extra stat anvisat ett anslag av 36,000 kronor. Härav äro 21,000 kronor avsedda till fältarbetena för bestridande av rese- och traktamentsersättningar m. m. samt 15,000 kronor till tryckning av kartor, beskrivningar och uppsatser.

Enligt gällande instruktion för Sveriges geologiska undersökning äro undersökningens tjänstemän numera fördelade i två sektioner, av vilka den ena är avsedd för mera praktiska uppgifter. Denna anordning har till följd att ett minskat antal arbetskrafter och minskade anslagsmedel kunnat disponeras för fullföljandet av det geologiska kartarbetet. För ett påskyndande av detta arbete föreslås nu en förhöjning av anslaget till fältarbetena med 6,000 kronor, vilken ökning skulle medgiva anställande sommartiden av ytterligare sex extra geologer. Dessutom skulle anslaget ökas med ytterligare 1,500 kronor att utgå till reseersättning åt tjänstemännen efter 1 krona 50 öre per dag.

Av utredningen i ärendet har riksdagen funnit, att behov av ökade medel till Sveriges geologiska undersöknings fältarbeten föreligger, därest det viktiga geologiska kartarbetet skall kunna bedrivas med önskvärd skyndsamhet. Mot storleken av det för ändamålet äskade belopp har riksdagen icke haft något att erinra. Då riksdagen icke heller haft något att invända mot att geologerna, i likhet med geodeterna vid rikets allmänna kartverk, beredas särskilt tilläggsarvode under förrättningsdag till av departementschefen föreslaget belopp, får riksdagen för Eders Kungl. Maj:t anmäla, att riksdagen till bestridande av kostnader för Sveriges geologiska undersöknings fältarbeten samt utgivande av kartor m. m. å extra stat för år 1915 anvisat ett anslag av 43,500 kronor.

19:o) Under punkt 18 av huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t vidare föreslagit riksdagen att för beredande av ökade medel till expenser för Sveriges geologiska undersökning å extra stat för år 1915 anvisa ett anslag av 8,800 kronor.

I anledning av Sveriges geologiska undersöknings inflyttning i sina nya byggnader har för innevarande år anvisats ökade expensmedel, med 8,000 kronor. Även för år 1915 har nu av enahanda anledning föreslagits ett extra anslag av 8,800 kronor. Då riksdagen funnit anslagsbehovet styrkt samt icke haft något att erinra mot det beräknade beloppet, får riksdagen anmäla, att riksdagen för beredande av ökade medel till expenser för Sveriges geologiska undersökning å extra stat för år 1915 anvisat ett anslag av 8,800 kronor.

20:o) I punkt 19 av huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att

dels för uppehållande under år 1915 av verksamheten vid den hydrografiska byrån med under densamma omedelbart lydande observationsstationer å extra stat för samma år anvisa ett anslag av 60,200 kronor;

dels för beredande av arvodesförhöjning under innevarande år åt hydrografiska byråns föreståndare, byråingenjörer och vaktmästare å extra stat för år 1915 anvisa ett anslag av 1,700 kronor, ävensom medgiva, att Kungl. Maj:t må under innevarande år av tillgängliga medel för ändamålet låta utanordna detta belopp;

dels ock för verkställande under år 1915 av hydrogeologiska specialundersökningar å extra stat för samma år anvisa ett anslag av 3,000 kronor, eller tillhopa 64,900 kronor.

Till utförande av hydrografiska undersökningar av Sveriges färskvatten har riksdagen anvisat medel å extra stat för vart och ett av åren 1908—1914. Dessa undersökningar bedrivs dels vid den hydrografiska byrån med under densamma omedelbart lydande observationsstationer, till vilka ändamål riksdagen för innevarande år anvisat under nionde huvudtiteln ett anslag av 55,000 kronor, dels genom meteorologiska observationer, utförda genom meteorologiska centralanstaltens försorg, för vilket ändamål blivit för innevarande år under åttonde huvudtiteln anvisat ett anslag av 12,100 kronor, och dels genom av Sveriges geologiska undersökning utförda hydrogeologiska specialundersökningar, för vilka riksdagen för innevarande år anvisat under nionde huvudtiteln ett anslag av 3,000 kronor.

Enligt den i statsrådsprotokollet den 13 januari 1912 intagna beräkning, vilken låg till grund för bestämmande av de under nionde huvudtiteln utgående anslagen till deras nuvarande belopp av respektive 55,000 och 3,000 kronor, voro dessa anslagsmedel avsedda att fördelas sålunda.

**Den hydrografiska byrån med under densamma omedelbart lydande
observationsstationer:**

Arvode till föreståndaren	kronor	7,000
» » en byråingenjör	»	4,500
» » » »	»	4,500
» » » vaktmästare	»	1,900
Extra biträden samt gratifikation åt vaktmästaren (högst 500 kronor), förslagsvis	»	9,000
Publikationer, förslagsvis	»	8,000
Expenser, förslagsvis	»	2,500
Resekostnader och hantlangning vid mätningar, förslagsvis	»	8,000
Observatörers arvoden, förslagsvis	»	8,000
Komplettering och underhåll av peglar samt utrustning, förslagsvis	»	2,600
Summa kronor		55,000

¹⁾ Arvodet är 800 kronor med 100 kronor i ålderstillägg, intjänat efter 5 år.

De hydrogeologiska specialundersökningarna:

Fältarbeten, förslagsvis	kronor	2,500
Publikationer, förslagsvis	»	500
Summa kronor		3,000

De här ovan för hydrografiska byråns föreståndare, byråingenjörer och vaktmästare upptagna arvodena hava bibehållits oförändrade sådana de upptogs i ett i statsrådsprotokollet vid den till 1907 års riksdag avlätna propositionen i ämnet intaget statförslag, allenast med det undantag, att vaktmästarens arvode blivit, jämlikt anmärkning vid nämnda statförslag, sedan denne befattningshavare tjänstgjort under fem år, från och med år 1913 höjt med 100 kronor.

Sedan år 1911 åtnjuter hydrografiska byrån bidrag från ett särskilt under sjätte huvudtiteln anvisat anslag å extra stat för åstadkommande av en schematisk förteckning och beskrivning av Sveriges vattenfall. För innevarande år är för detta ändamål anvisat ett anslag av 23,000 kronor, varav 17,500 kronor avsetts till den genom hydrografiska byrån jämte under densamma omedelbart lydande observationsstationer bedrivna verksamheten för detta ändamål.

I proposition den 4 april 1913 föreslog Kungl. Maj:t riksdagen att *dels* besluta, att hydrografiska byrån skulle från och med år 1914 under benämning statens hydrografiska byrå uppföras å ordinarie stat; *dels* godkänna det i statsrådsprotokollet den 4 april 1913 intagna förslaget till stat för byrån, att tillämpas från och med år 1914, ävensom de villkor och bestämmelser, som föreslagits för åtnjutande av de i samma stat för ordinarie befattningshavare upptagna avlöningsförmåner, samt vid bifall härtill å ordinarie stat under riksstatens nionde huvudtitel uppföra ett anslag till statens hydrografiska byrå till belopp av 47,800 kronor; *dels* till bestridande av kostnaderna under år 1914 för statens hydrografiska byrås fältarbeten, publikationer och utrustning på extra stat för samma år anvisa ett anslag av 19,500 kronor; *dels ock* för verkställande under år 1914 av hydrogeologiska specialundersökningar på extra stat för samma år anvisa ett anslag av 3,000 kronor.

Den av Kungl. Maj:t sålunda föreslagna ordinarie staten för statens hydrografiska byrå var av följande utseende:

	Lön	Tjänstgöringspenningar	Orts-tillägg	Summa	
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	
Chefen.....	5,700	2,500	800	9,000	
1 byråingenjör	3,600	1,800	400	5,800	Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor.
1 »	3,600	1,800	400	5,800	
1 kvinnligt biträde av högre lönegrad ...	900	550	150	1,600	Efter 5 år kan lönen höjas med 200 kronor och efter 10 år med ytterligare 200 kronor.
1 » » »	900	550	150	1,600	
1 » » » lägre »	700	350	150	1,200	
1 vaktmästare	700	350	150	1,200	Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kronor och efter 10 år med ytterligare 100 kronor.
Till ersättningar åt extra biträden, gratifikationer och vikariatsersättningar.....	—	—	—	10,100	
Till arvoden åt observatörer.....	—	—	—	8,000	
Till expenser	—	—	—	3,500	
Summa	—	—	—	47,800	

Anm. Därest vaktmästare i sådan egenskap åtnjuter fri bostad samt bränsle, skall, så länge denna förmån kvarstår, ortstillägg ej utgå till honom ävensom å lönen avdragas 100 kronor årligen.

Det å extra stat begärda beloppet av 19,500 kronor till fältarbeten m. m. motsvarades av de nuvarande anslagsposterna till publikationer, 8,000 kronor, till resekostnader och hantlangning vid mätningar, 8,000 kronor, ävensom till komplettering och underhåll av peglar samt utrustning, för vilket ändamål beräknades ett från 2,600 kronor till 3,500 kronor höjt belopp.

Propositionen i fråga behandlades av jordbruksutskottet i utlåtande den 16 maj 1913. Med anledning av att inom riksdagen fråga väckts om hydrografiska byråns uppgående i en gemensam större institution samt då utskottet med hänsyn till den långt framskridna tiden icke såg sig i stånd att ägna Kungl. Maj:ts förslag beträffande hydrografiska byrån erforderlig granskning, fann sig utskottet icke kunna tillstyrka samma förslag, utan hemställde utskottet om anvisande av medel å extra stat för år 1914 till uppehållande av byråns verksamhet. Sistnämnda hemställan bifölls av riksdagen, dock med uteslutande av utskottets motivering.

De belopp, som riksdagen sålunda anvisade å extra stat för innevarande år, voro i avseende på storleken desamma, som vid nästföregående års riksdag beviljats för år 1913 eller respektive 55,000 och 3,000 kronor.

Den 4 juli 1913 beslöt Kungl. Maj:t, i anledning av 1913 års riksdags uttalade önskan om utredning i fråga om sammanförandet till en gemensam institution av en del vetenskapliga mindre anstalter, såsom hydrografiska byrån, nautisk-meteorologiska byrån och meteorologiska centralanstalten, att uppdraga åt löneregleringskommittén att verkställa utredning i ämnet.

Enär yttrande i ärendet ännu icke inkommit från löneregleringskommittén har Eders Kungl. Maj:t nu äskat anslag å extra stat för år 1915 för de hydrografiska undersökningarnas fortsatta bedrivande. Därvid har departementschefen ansett anslaget till hydrografiska byrån m. m. böra för år 1915 höjas dels med 1,700 kronor för beredande av arvodesförhöjningar å 500 kronor till föreståndaren och de bägge byråingenjörerna samt å 200 kronor till vaktmästaren, dels med 3,000 kronor för ökning av de för extra biträden m. m. avsedda medel och dels med 500 kronor för ökning i anslagssposten till expenser eller inalles med 5,200 kronor, varigenom anslagssumman komme att uppgå till 60,200 kronor. Härtill skulle för beredande av arvodesförhöjningar redan under innevarande år åt föreståndaren, byråingenjörerna och vaktmästaren komma ett belopp av ytterligare 1,700 kronor. Då anslag å oförändrat belopp av 3,000 kronor vore erforderligt för de hydrogeologiska spe-

cialundersökningarna, skulle alltså inalles å extra stat för år 1915 behöva anvisas 64,900 kronor.

På sätt av det föregående framgår, har lösningen av frågan om löneroglering för tjänstemännen vid hydrografiska byrån på grund av flera samverkande omständigheter kommit att avsevärt fördröjas. Då det icke torde kunna förnekas, att de för närvarande till byråns tjänstemän utgående arvoden, i jämförelse med vad som numera utgår till motsvarande befattningshavare vid andra verk, äro alltför låga, vartill kommer, att tjänstemännen från och med år 1912 gått miste om det extra lönetillägg de förut uppburit, anser riksdagen det rättvist och billigt, att ifrågavarande tjänstemän, på sätt departementschefen ifrågasatt, i avvaktan på löneroglering, beredas någon arvodesförhöjning. Riksdagen anser också fullgoda skäl hava blivit anförda för att denna arvodesförhöjning må få utgå redan under innevarande år. Mot beloppet av den föreslagna förhöjningen, vilken tilltagits så, att densamma icke kan tänkas föregripa en blivande löneroglering, har riksdagen icke haft något att erinra. Då riksdagen icke heller i övrigt haft anledning till erinran mot Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, får riksdagen för Eders Kungl. Maj:t anmäla, att riksdagen

dels för uppehållande under år 1915 av verksamheten vid den hydrografiska byrån med under densamma omedelbart lydande observationsstationer å extra stat för samma år anvisat ett anslag av 60,200 kronor;

dels för beredande av arvodesförhöjning under innevarande år åt hydrografiska byråns föreståndare, byråingenjörer och vaktmästare å extra stat för år 1915 anvisat ett anslag av 1,700 kronor, ävensom medgivit, att Kungl. Maj:t må under innevarande år av tillgängliga medel för ändamålet låta utanordna detta belopp;

dels ock för verkställande under år 1915 av hydrogeologiska specialundersökningar å extra stat för samma år anvisat ett anslag av 3,000 kronor,

eller tillhopa 64,900 kronor.

21:o) Under punkt 20 av förevarande huvudtitel har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att

dels besluta,

att de föreskrifter, som av riksdagen åren 1909 och 1913 meddelats att lända till efterrättelse vid upplåtande av odlingslägenheter å kronoparker och överlopsmarker i de sex nordligaste länen, må, i den

mån samma föreskrifter återfinnas i 15 och 19 mom. av kungörelsen i ämnet den 18 juni 1909 med ändringar enligt kungörelsen den 17 oktober 1913, erhålla viss i statsrådsprotokollet föreslagen ändrad lydelse;

att de ändrade föreskrifterna må gälla från tid, som bestämmes av Kungl. Maj:t och, vad angår föreskriften i 15 mom. om sätt och villkor för utbetalande av odlingshjälp, tillämpas jämväl beträffande odlingslägenheter, som upplåtits innan de nya föreskrifterna blivit gällande; samt

att innehavare av skogstorp, vilken ej erhållit torpet på arrende, skall äga att, med iakttagande av de i 15 mom. föreslagna regler, av det honom tillkommande statsbidrag å 500 kronor uppbära, i den mån detsamma icke redan uppburits, intill två tredjedelar allteftersom föreskrivet arbete med torpets bebyggande fortgår och återstoden, då torpets åbyggnader äro färdiga och godkända;

dels ock för odlingshjälp till innehavare av skogstorp och odlingslägenheter å kronomark i de sex nordligaste länen å ordinarie stat under nionde huvudtiteln uppföra ett förslagsanslag av 20,000 kronor.

Genom beslut vid 1891 års riksdag och nådigt brev till domänstyrelsen den 29 maj samma år medgavs, att å kronoparker i Norrbottens län befintliga, till skogstorp tjänliga lägenheter skulle få av domänstyrelsen på viss bestämd tid, ej överstigande 20 år, upplåtas till odling och bebyggande av personer, som ägde god frejd samt vore fullt arbetsföra och i övrigt lämpliga. Under första upplåtelsetiden eller de s. k. frihetsåren skulle torparen få utan avgäld bruka torpet samt jämväl åtnjuta frihet från utlagor och onera mot skyldighet, bland annat, att uppodla och bebygga lägenheten. Sedan av domänstyrelsen föreskrivna byggnader blivit å torpet uppförda och godkända, skulle torparen få av statsmedel uppbära ett kontant belopp av 500 kronor mot skyldighet att, i händelse han bleve skild från lägenheten, avstå densamma utan anspråk på ersättning för å lägenheten nedlagt byggnads- och odlingsarbete. Efter frihetsårens slut skulle torpet genom domänstyrelsens försorg åsättas årlig avgäld. Torpare, som funnes hava väl odlat och bebyggt torpet, skulle efter frihetsårens slut äga företrädesrätt att mot den fastställda avgälden erhålla förnyad upplåtelse å torpet. Dessutom meddelades en del ytterligare föreskrifter.

Vid 1904 års riksdag utsträcktes upplåtelseerna av skogstorp till Västerbottens län, varjämte vissa mindre ändringar i villkoren skedde. Kungörelse i ämnet utfärdades den 27 maj 1904.

År 1909 beslöt riksdagen på Kungl. Maj:ts förslag, att upplåtelse

av lägenheter enligt nyssnämnda kungörelse icke vidare skulle äga rum. I stället antogs en ny form av upplåtelser, nämligen enligt de villkor och bestämmelser, som återfinnas i kungörelsen den 18 juni 1909 angående upplåtande av odlingslägenheter å kronoparker och överloppsmarker i de sex nordligaste länen. Enligt denna kungörelse skall lägenhet upplåtas för en tid av 50 år, under de 15 första åren avgiftsfritt och därefter mot en årlig avgift, som bestämmes vid upplåtelsen och sättes till 3.6 procent av lägenhetens värde, på visst sätt beräknat. Lägenhetsinnehavaren skall enligt mom. 15 i kungörelsen äga rätt att av allmänna medel i odlingshjälp erhålla 750 kronor, varav utbetalas tredjedelen, då lägenhetens uthusbyggnad är färdig och godkänd, tredjedelen då manbyggnaden är färdig och godkänd och tredjedelen då minst en hektar åker är bruten och försvarligt hävdad som sådan. Innehavare av skogstorp äger rätt att vid frihetsårens utgång, därest han är berättigad till ny upplåtelse, erhålla torpet på arrende under 50 år enligt bestämmelserna rörande odlingslägenheter.

Genom en den 14 mars 1913 till riksdagen avlåten proposition, nr 174, föreslog Kungl. Maj:t vissa ändringar i de sålunda meddelade bestämmelserna i syfte att bereda skogstorpäro och innehavare av odlingslägenheter något förmånligare villkor. Beträffande odlingslägenhetsinnehavare föreslogs viss ändring i beräkningssättet för lägenhetens värde. I fråga om skogstorpäro föreslogs sådan ändring i mom. 19 av ovannämnda kungörelse, att de skulle, om de så önskade, äga rätt att redan vid utgången av löpande fardagsår och icke såsom förut först vid frihetsårens utgång övertaga torpet på arrende och därvid tillgodonjuta möjligen återstående frihetsår, samt vidare att de i händelse av dylik arrendeupplåtelse skulle såväl i avseende å storleken av det dem tillkommande statsbidraget som ock beträffande ordningen för bidragets utgående likställas med innehavare av odlingslägenheter, d. v. s. utom det enligt de äldre bestämmelserna till dem utgående statsbidraget å 500 kronor erhålla ytterligare 250 kronor eller sålunda tillhoppa 750 kronor, vilket belopp, i den mån detsamma icke redan uppburits, skulle utbetalas i tre poster om 250 kronor varje å ovannämnda, i kungörelsen den 18 juni 1909 bestämda tider. Slutligen föreslogs, att sådana skogstorpäro, vilka icke erhållit torpen på arrende, skulle äga rätt att utfå det dem tillkommande statsbidrag, 500 kronor, i två lika stora poster, den ena efter uthusbyggnadens och den andra efter manbyggnadens fullbordande.

Denna proposition bifölls av riksdagen och därefter hava den 17 oktober 1913 utfärdats kungörelser dels angående ändrad lydelse av 8 och 19 mom. i ovannämnda kungörelse den 18 juni 1909 och dels

Bihang till senare riksdagens protokoll 1914. 14 saml. 9 häft. (Nr 9.) 11

angående ändrade villkor för utbetalande av det innehavare av skogstorp å kronoparker i Västerbottens och Norrbottens län tillkommande statsbidrag.

Med anledning av en inom riksdagen väckt motion gjorde emellertid riksdagen i den skrivelse, nr 134, vari riksdagen anmälde sitt nyss omförmälda beslut, jämväl framställning om förslag till ändring i gällande föreskrifter angående ordningen för utbetalande av statsbidrag till innehavare av sådana torp och odlingslägenheter, varom nu är fråga. Härom anförde riksdagen följande.

»Då riksdagen — — med hänsyn till de svårigheter, med vilka de ifrågavarande lägenhetsinnehavarna och skogstorparna i allmänhet hava att kämpa, livligt behjärtar önskvärdheten av att från statsmakternas sida intet underlåtes, som kan vara ägnat att befrämja deras rätt och bästa, har riksdagen — — — ansett sig böra ifrågasätta, huruvida icke, på sätt uti den i ämnet väckta motionen i avseende å skogstorparna hemställts, vissa lättnader, utöver vad av Eders Kungl. Maj:t föreslagits, skulle i fråga om ordningen för statsbidragets utgående kunna beredas såväl skogstorpare som lägenhetsinnehavare. Såsom i motionen påpekas, måste det nämligen för personer, vilka såsom merendels ifrågavarande skogstorpare och lägenhetsinnehavare befinna sig i en synnerligen svag ekonomisk ställning, mången gång vara förenat med betydande svårigheter att kunna fullgöra den byggnads- och odlingsskyldighet, som för närvarande förutsättes, för att de över huvud taget skola komma i åtnjutande av någon del av det för dem beräknade statsbidraget. I allmänhet torde det, såsom i motionen anmärkes, förhålla sig så, att torp- och lägenhetsinnehavarna, sedan uthus- och manbyggnad helt provisoriskt hoptimrats, äro nödsakade att, ehuru byggnaderna ännu icke befinna sig i det skick, att de kunna vederbörligen avsynas och godkännas, ägna hela sin arbetskraft åt att bryta och uppodla mark för att erhålla någon avkastning av jorden och därigenom de nödvändigaste medlen till sitt livsuppehälle. Följden av att byggnadsarbetena sålunda avbrytas, medan husen ännu befinna sig i halvfärdigt skick, är givetvis, att vederbörande icke, kanske på mycket länge, kunna komma i åtnjutande av någon del av statsbidraget och därigenom mången gång råka i ett ekonomiskt betryck, som måhända med ändamålsenligare bestämmelser i fråga om ordningen för statsbidragets utbetalande icke behövt komma i fråga. I likhet med motionären håller riksdagen före, att en avsevärd lättnad skulle beredas vederbörande torp- och lägenhetsinnehavare, därest nu ifrågavarande bestämmelser ändrades därhän, att

statsbidraget, åtminstone till någon del, finge utbetalas i mån av arbetets fortgång, oavsett huruvida någon av byggnaderna ännu blivit behörigen godkänd eller huruvida den föreskrivna odlingskyldigheten helt fullgjorts.»

»Då emellertid motionärens förslag avser och av formella skäl allenast kunnat avse beredande av dylik förmån åt skogstorparna, men i sakens natur torde ligga, att innehavare av odlingslägenheter i förevarande hänseende icke böra bli så sämre ställda än dessa, samt härtill kommer, att ett stadgande med den av motionären föreslagna innebörden torde nödvändiggöra närmare bestämmelser rörande ordningen för och kontrollen över statsbidragens utbetalande, har riksdagen, som efter vad ovan sagts visserligen till fullo sympatiserar med motionärens tankegång, likväl icke ansett sig kunna bifalla motionen, sådan densamma föreligger, utan funnit sig böra inskränka sig till att, med antagande av Eders Kungl. Maj:ts förslag oförändrat, i anledning av motionen hos Eders Kungl. Maj:t anhålla om utarbetande av sådan ändring i gällande föreskrifter i fråga om ordningen för utbetalande av statsbidrag åt skogstorp och lägenhetsinnehavare, att detsamma må åtminstone delvis kunna i mån av byggnads- och odlingsarbetets fortgång till vederbörande utbetalas, oberoende därav att varken uthus- eller manbyggnad blivit färdig och behörigen godkänd eller föreskrivet odlingsarbete helt fullgjorts.»

Med anledning av riksdagens ifrågavarande skrivelse har Eders Kungl. Maj:t nu framlagt följande förslag till ändrad lydelse av 15 och 19 mom. i gällande bestämmelser angående upplåtande av odlingslägenheter å kronoparker och överloppsmarker i de sex nordligaste länen:

»15. Lägenhetsinnehavaren skall äga rätt att av allmänna medel i odlingshjälp erhålla 750 kronor. Härav må lägenhetsinnehavaren under arbetets fortgång utbekomma intill två tredjedelar i den mån han vid av vederbörande jägmästare hållen besiktning befinnes hava å lägenheten utfört föreskrivna byggnads- och odlingsarbeten, med iakttagande härvid, att lägenhetsinnehavaren varje gång ej må uppbära större andel av hela odlingshjälpen, än som med inberäkning av vad förut kan hava lyftats motsvarar den andel, de fullgjorda arbetenas värde utgör av beräknade värdet av samtliga föreskrivna arbeten, att dylik besiktning ej må av lägenhetsinnehavaren påkallas oftare än en gång varje år, samt att sådana utbetalningar ej må ske i mindre poster än 75 kronor varje gång. Återstoden av odlingshjälpen skall utbetalas till lägenhetsinnehavaren, då lägenhetens uthus- och manbyggnader äro färdiga och godkända

samt minst en hektar jord, som vid tiden för lägenhetens upplåtande varit ouppodlad, är bruten och försvarligt hävdad såsom åker.

Är vid upplåtandet lägenheten bebyggd med kronan tillhörigt hus, som finnes kunna antingen i förefintligt skick eller ock efter reparation eller tillbyggnad godkännas såsom åbyggnad å lägenheten, må på domänstyrelsen ankomma att vid upplåtelsen bestämma skälig nedsättning i odlingshjälpens belopp.

19. Innehavare av skogstorp, som väl hävdat detsamma, skall äga att vid utgången av löpande fardagsår erhålla torpet på arrende under femtio år med rätt att tillgodonjuta enligt föregående upplåtelse möjligen återstående frihetsår.

Har innehavare av skogstorp erhållit torpet på arrende under femtio år, skall han äga rätt att av allmänna medel erhålla — utöver honom jämlikt äldre bestämmelser tillkommande statsbidrag å 500 kronor — ytterligare 250 kronor eller sålunda tillhoppa 750 kronor. Av sistnämnda belopp skall, i den mån detsamma icke redan uppburits, utbetalas intill två tredjedelar i mån som föreskrivna byggnads- och odlingsarbeten utföras å lägenheten samt återstoden, då lägenhetens uthus- och manbyggnader äro färdiga och godkända samt minst en hektar jord, som vid tiden för innehavarens tillträde varit ouppodlad, är bruten och försvarligt hävdad såsom åker.

Beträffande arrende, som i detta mom. avses, skola i fråga om sätt och villkor för odlingshjälpens utbetalande ävensom i övrigt i tillämpliga delar lända till efterrättelse de bestämmelser, som i denna kungörelse meddelats angående odlingslägenheter; ägande domänstyrelsen att i fråga om upplåtelsevillkoren föreskriva erforderliga jämkningar.»

Den föreslagna föreskriften i 15 mom. om sätt och villkor för utbetalande av odlingshjälp skulle tillämpas jämväl beträffande odlingslägenheter, som upplåtits, innan de nya föreskrifterna blivit gällande, varjämte innehavare av skogstorp, vilken ej erhållit torpet på arrende, skulle äga att, med iakttagande av de i 15 mom. föreslagna regler, av det honom tillkommande statsbidrag å 500 kronor uppbära, i den mån detsamma icke redan uppburits, intill två tredjedelar allt efter som föreskrivet arbete med torpets bebyggande fortginge och återstoden, då torpets åbyggnader vore färdiga och godkända.

Vidare har föreslagits, att bestyret med utbetalande av ifrågavarande medel, för närvarande åliggande Kungl. Maj:ts befallningshavande, i stället skulle omhänderhavas av resp. jägmästare. Ävenledes skulle det nuvarande systemet för medlens beredande, nämligen deras utbetalande under förskottstitel och därefter skeende anmälan till ersättande av riks-

dagen, utbytas mot anvisande av ett särskilt förslagsanslag för ändamålet. Detta anslag har av Eders Kungl. Maj:t föreslagits till 20,000 kronor.

I detta sammanhang har riksdagen till behandling förehått en inom riksdagen väckt motion, i vilken hemställts, att riksdagen måtte besluta, att de sålunda föreslagna nya bestämmelserna för utfående av statsbidraget till lägenhetshavare å kronojord även skola omfatta kolonisterna vid det genom Kungl. Maj:ts och riksdagens beslut under år 1909 till upplåtelse åt mindre bemedlade avsätta området å Alträsk kronopark m. fl. ställen inom Över-Luleå socken och tingslag.

Till stöd för framställningen har anförts följande:

»I den till innevarande riksdag överlämnade statsverkspropositionen hemställles under *nionde huvudtiteln* (sid. 316—329 i bilagan) om vissa ändringar i de bestämmelser, som nu äro gällande för utbetalande av statsbidrag till innehavare av torp och lägenheter å kronomark inom de sex nordligaste länen. Nämda ändringar skulle avse att åstadkomma, att statsbidraget, åtminstone delvis (intill $\frac{2}{3}$ av beloppet) skulle kunna utbetalas i mindre poster till vederbörande i mån av byggnads- och odlingsarbetets fortgång, under det att *nuvarande* bestämmelser fastslå tre bestämda utbetalningstider, så att $\frac{1}{3}$ av bidraget utbetalas, då uthusbyggnaden till lägenheten är färdig och godkänd, $\frac{1}{3}$ då manbyggnaden är färdig och godkänd samt $\frac{1}{3}$ då minst en hektar åker är bruten och försvarligt hävdad som sådan.

Nämnda nu föreslagna ändringar äro resultatet av en inom första kammaren vid 1913 års riksdag väckt motion. På grund av nämnda motion avlät nämligen riksdagen en skrivelse, i vilken begärdes en utredning i frågan, huvudsakligen på den grund, att motionärens förslag avsåg endast beredande av nämnda förmån åt skogstorpen, 'men i sakens natur torde ligga, att innehavare av odlingslägenheter i förevarande hänseende icke böra bliva sämre ställda än dessa'.

Emellertid synas de nu föreslagna bestämmelserna för statsbidragets utlämnande ej ha blivit så formulerade, att de inbegripa *samtliga* innehavare av odlingslägenheter. Den föreslagna formuleringen torde nämligen från åtnjutande av ovannämnda förmån utesluta en genom 1909 års riksdagsbeslut (riksdagens skrivelse nr 163) nytillkommen grupp av innehavare av odlingslägenheter å kronomark, nämligen kolonisterna å Alträsk m. fl. kronoparker i Norrbottens län. Då emellertid sistnämnda upplåtande av kronomark tillkommit genom särskilt riksdagsbeslut och upplåtandet i övrigt sker under andra former (full äganderätt efter 15 år) än de i kungl. kungörelsen av den 18 juni 1909 och 17 oktober 1913.

men de i statsverkspropositionen föreslagna förändringarne endast avse lägenheter, upplåtna enligt ovannämnda bägge förordningar, så synes tydligt, att de föreslagna ändrade bestämmelserna ej kunna tillämpas på Alträsk-kolonisterna, såvitt ej den blivande förordningen även upptager sistnämnda lägenhetsinnehavare. Något skäl att ställa nämnda kolonister i en sämre ställning i detta hänseende än övriga innehavare av lägenheter å kronojord torde emellertid ej förefinnas. Om man undantager bestämmelsen om full äganderätt för Alträsk-kolonisterna efter 15 år, äro nämligen övriga upplåtelsebestämmelser i huvudsak desamma för kolonisterna i fråga som för övriga lägenhetsinnehavare.

Hänvisande till här ovan anförda skäl få vi alltså, då ovannämnda kolonister dessutom äro i stort behov av allt det stöd, staten kan giva, hemställa, — —»

Mot förevarande av Eders Kungl. Maj:t på riksdagens anhållan framlagda förslag till ändring i föreskrifterna om ordningen för utbetalande av statsbidrag åt skogstorp- och lägenhetsinnehavare har riksdagen, som funnit de föreslagna bestämmelserna ägnade att medföra avsevärd lättnad för torp- och lägenhetsinnehavarna, icke haft något att erinra. Enligt de nya bestämmelserna skall torp- och lägenhetsinnehavare äga att redan under arbetets fortgång utbekomma intill två tredjedelar av statsbidraget. Därvid skall dock iakttagas, att vederbörande för varje gång icke må uppbära mer än som motsvarar den andel, de fullbordade arbetenas värde utgör av beräknade värdet av samtliga föreskrivna arbeten eller, med andra ord, att utbetalningen göres beroende av förhållandet mellan värdet av utfört arbete, å ena, samt värdet av samtliga föreskrivna arbeten, å andra sidan. Rätt att utfå andel av statsbidraget inträder först efter det en tiondedel av värdet utav samtliga arbeten fullgjorts. Genom en dylik avvägning, vilken riksdagen finner välbetänkt och lämplig, vinnes, å ena sidan, att torp- och lägenhetsinnehavarna erhålla en välbehövlig hjälp under de första och för dem strävsammaste åren och, å andra sidan, att statsverket icke behöver löpa någon egentlig risk.

Riksdagen har icke haft något att erinra mot att den befattning med beloppens utanordnande, som hittills ålegat Kungl. Maj:ts befallningshavande, överflyttas till jägmästarna eller däremot att, i stället för den nuvarande anordningen med förskott, ett särskilt förslagsanslag uppföres å nionde huvudtiteln för nu ifrågakvarande ändamål.

Den i motionen gjorda framställningen, att de nya bestämmelserna måtte utsträckas till att omfatta jämväl nybyggarna vid det genom

Kungl. Maj:ts och riksdagens beslut år 1909 till upplåtelse åt mindre bemedlade avsatta området å Alträsk kronopark m. m., har riksdagen funnit väl grundad. För ifrågavarande nybyggare gälla nämligen samma bestämmelser i fråga om statsbidrag och ordningen för detsammias utbetalande som hittills gällt beträffande torp- och lägenhetsinnehavare. Visserligen sker upplåtelsen till nybyggarna vid Alträsk under andra former än dem, som åren 1909 och 1913 föreskrivits beträffande odlingslägenheter, men de svårigheter, varom nu är fråga, nämligen för vederbörande att utan medel fullgöra den föreskrivna byggnads- och odlings-skyldigheten, göra sig i båda fallen i lika hög grad gällande. Riksdagen anser det därför rättvist, att den lättnad i nu förevarande avseende, som föreslagits beträffande torp- och lägenhetsinnehavare, även må komma ifrågavarande nybyggare till godo.

Bestämmelser i nu angivet hänseende torde dock lämpligen böra utarbetas av Eders Kungl. Maj:t.

I detta sammanhang anser riksdagen sig böra omnämna, att inom riksdagen väckts motioner, i vilka hemställts, bl. a., att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning och förslag till ändrade och förbättrade villkor för upplåtelse av odlingslägenheter å kronoparker och överloppsmarker i de sex nordligaste länen och särskilt avseende förhöjning av odlingsbidraget samt gynnsammare lyftnings- och återbetalningsvillkor för detsamma. Dessa motioner hava av riksdagen behandlats i annat sammanhang. Då emellertid ifrågavarande motioner endast äsyfta skrivelse till Kungl. Maj:t med begäran om utredning och förslag i ämnet och icke, såsom förevarande framställning, omedelbart förslag till förändringar, får riksdagen, som ansett det angeläget, att de av Eders Kungl. Maj:t på riksdagens begäran nu föreslagna lättnader för torp- och lägenhetsinnehavare så fort som möjligt komma till utförande, härigenom för Eders Kungl. Maj:t anmäla, att riksdagen

dels beslutat,

att de föreskrifter, som av riksdagen åren 1909 och 1913 meddelats att lända till efterrättelse vid upplåtande av odlingslägenheter å kronoparker och överloppsmarker i de sex nordligaste länen, må, i den mån samma föreskrifter återfinnas i 15 och 19 mom. av kungörelsen i ämnet den 18 juni 1909 med ändringar enligt kungörelsen den 17 oktober 1913, erhålla följande ändrade lydelse:

15. Lägenhetsinnehavaren skall äga rätt att av allmänna medel i odlingshjälp erhålla 750 kronor. Härav må lägenhetsinnehavaren under arbetets fortgång utbekomma intill två tredjedelar i den mån han vid av vederbörande jägmästare hållen besiktning befinnes hava å lägenheten

utfört föreskrivna byggnads- och odlingsarbeten med iakttagande härvid att lägenhetsinnehavaren varje gång ej må uppbära större andel av hela odlingshjälpen, än som med inberäkning av vad förut kan hava lyftats motsvarar den andel, de fullgjorda arbetenas värde utgör av beräknade värdet av samtliga föreskrivna arbeten, att dylik besiktning ej må av lägenhetsinnehavaren påkallas oftare än en gång varje år, samt att sådana utbetalningar ej må ske i mindre poster än 75 kronor varje gång. Återstoden av odlingshjälpen skall utbetalas till lägenhetsinnehavaren, då lägenhetens uthus- och manbyggnader äro färdiga och godkända samt minst en hektar jord, som vid tiden för lägenhetens upplåtande varit ouppodlad, är bruten och försvarligt hävdad såsom åker.

Är vid upplåtandet lägenheten bebyggd med kronan tillhörigt hus, som finnes kunna antingen i förefintligt skick eller ock efter reparation eller tillbyggnad godkännas såsom åbyggnad å lägenheten, må på domänstyrelsen ankomma att vid upplåtelsen bestämma skälig nedsättning i odlingshjälpens belopp.

19. Innehavare av skogstorp, som väl hävdad detsamma, skall äga att vid utgången av löpande fardagsår erhålla torpet på arrende under 50 år med rätt att tillgodonjuta enligt föregående upplåtelse möjligen återstående frihetsår.

Har innehavare av skogstorp erhållit torpet på arrende under femtio år, skall han äga rätt att av allmänna medel erhålla — utöver honom jämligt äldre bestämmelser tillkommande statsbidrag å 500 kronor — ytterligare 250 kronor eller sålunda tillhoppa 750 kronor. Av sistnämnda belopp skall, i den mån detsamma icke redan uppburits, utbetalas intill två tredjedelar i mån som föreskrivna byggnads- och odlingsarbeten utföras å lägenheten samt återstoden, då lägenhetens uthus- och manbyggnader äro färdiga och godkända samt minst en hektar jord, som vid tiden för innehavarens tillträde varit ouppodlad, är bruten och försvarligt hävdad såsom åker.

Beträffande arrende, som i detta mom. avses, skola i fråga om sätt och villkor för odlingshjälpens utbetalande ävensom i övrigt i tillämpliga delar lända till efterrättelse de bestämmelser, som i denna kungörelse meddelats angående odlingslägenheter; ägande domänstyrelsen att i fråga om upplåtelsevillkoren föreskriva erforderliga jämkningar;

att de ändrade föreskrifterna må gälla från tid, som bestämmes av Kungl. Maj:t och, vad angår föreskriften i 15 mom. om sätt och villkor för utbetalande av odlingshjälp, tillämpas jämväl beträffande odlingslägenheter, som upplåtits innan de nya föreskrifterna blivit gällande; samt

att innehavare av skogstorp, vilken ej erhållit torpet på arrende,

skall äga att, med iakttagande av de i 15 mom. föreslagna regler, av det honom tillkommande statsbidrag å 500 kronor uppbära, i den mån detsamma icke redan uppburits, intill två tredjedelar allt efter som föreskrivet arbete med torpets bebyggande fortgår och återstoden, då torpets åbyggnader äro färdiga och godkända;

dels ock för odlingshjälp till innehavare av skogstorp och odlingslägenheter å kronomark i de sex nordligaste länen å ordinarie stat under nionde huvudtiteln uppfört ett förslagsanslag av 20,000 kronor.

Därjämte får riksdagen anhålla om utarbetande av enahanda ändringar i bestämmelserna rörande ordningen för utbetalande av statsbidrag till nybyggare å Alträsk och Svanå kronoparker samt f. d. Selets stockfångstskog som dem, vilka nu antagits beträffande ovannämnda skogstorp och lägenhetsinnehavare.

22:o) Beträffande övriga ordinarie anslag, som i riksstaten för innevarande år äro uppförda under nionde huvudtiteln, har Eders Kungl. Maj:t icke föreslagit annan förändring, än att till jämnande av huvudtitelns slutsumma föreslagits en höjning å det ordinarie förslagsauslaget till bestridande av tryckningskostnader från dess nuvarande belopp 32,103 kronor med 17 kronor till 32,120 kronor.

Riksdagen får härigenom för Eders Kungl. Maj:t tillkännagiva, att samtliga ordinarie anslag under nionde huvudtiteln, som här ovan icke blivit särskilt omförmälda, för år 1915 fastställts till samma belopp som uti innevarande års riksstat; dock att i förslagsanslaget till bestridande av tryckningskostnader gjorts den jämkning, som för jämnande av huvudtitelns slutsumma är erforderlig.

Stockholm den 18 september 1914.

Med undersätlig vördnad.

**Tabell över anslagen under riksstatens nionde huvudtitel.
Jordbruksdepartementet.**

		Ordinarie anslag		Extra anslag		Ordinarie anslag		Extra anslag	
		Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.
A. Departementet.									
1	Departementschefen					17,000	—		
2	Departementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli					59,300	—		
3	Till provisorisk lönereglering för befattningshavare i departementet, <i>förslagsanslag</i> ...							6,760	—
4	» avlönande av en kanslisekreterare inom departementet							5,050	—
5	» arvode åt extra föredragande inom departementet m. m.							4,000	—
Säger för departementet						76,300	—	15,810	—
B. Lantbruksstyrelsen.									
1	Lantbruksstyrelsen					79,900	—		
2	Till anställande under år 1914 av ingenjörsträden hos lantbruksstyrelsen							3,500	—
Säger för lantbruksstyrelsen						79,900	—	3,500	—
C. Lanthushållningen.									
1	Befrämjande i allmänhet av jordbruk och lantmannanäringar					412,450	—		
2	Till elektriska ledningar vid centralanstalten för försöksväsendet på jordbruksområdet...							14,500	—
3	Lantbruksingenjörer och deras biträden					101,900	—		

		Ordinarie anslag		Extra anslag		Ordinarie anslag		Extra anslag	
		Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.
	Undervisningsanstalter:								
	Undervisningsanstalter för jordbruk och lantmannanärningar:								
	<i>Bestämt anslag:</i>								
4 a	Lantbruksinstitutet								
	m. m. 451,300:—								
	<i>Förslagsanslag:</i>								
4 b	Till understöd åt lant-								
	mannaskolor 150,000: —								
4 c	Till understöd								
	åt lanthus-								
	hållsskolor 36,000: — 186,000: —	637,300	—						
5	Till undervisningsmateriel för lantbruks-			3,000	—				
	och mejeriuinstitutet vid Alnarp			3,500	—				
6	» hovbeslagsskolan vid Alnarp								
7	» ändringsarbeten vid Alnarps veterinär-			3,100	—				
	institution								
8	» uppförande av en museibyggnad vid			20,950	—				
	Alnarp								
9	» anordnande av utbildningskurser för			14,800	—				
	kontrollassistenter								
10	» anordnande av utbildningskurser för			18,800	—				
	ladugårdsförmän								
11	Bidrag till anställande av jordbrukskonsu-			62,500	—				
	lenter								
12	Bidrag till avlöning åt vandringsrättare i			21,000	—				
	Dalarna och Norrland								
13	Bidrag till avlöning åt vandringsrättare i			15,000	—				
	södra och mellersta Sverige								
14	Till utbildande av en stipendiat i boskaps-			1,500	—				
	skötsel och mejerihushållning								
15	» beredande av statsbidrag åt Fredrika-			8,000	—				
	Bremerförbundets lantushållningsskola								
	vid Rimforsa för utbildande av lärarinnor								
16	» beredande av statsbidrag åt fackskolan			5,500	—	637,300	—	177,650	—
	för huslig ekonomi i Uppsala för utbild-								
	ning av lärarinnor i lantushållning å								
	skolans lantgård Brogård								
	Hästaveln:								
	Hästavelns förbättrande:								
17 a	<i>Reservationsanslag</i> 369,400: —								
	<i>Förslagsanslag:</i>								
17 b	Friheter	370,470	—						
18	Ersättning till statens hingstdepåer för in-			20,100	—				
	komstminskning under år 1914								
19	Till bestridande av kostnad för extra per-			4,630	—				
	sonal vid Flyinge hingstdepå			20,000	—				
20	Åtgärder för inhemska häststammar								
21	Understödjande av stamboksföring rörande			10,000	—	370,470	—	54,730	—
	hästar								

[illegible]

		Ordinarie anslag		Extra anslag		Ordinarie anslag		Extra anslag	
		Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.
	Vattenavtappningar m. m.:								
44	Norrländska avdikningsanslaget.....			1,900,000	—				
45	Allmänna avdikningsanslaget.....			450,000	—			2,350,000	—
	Torvtillgångarnas tillgodogörande:								
46	Till anställande av en förste torvingenjör, tre torvingenjörer och en torvassistent...			27,000	—				
47	» upprätthållande av en torvskola			7,000	—			34,000	—
	Husslöjden:								
48	Befrämjande av husslöjden	25,000	—						
49	Till anställande av en andre instruktör i husslöjd och personligt ålderstillägg till andre instruktören Jonas Wallander ...			3,500	—	25,000	—	3,500	—
50	Till lindring av fraktkostnader vid transport å järnväg av kalk, kalkstensmjöl och märgel för jordbrukets behov, <i>förslagsanslag</i>							380,000	—
	Säger för lanthushållningen					1,597,120	—	3,778,480	—
	D. Fiskeriväsendet.								
1	Fiskerinäringens understöd					111,000	—		
2	Bidrag till anordnande av undervisningskurser i navigation m. m. för bohuslänska fiskare							1,400	—
3	Till understöd åt södra Sveriges fiskeriförening							18,500	—
	Hydrografisk-biologiska havsundersökningar:								
4	Till utförande av hydrografisk-biologiska undersökningar av de Sverige omgivande haven m. m.			30,100	—				
5	» underhålls- och driftkostnad av fartyget Skagerak			36,000	—				
6	» försäkring av fartyget Skagerak			5,200	—				
7	» hydrografisk-biologiska undersökningar i Atlantiska oceanen			11,000	—			82,300	—
8	Till bestridande av underhålls- och driftkost- nader för det för fiskeriadministrationens behov byggda fartyget Eystrasalt							8,500	—
9	» stationerande under vintern 1914—1915 av ett armerat ångfartyg vid rikets kuster för åstadkommande av ordning och skydd vid fiskets bedrivande							33,000	—
10	» bestridande av kostnaderna för utförande av vissa fiskehamnar							620,000	—
11	» byggande av en fiskehamn vid Östra Torp i Malmöhus län							100,000	—
	Säger för fiskeriväsendet					111,000	—	863,700	—

		Ordinarie anslag		Extra anslag		Ordinarie anslag		Extra anslag	
		Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.
E. Skogsväsendet.									
	Skogsundervisning m. m.								
1	Till skogshögskolan och statens skogsför- söksanstalt	141,662	—						
2	» uppehållande av skogsinstitutets verk- samhet			17,100	—				
3	Personligt lönstillägg åt t. f. lektorn vid skogsinstitutet T. W. Jonsson			500	—				
4	Till resestipendier åt vissa lärare vid skogs- högskolan			3,300	—				
5	» anskaffande av inventarier och utrust- ning för skogshögskolans behov			135,000	—				
6	» anskaffande av inventarier och utrust- ning för statens skogsförsöksanstalts be- hov m. m.			40,100	—				
7	Skogsundervisning och skogshushållning i allmänhet	114,600	—						
8	Till uppehållande av verksamheten vid för- beredande skogsskolorna vid Ömberg och Kloten			8,667	—				
9	» skogsodlingens befrämjande			100,000	—				
10	Bidrag till bestridande av kostnaderna för uppehållande av skogsvårdsstyrelsernas verksamhet			67,500	—	256,262	—	372,167	—
11	Reglering av flottleder							285,000	—
	Säger för skogsväsendet					256,262	—	657,167	—
F. Lantmäteriväsendet.									
	Lantmäteristaten:								
1	Lantmäteristaten	536,400	—						
2	Till lantmäteriundervisningen			36,300	—				
3	» bestridande av kostnaderna för vissa av distriktslantmätare företagna tjänsteresor m. m., <i>förslagsanslag</i>			30,000	—				
4	» fortsatt reparation och renovation av kartor i lantmäterikontoren i länen			20,000	—				
5	» uppläggande av nya registratur och arkivens ordnande i lantmäterikontoren i länen			10,000	—				
6	» inbindning av handlingar i lantmäteri- kontoren i länen			5,000	—				
7	» anskaffande för lantmäterikontorets i Umeå räkning av kopior utav vissa skiftes- kartor med tillhörande handlingar			9,000	—				
8	» beredande av skrivhjälp å lantmäteri- kontoren i länen			12,000	—				

		Ordinarie anslag		Extra anslag		Ordinarie anslag		Extra anslag	
		Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.
9	Försöksanstalt för fotomekanisk reproduktion av lantmäterikartor			15,500	—	536,400	—	137,800	—
10	Skiften och avvitringar, <i>förslagsanslag</i>					63,000	—		
11	Utflyttningshjälp efter skiften, <i>förslagsanslag</i>					50,000	—		
	Säger för lantmäteriväsendet					649,400	—	137,800	—
G. Rikets allmänna kartverk.									
	Rikets allmänna kartverk:								
	Bestämt anslag:								
1 a	Till avlöningar	167,920	—						
	Förslagsanslag:								
1 b	Till äldestillägg	28,580	—						
	Reservationsanslag:								
1 c	Till kartarbeten m. m.	144,300	—			340,800	—		
2	Till bestridande av kostnader för namngranskning för rikets allmänna kartverks behov							3,000	—
3	» instrument m. m. för rikets allmänna kartverks geodetiska avdelning							13,400	—
	Säger för rikets allmänna kartverk					340,800	—	16,400	—
H. Geologiska och hydrografiska undersökningar.									
	Sveriges geologiska undersökning:								
1	Sveriges geologiska undersökning	101,530	—						
2	Till bestridande av kostnaderna för Sveriges geologiska undersöknings fältarbeten samt utgivande av kartor m. m.			43,500	—				
3	» expenser för Sveriges geologiska undersökning			8,800	—				
4	Anordningar i Sveriges geologiska undersöknings nybyggnad			97,700	—				
5	Kostnader för transport av Sveriges geologiska undersöknings samlingar m. m.			8,675	—	101,530	—	158,675	—
	Hydrografiska undersökningar:								
6	Till uppehållande av verksamheten vid statens hydrografiska byrå samt för verkställande av hydrogeologiska specialundersökningar							64,900	—
	Säger för geologiska och hydrografiska undersökningar					101,530	—	223,575	—

		Ordinarie anslag		Extra anslag		Ordinarie anslag		Extra anslag	
		Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.
I. Veterinärväsendet.									
Veterinärundervisningsanstalter:									
1	Veterinärundervisningen	179,000	—						
2	Till uppehållande av statens veterinär- bakteriologiska anstalts verksamhet			38,520	—	179,000	—	38,520	—
Veterinärstaten:									
Bestämt anslag:									
3 a	Länsveterinärer och veterinärstipendiater	86,500	—						
Förslagsanslag:									
3 b	Distriktsveterinärers avlöande	146,000	—			232,500	—		
Säger för veterinärväsendet						411,500	—	38,520	—
J. Vägunderhållet och skjuts- väsendet.									
Vägunderhållet:									
1	Bidrag till vägunderhållet på landet, <i>för- slagsanslag</i>	1,250,000	—						
2	Till bestridande av statsverkets andel i kostnaden för vägdelningar, <i>förslags- anslag</i>			35,000	—				
3	» understöd åt synnerligt betungade väg- hållningsdistrikt			150,000	—	1,250,000	—	185,000	—
Färjor och färjekarlar:									
Bestämt anslag:									
4 a	Färjor	354	—						
Förslagsanslag:									
4 b	Friheter	25	—			379	—		
5	Bidrag till skjutsentreprenader, <i>förslagsan- slag</i>					250,000	—		
Gästgivares friheter:									
Bestämt anslag:									
6 a	Friheter	10,830	—						
Förslagsanslag:									
6 b	Friheter	6,635	—						
6 c	Ersättningar	1,664	—	8,299	—	19,129	—		
Säger för vägunderhållet och skjutsväsendet						1,519,508	—	185,000	—
K. Fattigvård.									
1	Fattigvården i Stockholm och landsorten					9,564	—		
2	Fattigvården i allmänhet, <i>förslagsanslag</i>					350,000	—		
3	Svenska fattigvårdsförbundet							17,000	—
Säger för fattigvård						359,564	—	17,000	—

		Ordinarie anslag		Extra anslag		Ordinarie anslag		Extra anslag	
		Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.
L. Diverse.									
1	Ålderstillägg, <i>förslagsanslag</i>					100,000	—		
2	Odlingshjälp åt krononybyggare, <i>förslags- anslag</i>					4,500	—		
3	Till odlingshjälp till innehavare av skogs- torp och odlingslägenheter å kronomark i de sex nordligaste länen, <i>förslagsanslag</i>					20,000	—		
4	» belöningar för rovdjurs dödande, <i>förslags- anslag</i>					38,000	—		
5	» anordnande av jordförmedlingsbyråer för egnahemsrörelsen							20,000	—
6	» insamlande av jordbruksstatistiska upp- gifter genom lokalundersökningar							25,000	—
7	» befrämjande av avsättningen i främmande länder av alster av svenska lantbruket och dess binärningar samt fiskerinäringen							29,000	—
8	Internationella lantbruksinstitutet i Rom							7,000	—
9	Ersättning till hushållningssällskapen för till- statsverket indragna brännvinsförsäljnings- medel					2,100,000	—		
10	Till täckande av åtskilliga av statskontoret förskottsvis bestridda utgifter							144,244	—
11	Rese- och traktamentspenningar, <i>förslags- anslag</i>					150,000	—		
12	Skrivmaterialier och expenser, ved m. m., <i>för- slagsanslag</i>					60,000	—		
13	Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>					10,000	—		
14	Till beredande av extra lönetillägg för år 1914 åt vissa tjänstemän och betjante vid under jordbruksdepartementet lydande verk och stater, <i>förslagsanslag</i>							5,000	—
15	Tryckningskostnader, <i>förslagsanslag</i>					32,120	—		
Säger för diverse						2,514,620	—	230,244	—
Summa						8,017,504	—	6,167,196	—